

Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma

ISSN 1235-8983
ISBN 952-446-394-6 (nidottu)
ISBN 952-446-395-4 (pdf)

Edita Prima Oy
Helsinki 2004

Översättning: Pimma Åhman.

Kansikuva: Jari Kostetin luonnoksia ketusta Repoveden tunnusta varten.

© Metsähallitus 2004

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	21.10.2004
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus, luonnonsuojelu	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	1.7.2004 ja 30.7.2004
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	1770/623/2003
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	Kansallispuisto ja yksityinen luonnonsuojelualue, Natura 2000		
ALUEEN NIMI	Repoveden kansallispuisto ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualue		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Repovesi FI0424001		
ALUEYKSIKKÖ	Itä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Metsähallitus		
JULKAISUN NIMI	Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma		
TIIVISTELMÄ	<p>Repovesi sijaitsee Kaakkois-Suomessa, Kymenlaakson ja Etelä-Savon maakunnissa. Repoveden kansallispuisto (1 483 ha) on perustettu 1.1.2003 lailla Repoveden kansallispuistosta. Kansallispuistoon liittyy kiinteästi UPM Kymmene Oyj:n omistama, Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen päätöksellä 3.1.2003 rauhoitettu Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualue (1 389 ha). Yhteensä suojelualueiden pinta-ala on 2 871 ha, josta vesialueita on vain noin 2 %. Suojelualueet ovat osa Repoveden Natura 2000 -aluetta, jonka pinta-ala on noin 4 080 ha. Tämä on näille suojelualueille laadittu yhteinen hoito- ja käyttösuunnitelma.</p> <p>Repoveden alue on arvokas, topografialtaan vaihteleva metsien, järvien, kallioperän murtumalinjojen ja jyrkänteiden muodostama kokonaisuus. Jääkauden ja rapautumisen merkit ovat näkyvä osa alueen luontoa. Kasvillisuus on pääosin karua mäntyvaltaisten metsien lajistoa, jota rikastavat rehevät korvet ja kallionaluslehdot. Liito-orava on alueen tärkeä suojeltava laji. Natura 2000 -luontotyypeistä boreaaliset luonnonmetsät, puustoiset suot ja silikaattikalliot ovat alueelle tyypillisiä. Alueella on myös yksi esihistoriallinen muinaisjäänne, Olhavan kalliomaalaus.</p> <p>Tämän hoito- ja käyttösuunnitelman yleisenä tavoitteena on sovittaa yhteen luonnonsuojelun, virkistyskäytön ja puolustusvoimien tarpeet. Suunnittelussa on noudatettu osallistavan suunnittelun periaatteita. Luonnonsuojelullisena tavoitteena on suojella eteläboreaalista metsäluontoa sekä lisätä alueen luonnontilaisuutta ennallistamisella. Virkistyskäytön suunnittelun tavoitteena on tarjota Etelä-Suomen oloihin poikkeuksellisen erämainen kestävä retkeilyn kohde mm. patikointiin, hiihtoon ja melomiseen. Alue on hoidon- ja käytön kanavoimiseksi jaettu neljään vyöhykkeeseen: virkistysvyöhykkeeseen (922 ha), syrjävyöhykkeeseen (610 ha) ja rajoitusvyöhykkeeseen (1 339 ha) sekä kulttuurivyöhykkeeseen, jonka kohteet ovat päällekkäisiä edellisten vyöhykkeiden kanssa.</p> <p>Alueen palveluvarustuksella ohjataan virkistyskäyttöä ja estetään maaston kulumista. Palveluvarustukseen kuuluvat opasteet, nuotiopaikkoja, kaksi telttailualueita, vene- ja kanoottilaitureita, käymälöitä ja pitkospuita sekä kymmenien kilometrien polkuverkosto.</p> <p>Toimenpiteistä mittavimpia ovat palvelurakenteiden uusinta ja rakentaminen sekä luonnon ennallistamistyöt. Alueen kävijämääriä seurataan kävijälaskurein, mikä on jatkoa vuonna 2002 tehdylle kävijätutkimukselle (haastattelut ja kävijälaskenta). Ennallistamistoimien onnistumista seurataan mm. tarkkailemalla muutoksia kasvillisuudessa. Toimenpiteiden vaikutus ympäristöön on arvioitu myönteiseksi ja luonnontilaa lisääväksi.</p>		
AVAINSANAT	Repoveden kansallispuisto, Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualue, Natura 2000, virkistyskäyttö		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 75		
ISSN	1235-8983	ISBN (NIDOTTU)	952-446-394-6
		ISBN (PDF)	952-446-395-4
SIVUMÄÄRÄ	101	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	Edita Prima Oy
JAKAJA	Metsähallitus, luonnonsuojelu	HINTA	10 euroa

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	21.10.2004
UPPDRAKSGIVARE	Forststyrelsen, naturskydd	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	1.7.2004 ja 30.7.2004
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	1770/623/2003
TYP AV SKYDDSSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	Nationalpark, privat naturskyddsområde och Natura 2000		
OMRÅDETS NAMN	Repovesi nationalpark och Aarnikotka skogs naturskyddsområde		
NATURA 2000 -OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Repovesi FI0424001		
REGIONAL ENHET	Östra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Forststyrelsen		
PUBLIKATION	Skötsel- och nyttjandeplan för Repovesi nationalpark och Aarnikotka skogs naturskyddsområde		
SAMMANDRAG	<p>Repovesi ligger i sydöstra Finland, inom landskapen Kymmenedalen och Södra Savolax. Repovesi nationalpark (1 483 ha) inrättades 1.1.2003 med stöd av lagen om Repovesi nationalpark. Det av UPM Kymmene Abp ägda Aarnikotka skogs naturskyddsområde (1 389 ha), som ligger tätt intill nationalparken, fredades 3.1.2003 genom ett beslut av Sydöstra Finlands miljöcentral. Den sammanlagda arealen av skyddsområdena är 2 871 ha, varav endast ca 2 % är vattenområden. Skyddsområdena utgör en del av Repovesi Natura 2000 -område, vars areal är ca 4 080 ha. Denna skötsel- och nyttjandeplan gäller för alla dessa skyddsområden.</p> <p>Repovesiområdet är en värdefull och till topografin varierande helhet, som består av skogar, sjöar, spricklinjer i berggrunden samt bergsstup. Spår av istiden och förvittringsprocesser är tydliga i naturen på området. Vegetationen består huvudsakligen av arter karakteristiska för talldominerade skogar, men här och där finns det frodiga skogskärr samt lundar vid roten av bergsbranter. Flygekorken är en viktig skyddsvärd art på området. Naturtyperna Västlig taiga, Skogbevuxen myr och Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar hör till de mest typiska Natura 2000 -naturtyperna på området. På området finns också ett förhistoriskt fornminne, klippmålningen på Olhavanvuori.</p> <p>Det allmänna målet för denna skötsel- och nyttjandeplan är att sammanjämka naturskyddets, rekreationsbrukets och försvarsmaktens behov. Vid utarbetandet av planen har man följt principerna för samrådsplanering. Målet för naturskyddet är att skydda sydboreal skogsnatur samt att förbättra områdets naturtillstånd genom restaurering. Målet för rekreationsbruket är att erbjuda folk ett för södra Finland exceptionellt, ödemarksaktigt objekt för hållbart friluftsliv, som t.ex. vandring, skidåkning och paddling. Området är indelat i fyra zoner utifrån skötseln och användningen: rekreationszonen (922 ha), sidozonen (610 ha), begränsningszonen (1 339) och kulturzonen, vars objekt ligger inom de övriga zonerna.</p> <p>Med hjälp av serviceutrustningen på området styr man rekreationsbruket och förebygger slitage. Serviceutrustningen består av infotavlor, eldplatser, två tältningsplatser, båt- och kanotbryggor, toaletter och spångstigar samt tiotals kilometer stigar.</p> <p>Förnyandet och utbyggandet av serviceutrustningen samt restaureringen av naturen är de mest omfattande åtgärderna på området. Man kommer att följa med antalet besökare på området med hjälp av räknare, som en fortsättning på den besökarundersökning som gjordes år 2002. Man kommer att följa med hur restaureringsåtgärderna utfaller bl.a. genom att iaktta förändringarna i vegetationen. Åtgärdernas beräknas ha en positiv inverkan på miljön och främja naturtillståndet.</p>		
NYCKELORD	Repovesi nationalpark, Aarnikotka skogs naturskyddsområde, Natura 2000, rekreationsbruk		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 75		
ISSN	1235-8983	ISBN (HÄFTAD)	952-446-394-6
		ISBN (PDF)	952-446-395-4
SIDANTAL	101	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	Edita Prima Oy
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturskydd	PRIS	10 euro

ESIPUHE

Luonnonsuojelulaki (1096/1996, 19 §) velvoittaa Metsähallituksen laatimaan Repoveden kansallispuistolle hoito- ja käyttösuunnitelman. Kansallispuisto muodostaa yhdessä UPM-Kymmene Oyj:n suojeleman Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen kanssa alueellisesti ja toiminnallisesti yhtenäisen suojelualuekokonaisuuden. Tämän vuoksi molemmille alueille päätettiin laatia yhteinen hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa määritellään tarkemmin alueiden suojelun ja käytön tavoitteet sekä toimenpiteet niiden saavuttamiseksi.

Metsähallitus on laatinut tämän hoito- ja käyttösuunnitelman yhteistyössä UPM-Kymmenen ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen kanssa osallistavan suunnittelun periaatteita noudattaen. Suunnitelman laadintaan ovat osallistuneet Metsähallituksesta erikoissuunnittelija Tuomo Häyrinen ja Itä-Suomen luontopalveluiden aluejohtaja Matti Määttä, jotka käynnistivät Repoveden kansallispuiston suunnittelun projektityönä sekä osallistuivat projektityöskentelyyn joka vaiheessa. Projektikoordinaattori Jarkko Korhonen ja luontokartoittaja Susanna Sampo tekivät Repoveden luontotyypin inventoinnin kesällä 2002. Samana maastokautena metsätalousinsinööriopiskelija Tommi Närhi ja luontomatkaileuryrittäjäksi opiskeleva Paula Niskala tekivät kävijälaskennan ja kävijätutkimuksen, josta Paula Niskala laati yhteenvedon ja Tommi Närhi opinnäytetyön. Hoito- ja käyttösuunnitelman kirjoituksesta vastasi Jarkko Korhonen. Susanna Sampo vastasi ennallistamissuunnittelusta ja Tuomo Häyrinen suunnitteli erityisesti palvelurakenne-, retkeily- ja opastusasiat ja pohjusti suunnitelman kirjoitustyötä. Lisäksi moni muu metsähallituslainen on antanut arvokkaita lisätietoja sekä esittänyt kommentteja ja korjausehdotuksia suunnitelmaan.

UPM-Kymmenestä Repoveden hoito- ja käyttösuunnitelma-asioissa yhteyshenkilönä toimi metsänhoitopäällikkö Juha Parkkonen. Ympäristöpäällikkö Päivi Salpakivi-Salomaa sekä metsätalous- ja maankäyttöjohtaja Vesa Moisio Aarnikotkan metsän hoitokunnan jäsenenä osallistuivat aktiivisesti suunnittelutyöhön. Vastaavaa työtä tekivät ylitarkastajat Tuula Tanska ja Jukka Timperi Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksesta.

Nyt valmistunut suunnitelma on ollut lausuntokierroksella 22.5.–27.6.2003. Saatujen lausuntojen perusteella se on viimeistelty nykyasuunsa. Lausunnot ja Metsähallituksen vastineet niihin ovat liitteenä. Suunnitelma on vahvistettu ympäristöministeriössä (kansallispuiston osalta) ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksessa (Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen osalta).

Mikkelissä

Tuomo Häyrinen	Jarkko Korhonen
Matti Määttä	Susanna Sampo

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	11
2	LUONTO JA HISTORIA	14
2.1	Perustiedot	14
2.1.1	Sijainti ja pinta-alat	14
2.1.2	Suojeluohjelmien rajaukset.....	14
2.2	Luonnonolot	15
2.2.1	Topografia ja kallioperä	15
2.2.2	Maaperä	15
2.2.3	Ilmasto.....	16
2.3	Vesistöt	16
2.4	Metsät ja suot.....	17
2.5	Natura 2000 -luontotyytit	22
2.6	Lajisto.....	22
2.6.1	Kasvit, sienet ja jäkälät.....	23
2.6.2	Eläimet.....	24
2.7	Historia	25
2.7.1	Asutushistoria	25
2.7.2	Alueen käytön historia.....	25
2.8	Tärkeimmät suojelu- ja käyttöarvot	29
3	HOIDON JA KÄYTÖN TAVOITTEET	30
3.1	Tehtävä luonnonsuojelualueverkossa.....	31
4	MAANKÄYTÖN VYÖHYKKEET	31
4.1	Syrjävyöhyke	33
4.2	Virkistysvyöhyke	33
4.3	Rajoitusvyöhyke.....	33
4.4	Kulttuurivyöhyke	34
5	LUONNON SUOJELU JA HOITO	34
5.1	Tavoitteet.....	36
5.2	Toimenpiteet.....	36
5.2.1	Luonnontilan säilyttäminen.....	36
5.2.2	Aktiivinen luonnonsuojelu.....	37
5.3	Seuranta.....	38
5.4	Ennallistamissuunnitelma	39
6	KULTTUURIARVOJEN SUOJELU.....	42
6.1	Tavoitteet.....	43
6.2	Toimenpiteet ja seuranta.....	43
7	LUONNON KÄYTTÖ	44
7.1	Retkeily.....	44
7.1.1	Liikkuminen	45
7.1.2	Leiriytyminen ja tulenteke	46
7.1.3	Luonnontuotteiden keräily, kalastus ja metsästys.....	46
7.2	Retkeilyn palveluvarustus	47

7.3	Puuston käyttö	49
7.4	Kaivoskivennäisten etsintä ja otto	50
7.5	Maa-ainesten otto.....	50
7.6	Liikenne ja saapuminen alueelle.....	50
7.7	Yleisötilaisuudet.....	51
7.8	Puolustusvoimien toiminta	52
7.9	UPM-Kymmenen toiminta rauhoitusalueella	52
7.10	Matkailuyrittäjien toiminta.....	53
8	LUONTO-OPASTUS	54
8.1	Tavoitteet.....	55
8.2	Opastusaineisto, toimenpiteet ja seuranta.....	55
8.2.1	Esitteet	55
8.2.2	Verkkosivut	55
8.2.3	Maasto-opasteet	55
8.2.4	Opastuspiste, asiakasneuvonta, palaute ja seuranta	56
9	OPETUS.....	56
9.1	Tavoitteet.....	56
9.2	Toimenpiteet ja seuranta.....	57
9.3	Näytteenotto ja leiriytyminen	57
10	TUTKIMUS JA SEURANTA.....	57
10.1	Tavoitteet.....	58
10.2	Toimenpiteet ja seurannan järjestäminen.....	59
11	TOIMENPIDESUUNNITELMAT	60
12	HALLINTA JA HOITO	60
12.1	Suunnittelu ja hallinta	60
12.2	Tiedotus ja viestintä.....	62
12.3	Vuokra- ja käyttöoikeussopimukset.....	62
12.4	Suunnitelma-alueen laajeneminen	62
12.5	Järjestyssääntö	62
13	PALVELURAKENTEIDEN HUOLTO.....	63
14	VALVONTA	64
15	RESURSSIT JA AIKATAULU.....	64
15.1	Resurssit ja kustannukset.....	64
15.2	Aikataulu.....	65
16	SUUNNITELMAN VAIKUTUSTEN ARVIONTI	65
16.1	Ympäristövaikutusten arviointi.....	65
16.2	Sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset	65
16.3	Ekologiset vaikutukset ja vaikutukset Natura 2000 -kohteen luonnonarvoihin	66
	LÄHTEET	70

LIITTEET

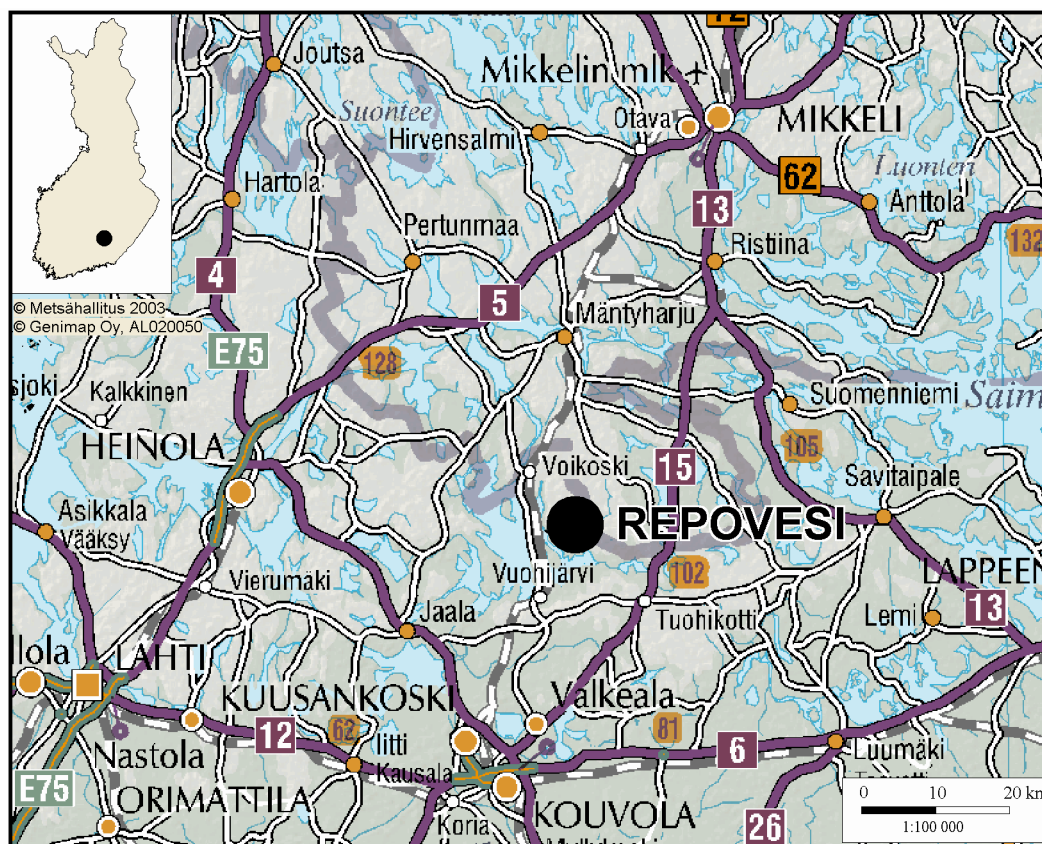
Liite 1	Laki ja asetus Repoveden kansallispuistosta.....	73
Liite 2	Päätös Aarnikotkan metsän luonnonsuojelun perustamisesta.....	77
Liite 3	Suunnitelma-alueen geologinen kartta	83
Liite 4	Suunnitelma-alueen metsien ikäluokkajakauma	84
Liite 5	Suunnitelma-alueen Natura 2000 -luontotyypit	85
Liite 6	Suunnitelma-alueen mahdolliset ennallistamiskelpoiset kuviot...	86
Liite 7	Luonnos Metsähallituksen ja puolustusvoimien välisestä sopimuksesta	87
Liite 8	Suunnitellut luonto-opastuksen ja retkeilyn palvelurakenteet.....	91
Liite 9	Suunnitellut luonto-opastuksen ja retkeilyn palvelurakenteet (kartta).....	93
Liite 10	Hoito- ja käyttösuunnitelmasta annettujen lausuntojen yhteenveto	94
Liite 11	Ympäristöministeriön vahvistuskirje	102
Liite 12	Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen vahvistuskirje	104

1 JOHDANTO

Kaakkois-Suomessa sijaitseva Repoveden alue (kuva 1) on eteläisen Suomen oloissa luonnonolosuhteiltaan erikoinen ja poikkeuksellisen laajasti rakentamattomana säilynyt kokonaisuus. Se on pinnanmuodoiltaan jylhä ja vaihteleva metsien, soiden, kalliojyrkänteiden ja järvien muodostama erämainen alue.

Tämä hoito- ja käyttösuunnitelma koskee Valkealan ja Mäntyharjun kuntiin perustettua Repoveden kansallispuistoa sekä sen yhteydessä sijaitsevaa UPM-Kymmene Oyj:n omistuksessa olevaa Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualuetta. Repoveden kansallispuisto perustettiin 1.1.2003 (laki Repoveden kansallispuistosta, 993/2002) (liite 1). Aarnikotkan metsä on rauhoitettu 3.1.2003 alkaen Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen päätöksellä KAS-2002-L-212-251 (liite 2). Koko Repoveden aluetta tarkastellaan tässä suunnitelmassa yhtenä alueena ja pääsääntöisesti kuten kansallispuistoa. Tästä eteenpäin tässä hoito- ja käyttösuunnitelmassa käytetään näistä alueesta yhdessä nimitystä **suunnitelma-alue**. Jos tarkoitetaan erikseen suunnitelma-alueen valtion omistamaa osaa, varsinaista kansallispuisto-osaa, käytetään tästä nimitystä **kansallispuisto**. Vastaavasti UPM-Kymmenen rauhoittamaa luonnonsuojelualuetta kutsutaan **rauhitusalueeksi** (kuva 2).

Kuva 1. Suunnitelma-alueen sijainti.

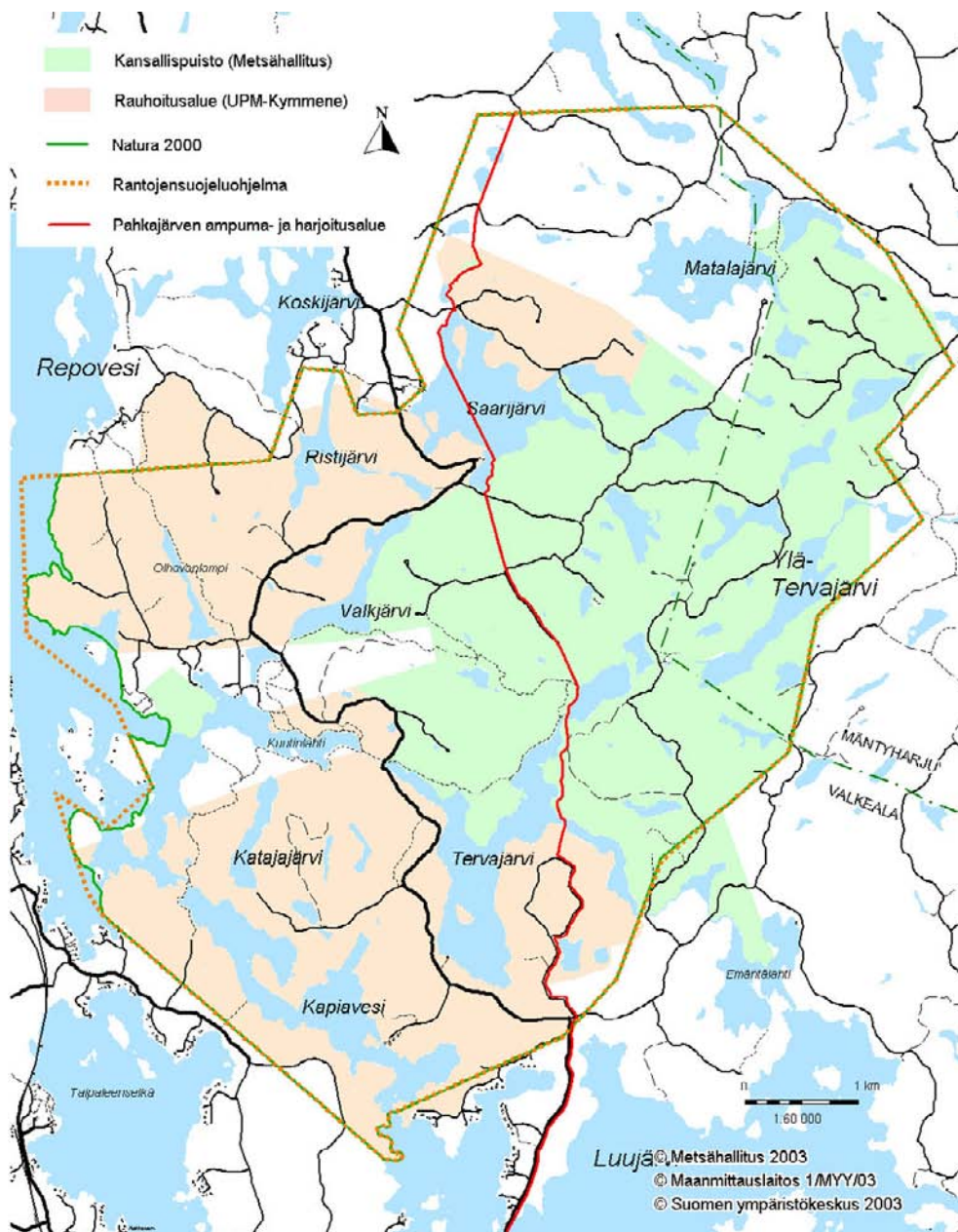
Repoveden suunnitelma-alueen rauhoittamisen ensisijainen tavoite on luonnonsuojelu. Alueen luonnonsuojeluhistoria alkoi vuonna 1976 kansallispuistokomitean mietinnöllä. Valtioneuvosto teki vuonna 1990 periaatepäätöksen Repoveden alueen sisällyttämisestä valtakunnalliseen rantojensuojeluohjelmaan. UPM-Kymmene myi vuonna 1993 Repovedeltä 550 hehtaarin laajuisen luonnonsuojelun ydinalueen valtiolle. 1990-luvun alusta lähtien UPM-Kymmene edisti alueen suojelua myös pidättäytymällä puunkorjuusta Repovedellä. Vuonna 1998 valtioneuvosto esitti Euroopan komissiolle Repoveden aluetta liitettäväksi Natura 2000 -verkostoon. Luonnonsuojelujärjestöt vetosivat vuonna 1999 alueen luonnonsuojelun edistämiseksi edelleen. Vuonna 2000 Eduskunta allekirjoitti lakialoitteen Repoveden kansallispuistosta. Samana vuonna Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ja Metsähallitus tekivät ympäristöministeriölle esityksen kansallispuiston perustamisesta Repovedelle. Lopullisesti luonnonsuojelulain (1096/1996, 11 §) vaatima kansallispuistoksi perustettavan alueen vähimmäispinta-ala, 1 000 hehtaaria, ylittyi 16.5.2002, kun UPM-Kymmene lahjoitti valtiolle Repovedeltä noin 560 hehtaaria maata luonnonsuojelutarkoitukseen. Tulevan kansallispuiston pinta-alaksi muodostui noin 1 480 hehtaaria. Suunnitelma-alue laajeni kokonaisuudessaan noin 2 870 hehtaarin suuruiseksi, kun UPM-Kymmene haki Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselta rauhoituspäätöstä korvauksetta 1 380 hehtaarille omistukseensa jääneille maille Repoveden kansallispuiston länsipuolella. Valtiolle ostettavat uudet maat liitetään kansallispuistoon.

Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalvelut sai vastuun alueen hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisesta, palvelurakenteista sekä luonnon suojelun toimista koko suunnitelma-alueella. Aarnikotkan metsän hoitokunta, joka koostuu UPM-Kymmenen, Metsähallituksen ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen edustajista, perustettiin käsittelemään suunnitelma-aluetta, erityisesti rauhoitusaluetta koskevia kysymyksiä. Myös alueen kunnat ja puolustusvoimat ovat osallistuneet aktiivisesti alueen suunnitteluun. Valkealan kunta on viime vuoteen asti ylläpitänyt alueen palvelurakenteita ja tehnyt tiedotuksellaan aluetta tunnetuksi laajalle kävijäjoukolle.

Suunnittelussa noudatettiin osallistamisen periaatetta. Hoito- ja käyttösuunnittelusta järjestettiin neljä yleisötilaisuutta. Lisäksi Metsähallitus on suunnittelun eri vaiheissa ollut yhteydessä sidosryhmiin, esimerkiksi alueen asukkaisiin, mökkiläisiin, tiekuntiin ja yrittäjiin, joita Repoveden kansallispuistohanke koskettaa. Uusimman aluetta koskevan tiedon saamiseksi suoritettiin kesällä 2002 koko suunnitelma-alueella kuviokohtainen luontotyyppi-inventointi sekä kävijätutkimus. Suunnitelman luonnoksen valmistuttua järjestettiin lausuntokierros suunnitelman kommentointia varten touko-kesäkuussa 2003.

Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelun alueen hoito- ja käyttösuunnitelman asema on määritelty luonnonsuojelulaisissa (1096/1996, 19 §), asetuksessa Repoveden kansallispuistosta (994/2002) (liite 1) sekä Aarnikotkan metsän rauhoituspäätöksessä. Hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistivat ympäristöministeriö (liite 11) ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus (liite 12). Suunnitelma on laadittu 10–15 vuoden aikavälille, mutta suunnitelma päivitetään aikaisemmin, mikäli olosuhteet alueella muuttuvat oleellisesti.

Repovedestä on tarkoitus kehittää Kaakkois-Suomen tärkein yhtenäinen metsä-, suo- ja järviluonnon suojelualue, jonka luonnonarvot säilyvät. Luonnon monimuotoisuutta on tarkoitus lisätä. Samalla, luonnonsuojelun ehdoilla, Repovedestä kehitetään ekologisesti kestävä virkistystä, lähinnä retkeilyä tarjoava alue, jossa on korkeatasoinen, turvallinen ja tyyliään yhtenäinen retkeilyn palveluvarustus. Repoveden ympärille on jo luonnonsuojelualueen suunnitteluvaiheessa muodostunut yhteistyökykyinen joukko, jonka toiminnan tuloksia linjataan tässä hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Tämän suunnitelman perustella Metsähallitus ottaa vastuun koko suunnitelma-alueen hoidosta ja aloittaa työt Repovedellä.

Kuva 2. Suunnitelma-alueen kunnat, maanomistussuhteet ja rauhoitusohjelmien rajaukset.

2 LUONTO JA HISTORIA

Ihminen on liikkunut Repovedellä jo tuhansia vuosia sitten. Kivikautisesta asutuksesta muistuttavat kalliomaalaukset sekä alueelta löydetyt muinaiset työkalut ja metsästysvälineet. Alueen erämainen luonne, jylhä topografia, kirkkaat ja puhtaat vesistöt sekä yhtenäiset metsäalueet ovat kiehtoneet retkeilijöitä 1950-luvulta lähtien. Vaihteleva maasto on tarjonnut haasteen vaeltajille. Vaikka alue on ollut valtaosaltaan metsätalouskäytössä, on mäkien lakialueilla, hankalakulkuisilla rinteillä ja louhikoissa metsiä, jotka ovat jääneet talouskäytön ulkopuolelle. Alue tarjoaa sopivan elinympäristön usealle erämaan eläinlajeille. Kasvimaailma on alueen karusta luonteesta huolimatta varsin monipuolista ja vaihtelevaa.

2.1 Perustiedot

2.1.1 Sijainti ja pinta-alat

Repoveden alue sijaitsee Kaakkois-Suomessa Valkealan ja Mäntyharjun kunnissa. Alue on hyvien kulkuyhteyksien varrella (kuva 1). Alueen etäisyys Helsingistä on noin 175 km, Kouvolasta noin 50 km ja Mikkelistä noin 70 km. Alueen liepeille Vuohijärvi–Voikoski-tien varteen pääsee päivittäin ympäri vuoden muutamalla linja-autovuorolla. Tällä hetkellä juna ei enää pysähdy alueen lähimmällä rautatieasemalla, Hillosensalmella, mutta VR Osakeyhtiön kanssa neuvotellaan junan pysähtymisestä asemalla kesäkautena.

Repoveden suunnitelma-alue sisältää **Repoveden kansallispuiston**, laajuudeltaan 1 483 hehtaaria, ja 1 389 hehtaarin suuruisen UPM-Kymmene omistaman **Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen** (rauhoitusalue) (kuva 2). Pinta-alat sisältävät maa-alan ja Metsähallituksen ja UPM-Kymmene omistaman vesipinta-alan. UPM-Kymmene omistaa myös rauhoitusalueen puuston. Yhteensä suunnitelma-alueen koko on 2 871 hehtaaria.

2.1.2 Suojeluohjelmien rajaukset

Repovesi on Natura 2000 -suojelualueverkon kohde, jonka suojelu perustuu Euroopan unionin luontodirektiiviin (SCI-alue) ja luonnonsuojelulain (1096/1996) 10. lukuun. Sekä kansallispuisto- että rauhoitusalue ovat lähes kokonaisuudessaan osa Natura 2000 -aluetta, jonka kokonaispinta-ala on 4 080 hehtaaria (kuva 2).

Vuonna 1990 valtioneuvosto teki periaatepäätöksen, jonka mukaan Repovesi liitettiin valtakunnalliseen rantojensuojeluohjelmaan. Natura 2000 -alueen raja- myötäilee pääosin rantojensuojeluohjelman rajausta (kuva 2).

2.2 Luonnonolot

2.2.1 Topografia ja kallioperä

Repoveden alue on topografialtaan jylhä ja vaihteleva. Alueelle tyypillisiä ovat jyrkät ja kymmeniä metrejä korkeat kallioseinämät, karut kalliometsät ja kymmenet järvet ja lammet, jotka sijoittuvat koillis-lounais- tai kaakkois-luoteisuuntaisiin ketjuihin. Repoveden alueen erikoinen kallioperä sekä jylhä topografia ovat maankuoren liikuntojen, kallioperän rakenteen sekä jäätikön toiminnan ja eroosion yhteisvaikutusten tulos. Suunnitelma-alueen eteläosa kuuluu Suomen suurimpaan rapakivialueeseen, Viipurin rapakivimassiiviin (ks. geologinen kartta, liite 3), jolla on maailmanlaajuista merkitystä rapakiven tyyppiesiintymänä (Lehtinen ym. 1998).

Repoveden alueella Kapiaveden–Tihvetjärven seudulla on kahden kivilajin kontaktivyöhyke. Vyöhykkeen pohjoispuolella kallioperä koostuu pääasiassa granaattipitoisesta mikroliinigraniitista. Eteläpuolella on Suomen laajimman rapakivialueen, Viipurin rapakivimassiivin rapakivigraniittia (liite 3) (Simonen 1990), jonka rakenteessa on pyterliittä. Mikroliinigraniitti on rakenteeltaan lujaa ja eroosiokestävää, ja sille ovat tyypillisiä voimakkaat ruhjeet ja samansuuntaiset rakoiluvyöhykkeet (Kopperoinen 2003), joista erityisen selvänä on kartalta havaittavissa Tervajärveltä Halmelammelle (ei suunnitelma-alueella) ulottuva järvien ja lampien ketju. Toinen koillis-lounaisuuntautunut ketju ulottuu Mustalammelta Pieni-Matalalle. Viimeisimmän jääkauden jäämassojen liikkeet näkyvät vastaavasti luode-kaakosuuntautuneissa järvissä, esimerkiksi Kapiavedessä, Kuutinlahdessa ja Olhavanlammessa (ks. esim. kuva 2).

Viipurin rapakivimassiivin alueella ja sitä ympäröivissä graniiteissa tavataan kallioperässä rengasrakenteita. Repoveden alueella on yksi tällainen pienimittakaavainen rengasrakenne. Rengasrakenteet ovat syntyneet, kun rapakivimagma on purkautunut ympäröivään kallioperään yläpinnaltaan kuperana sulan kiven pesäkkeenä. Tämä on aiheuttanut kallioperään säteittäisen paineen, mikä näkyy järvien ja jyrkänteiden kaarevina muotoina. Nämä pinnanmuodot ovat järjestäytyneet renkaiksi, joiden keskus on Matalajärven seutuvilla. Repoveden jyrkänteet ovat kallioperän graniitin rengasrakenteisuuden ja kuutiomaisen rakoilun yhteysvaikutusta. Jäätikkö on kuluttanut kallion pois suurimpien rako- ja ruhjevyöhykkeiden kohdalta. Graniittisen kallioperän rakoilutyypit ja Repoveden korkeat jyrkänteet ovat synnyttäneet edustavia louhikoita, jotka ovat esimerkkejä eroosivoimista ja pakkasrapautumisesta (Toivola 1990).

2.2.2 Maaperä

Repoveden maaperä on vähäravinteista, hyvin ohutta ja nuorta, viimeisimmän noin 10 000 vuotta sitten päättyneen jääkauden jälkeen kerrostunutta. Suuret osat kumpareiden lakialueista, rinteistä ja useiden vesistöjen rannoista ovat kallioita tai kivikkoisia kivennäismaita. Paksummat moreenipeitteet sijaitsevat laaksojen ja rotkojen pohjalla. Geomorfologisia muodostumia alueella on niukasti, kumpumoreenia on Saarijärven Pyrstiönlahden luoteisrannalla ja harjuja vain Matala-

järven ja Haukkalammen välisillä kannaksilla. Alueen maannos on podsoli-maannosta, joka on luonnollisesti hapanta ja maan muokkauksen yhteydessä herkkä happamalle laskeumalle (Toivola 1990).

Repoveden vaihtelevasta topografiasta johtuen alueen suot ovat pienialaisia. Tyypillisiä ovat notkojen pohjien korvet, kallion painaumien rämeet ja vesistöjen rantojen kapeat suolaitteet. Avosoita on vähän. Useat suot ovat muodostuneet lampien ja järvien soistuesssa umpeen.

2.2.3 Ilmasto

Mereisyys–mantereisuus-asteikolla Suomi on lähempänä mereistä kuin manteeista päätä (Hämet-Ahti 1988). Repoveden ilmastossa on kuitenkin huomattavasti mantereisen ilmaston piirteitä, mikä ilmenee kaakkoisen Suomen sisämaan kylminä ja lumisina talvina sekä lämpiminä kesinä. Termisen kasvukauden pituus on 165–170 vuorokautta ja kasvukauden tehoisan lämpötilan summa 1 200–1 300 °C (Suomen kartasto 1987). Jyrkkä topografia luo Repovedelle omintakeiset pienilmastolliset kasvuolosuhteet, jotka vaihtelevat voimakkaasti pienelläkin alueella. Etelä- ja lounaisrinteet ovat paahteisia. Kallioiden lakialueet ovat alttiina tuulelle ja ravinteiden huuhtoutumiselle. Jyrkänteiden alusmetsät ja notkojen pohjat ovat varjoisia, viileitä ja ravinteikkaita.

2.3 Vesistöt

Suppealla alueella olevat lukuisat pienvedet ovat Repoveden alueelle tyypillisiä (ks. esim. kuva 2). Monet alueen pienvedet ovat suhteellisen luonnontilaisia (Kauppi 1991). Yhteensä suunnitelma-alueella on noin 60 järveä ja lampea. Jyrkän topografian vuoksi alueen järvien vesipinnan korkeus meren pinnasta vaihtelee alueen sisällä runsaasti. Repovesi on vedenpinnan tasoltaan alueen alin järvi (77 m mpy). Alueen korkeimmalla sijaitseva vesistö on läntinen Rajalampi (139 m mpy). Vaikka järvien etäisyys toisistaan on vajaa 2 kilometriä, on järvien vedenpinnan korkeusero peräti 62 metriä. Useimmat alueen sisävedet Tervajärveä (79 m mpy) lukuun ottamatta ovat noin 15–25 metriä Repovettä korkeammalla.

Luonteenomaista vesistöille on kirkasvetisyys ja niukkaravinteisuus (oligotrofiisuus). Alueella on myös luonnollisesti humuspitoisia ja karuja (dystrofisia) vesiä (Kauppi 1992), erityisesti pieniä lampia suorantoineen. Järvet ja lammet ovat verkottuneet toisiinsa ja isompiin vesistöihin siten, että kunkin järven valuma-alue on varsin pieni. Poikkeuksen muodostaa vain kaksi metriä Repoveden pinnan tasoa korkeammalla oleva Tervajärvi, joka saa vetensä suhteellisen suurelta valuma-alueelta.

Repoveden puroverkosto osoittautui vuoden 2002 luontotyyppikartoituksessa melko luonnontilaiseksi. Useita puroja on kuitenkin perattu järvien pinnan sääntelyyn vuoksi tai suo-ojituksen tehostamiseksi. Muutamia uomia on valjastettu metsätalouden käyttöön tekemällä niihin uittorakenteita. Lahoavia uittorännien jäänteitä on mm. Ylä-Tervajärven ja Ala-Kampusen laskujoissa.

Kaupin (1992) tekemän Repoveden alueen vesistöjen perusselvityksen mukaan happamoituminen ei ole Repovedellä yhtä pitkällä kuin esimerkiksi Salpausselän eteläpuolisissa vesistöissä, mutta pienvesien vedenlaatu on muutosherkkä lisäkuormitukselle.

2.4 Metsät ja suot

Suunnitelma-alueella tehtiin kuviokohtainen luontotyyppi-inventointi touko-lokakuussa 2002 Metsähallituksen PATI-maastotyöohjeen mukaisesti (Metsähallitus 2000, 2002). Luontotyyppi-inventoinnin havainnot eivät ole erillisessä julkaisussa, vaan aineisto on tallennettu Metsähallituksen SutiGis-paikkatietojärjestelmään ja inventoinnin tärkeimpiä tuloksia on käsitelty tässä luvussa. Aikaisempia metsävarainventointeja alueella on tehty jo viime vuosisadan alkupuolella (UPM-Kymmenen edeltäjät), ja yhtiöllä on arkistossaan noin sadan vuoden metsävaratiedot.

Luontotyyppi-inventoinnissa arvioitiin kuvioiden elävä ja kuollut puusto, biotooppi ja Natura 2000 -luontotyyppi sekä tehtiin havainnot uhanalaisista ja EU:n luontodirektiivin liitteen II lajeista (Euroopan yhteisön tärkeänä pitämiä lajeja). Inventoinnin yhteydessä ei tehty erillistä uhanalaiskartoitusta. Se olisi saattanut lisätä havaittujen uhanalaisten lajien määrää. Jakamattomat vesistöt eivät sisällyneet luontotyyppi-inventointiin, joka koski vain valtion ja UPM-Kymmenen omistamia vesialueita. Inventoituja vesistöjä on vain 2 % suunnitelma-alueen kokonaispinta-alasta (taulukko 1).

Taulukko 1. Repoveden alueen pääryhmäjakauma.

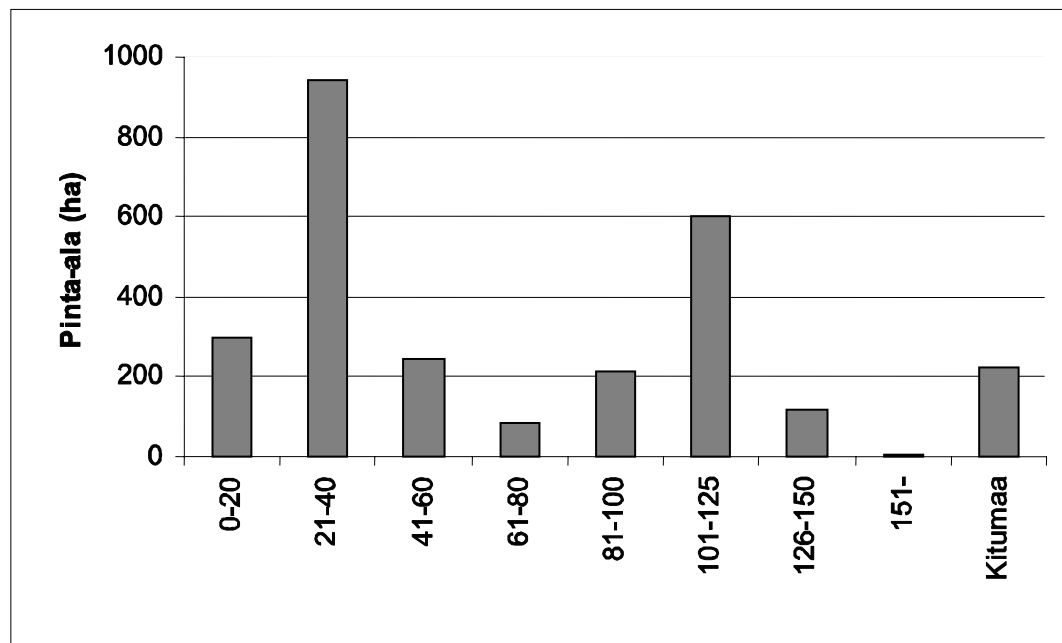
Pääryhmä	Pinta-ala (ha)	Osuus (%)
Metsämaa	2 523	88
Kitumaa	213	7
Joutomaa	32	1
Tiet ja varastoalueet	49	2
Vedet	54	2
Yhteensä	2 871	100

Metsät

Luontokartoituksen perusteella alueen yleisin metsätyyppi oli kuivahko kangas (taulukko 2). Metsien ikäluokkajakauma oli kaksihuippuinen, mikä kertoo metsien käytön ja uudistamisen huipuista. Yleisin ikäluokka oli 21–40-vuotiaat metsät; 101–120-vuotiaita metsiä oli toiseksi eniten (kuva 3, liite 4). Useat yli 100-vuotiaat metsät ovat uudistuneet kaskikauden jäljiltä. Koska kitumailta ei määritetä puuston ikää ja kehitysluokkaa, on kuvaan 3 lisätty virhetulkintojen välttämiseksi myös kivennäismaiden kitumaan ala.

Taulukko 2. Repoveden biotooppijakauma.

Biotooppi		Pinta-ala (ha)	Osuus (%)
Kivennäismaat	lehto	4,0	0,1
	lehtomainen kangas	21,5	0,7
	tuore kangas	604	21,0
	kuivahko kangas	1 626	56,6
	kuiva kangas	61,4	2,1
	kalliot ja jyrkänteet	116	4,0
Suot		334	11,6
Vedet		54,4	1,9
Muut alueet		49,7	2,0
Yhteensä		2 871,0	100,0

Kuva 3. Repoveden metsien ikäluokkajakauma ja kivennäismaiden kitumaat, joille ei ole mitattu ikää.

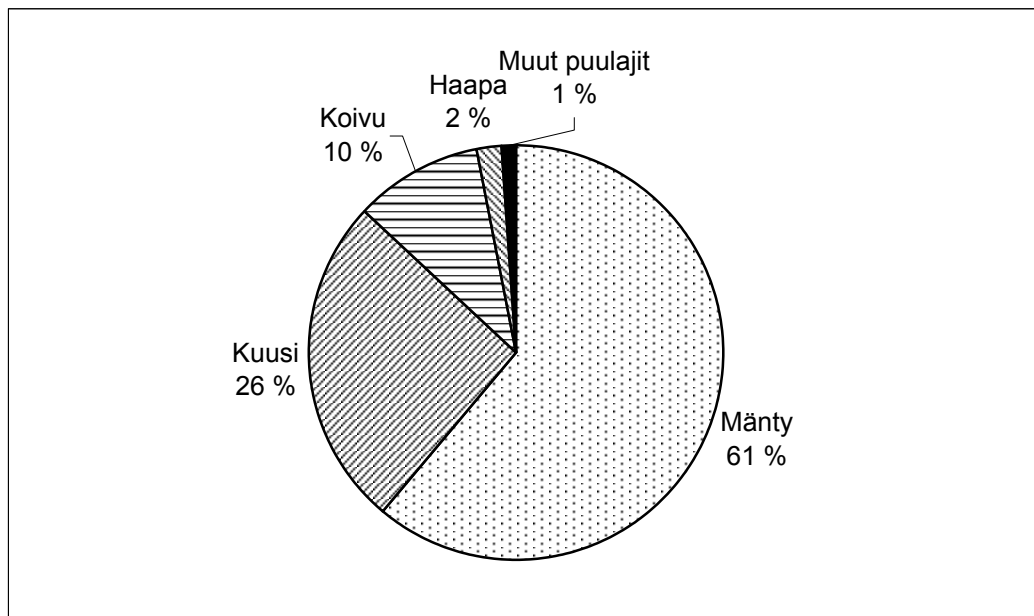
Mänty on Repoveden metsien tyypillisin puulaji. Puhdas männikkö ja mäntysekametsä peittävät yhteensä kolme neljännestä (75 %) alueen metsämaasta (taulukko 3). Keskimäärin puuston tilavuus Repovedellä oli 172 m³/ha. Puuston kokonaistilavuudesta 61 % oli mäntyä (kuva 4).

Vieraita puulajeja on Repoveden alueelle istutettu kolmea lajia: siperianlehtikuusta (*Larix sibirica*), siperianpihtaa (*Abies sibirica*) ja kontortamäntyä (*Pinus contorta*). Yhteensä vieraita puulajeja esiintyy noin kahdeksan hehtaarin alueella.

Taulukko 3. Repoveden metsien puulajivaltaisuus.

Puulajivaltaisuus	Pinta-ala (ha)	Osuus (%)
Puhdas männikkö ¹	1 443	50
Mäntysekametsä	626	22
Kuusisekametsä	344	12
Puhdas kuusikko ¹	188	6,5
Koivusekametsä	97	3,4
Puhdas koivikko	19	0,7
Muut metsät	31	1,1
Puuttomat alueet (vedet, tiet, jyrkänteet)	123	4,3
Yhteensä	2 871	100,0

¹) Metsikkö määritellään puhtaaksi yhden puulajin metsäksi, kun ko. puulajin 1. ositteen osuus 1. jakson kokonaistilavuudesta on suurempi kuin 80 %.

Kuva 4. Repoveden yleisimpien puulajien tilavuuksien osuus (metsä-, kitu- ja joutomaa) puuston kokonaistilavuudesta.

Lahopuu

Lahopuuksi laskettiin vähintään 2 metriä pitkät ja vähintään 7 cm läpimitaltaan olevat pysty- ja maapuut. Lahopuut mitattiin kuviokohtaisesti ja jaettiin lahoamisasteensa mukaisesti lahoasteluokkiin I–III (I äskettäin kuollut puu, II puolilaho, III kuivettunut ranka tai läpilaho maapuu).

Repoveden metsien lahopuu on jakautunut alueelle epätasaisesti. Keskimäärin alueella on vähän lahopuuta. Koko alueen lahopuun määrää ei ole mahdollista laskea tarkasti, sillä lahopuusto on mitattu vain kuvioilta, joilla sitä on arvioitu olevan vähintään 5 m³ hehtaaria kohden. Jos lahopuuta on arviolta ollut vähemmän, on lahopuun määräksi merkitty oletusarvoisesti 1 m³/ha.

Alueita, joilla on viisi kuutiometriä lahopuuta hehtaaria kohden tai enemmän, on vain 300 hehtaaria (10 % suunnitelma-alueesta). Lahopuun määrä on jakautunut pinta-aloittain taulukon 4 mukaan.

Taulukko 4. Repoveden lahopuun määrä ja jakautuminen.

Tilavuus (m ³ /ha)	Pinta-ala (ha)	Osuus (%)
Ei lahopuuta (vedet, tiet)	103	3,6
< 5	2 468	86
5–10	70	2,4
11–20	139	4,8
21–50	69	2,4
> 50	22	0,8
Yhteensä	2 871	100

Suurimpia lahopuukeskittymiä ovat muutamat vanhat metsät, tuulen kaatamat pienet metsäalueet ja majavan tulvittamat vesistöjen reunamien suot ja metsät. Jälkimmäisissä paikoissa koko puusto saattoi olla kuollutta, mistä seurasi jopa 100–200 kuutiometrin hehtaarikohtaiset lahopuumäärät. Muulla alueella, joilla on metsiä (2 468 ha, 86 % suunnitelma-alueesta), lahopuun määrä on pieni, varsinkin istutusmetsistä lahopuu puuttuu tyystin.

Lahopuun kokonaiskuutiomäärästä enin osa, noin 46 % oli II-lahoasteista puuta. Lahoastetta III oli miltei yhtä runsaasti, 43 %. Vähimmin oli tuoreinta, lahoasteen I puuta, jota oli vain 11 %. Lahopuu jakautui täysin tasaisesti pysty- ja maapuihin, molempien osuus oli noin 50 % kokonaiskuutiomäärästä.

Suot

Noin 12 % suunnitelma-alueen pinta-alasta on suota. Soiksi on tässä yhteydessä määritelty biotoopit, joissa suokasvillisuuden tai turpeen peittävyys on yli puolet pinta-alasta (Metsähallitus 2002). Soihin on luettu ojittamattomat suot, ojikot, muuttumat ja turvekankaat. Suopinta-alasta vajaa kaksi kolmannesta on säilynyt luonnontilaisena. Taulukon 5 mukaan yleisin suotyyppi on isovarapuräme, joka kattaa kolmanneksen koko suopinta-alasta. Kaiken kaikkiaan rämeitä ja rämeisiä soita on vajaa kaksi kolmannesta kaikista soista. Vajaa kolmannes on korpisia soita, joista yleisin suotyyppi on mustikkakorpi. Nevoja on vain noin kolme prosenttia kaikista soista, mikä johtuu alueen vaihtelevasta topografiasta, jolloin isoja ja laakeita puuttomia suoaltaita ei voi muodostua. Järvien rannoilla ja purojen varsilla on luhtia (yhteensä noin 3 % suopinta-alasta), joista yleisin tyyppi on tervaleppäluhta. Soista enin osa on vähäravinteisia (oligotrofisia, lähes kaikki rämeet), toiseksi eniten on keskiravinteisia (mesotrofisia) soita, joita ovat yleensä korvet ja luhdet.

Taulukko 5. Repoveden suotyyppit ja niiden pinta-alat.

Rämeet ja rämeiset suot yhteensä 196 ha	Korvet ja korpiset suot yhteensä 104 ha	Nevat yhteensä 9,5 ha	Luhdat yhteensä 8,7 ha
Kangasräme 15,6 ha	Puolukkakangaskorpi 1,4 ha	Lyhytkorsineva 5,6 ha	Tervaleppäluhta 3,6 ha
Korpiräme 4,1 ha	Mustikkakangaskorpi 27,0 ha	Kalvakkaneva 1,0 ha	Hieskoivuluhta 1,6 ha
Pallosarakorpiräme 1,2 ha	Ruohokangaskorpi 0,6 ha	Saraneva 1,3 ha	Suomyrttiluhta 0,7
Pallosararäme 0,3 ha	Puolukkakorpi 0,8	Ruohoinen saraneva 1,1 ha	Ruoko- ja kaislaluhta 0,9
Tupasvillaräme 19,2 ha	Mustikkakorpi 35,3	Ruohoinen rimpineva 0,5 ha	Sara- ja ruoholuhta 1,9
Isovarpuräme 111,8 ha	Muurainkorpi 0,7		
Vaivaiskoivuräme 0,5 ha	Ruohoinen mustikkakorpi 2,0 ha		
Saranevaräme 1,3 ha	Saniaiskorpi 2,0 ha		
Ruohoinen saranevaräme 0,8 ha	Ruoho- ja heinäkorpi 3,0 ha		
Lyhytkorsinevaräme 3,4 ha	Saranevakorpi 1,9 ha		
Ruohoinen lyhytkorsi- nevaräme 0,7 ha	Tupasvillanevakorpi 0,8 ha		
Rimpinevaräme 4,2 ha			
Varpuinen turvekangas 15,0 ha	Mustikkaturvekangas 25,2 ha		
Puolukkaturvekangas 18,3 ha	Ruohoturvekangas 3,0 ha		

2.5 Natura 2000 -luontotyypit

Kaiken kaikkiaan Repovedellä on 12 eri Natura 2000 -luontotyyppiä (taulukko 6, liite 5) (ks. Airaksinen & Karttunen 2001). Näistä vallitsevin oli boreaalinen luonnonmetsä, jota oli 22 % alueen pinta-alasta. Mittavasta määrästä huolimatta edustavuusluokituksen 1 (1 edustavin – 4 epäedustavin) metsiä ei ollut lainkaan, edustavuusluokkaan 2 yltää 20 % boreaalisista luonnonmetsistä. Loput 80 % oli tasaisesti jakautunut edustavuusluokkien 3 ja 4 kesken. Eniten boreaalista luonnonmetsää oli talouskäytön ulkopuolisilla mäkien lakialueilla ja jyrkillä rinteillä.

Silikaattikallioiden sekä pikkujokien ja purojen mukaan rajattuja kuvioita oli runsaasti, mutta pienestä kuviokoosta johtuen niiden yhteispinta-ala on pieni (taulukko 6), vaikka ne ovatkin näkyviä ja Repovedelle tunnusomaisia luontotyyppinä.

Taulukko 6. Repoveden Natura 2000 -luontotyyppien jakauma yleisyysjärjestyksessä.

Natura 2000 -luontotyyppi	Pinta-ala (ha)	Osuus alueesta (%)
9010 boreaaliset luonnonmetsät *	623	21,7
91D0 puustoiset suot *	202	7,0
3110 karut kirkasvetiset järvet	26,8	0,9
3160 humuspitoiset järvet ja lammet	25,3	0,9
7140 vaihettumis- ja rantasuot	23,3	0,8
8220 silikaattikalliot	10,5	0,4
9080 metsäluhdut *	4,1	0,1
9060 harjumetsät	3,9	0,1
9050 lehdot	2,7	0,1
3260 pikkujoet ja purot	2,4	0,1
8230 kallioiden pioneerikasvillisuus	1,6	0,1
9020 jalopuumetsät *	1,4	0,0
Natura 2000 -luontotyyppien ulkopuolelle jäänyt alue	1944,0	67,8
Yhteensä	2871,0	100,0

*) EU:n priorisoima luontotyyppi.

2.6 Lajisto

Repoveden eliölajistoa leimaa karuus, joskin korkeusvaihteluiden ansiosta on syntynyt myös ravinnekeskittymiä ja niihin sopeutunutta lajistoa. Laaja yhtenäinen metsäalue ja sen erämaisuus rakentamattomine rantoineen mahdollistaa ihmisen häiriölle herkkien lajien, esimerkiksi kaakkurin, kannan elinvoimaisuuden. Inventointeihin perustuva tieto Repoveden lajistosta on vielä puutteellista. Alueelta on kuitenkin runsaasti luontoharrastajien raportoimia havaintoja, esimerkiksi Repoveden linnustosta on erittäin hyvät lajistotiedot. Metsähallituksen luontotyyppi-inventointi (2002) ei ollut lajitason kartoitusta, mutta inventoinnin yhteydessä havaittuja uhanalaisia ym. mielenkiintoisia lajeja kirjattiin ylös.

2.6.1 Kasvit, sienet ja jäkälät

Suomi kuuluu boreaaliseen havumetsävyöhykkeeseen (Hämet-Ahti 1988), josta Repoveden alue on etelä-boreaalista kasvillisuusvyöhykettä. Repoveden maa- ja kallioperä ovat luontaisesti karuja, mistä johtuen alueen kasvi- ja sienilajisto on melko tavanomaista (Korhonen & Lehesvirta 2003). Maaston pienipiirteinen vaihtelevuus luo kuitenkin lajistoon monimuotoisuutta. Vallitsevana alueella esiintyvät kuivan, kuivahkon ja tuoreen kankaan tyyppilajit, mm. poronjäkälät (*Cladina*-suvut), puolukka (*Vaccinium vitis-idaea*), mustikka (*Vaccinium myrtillus*), seinäsammal (*Pleurozium schreberi*) ja kerrossammal (*Hylocomium splendens*). Männy (*Pinus sylvestris*) on alueen valtapuu. Suokasveista rämettä ilmentävä suopursu (*Ledum palustre*) on yleinen ja näkyvä keskikesän kukkija. Rehevimmillä soilla tapaa raatetta (*Menyanthes trifoliata*) ja maariankämmekkää (*Dactylorhiza maculata*). Pienten lampien tyyppinen kasvi on lumme (*Nymphaea alba*).

Rauhoitetuista lajeista alueella esiintyy vaarantunutta (VU) (Rassi ym. 2001) kangasvuokkoa (*Anemone vernalis*), lehtoneidonvaippaa (*Epipactis helleborine*) ja tuoreilla ja kuivahkoilla kankailla melko yleisenä valkolehdokkia (*Platanthera bifolia*).

Repoveden uhanalaisiin kasveihin kuuluu metsittyneillä tieurilla esiintyvä hirvenkello (VU) (*Campanula cervicaria*). Haapariippusammal (VU) (*Neckera pennata*) on alueen vanhojen haapojen rungoilla esiintyvä uhanalainen sammallaji. Repoveden sammalia ei ole kartoitettu perusteellisesti. Kartoitus saattaisikin paljastaa alueelta lisää uhanalaisia sammallajeja.

Muita mainittavia alueen kasvilajeja ovat kallioseinämillä harvinaisena esiintyvät tumma- ja liuskarauhiainen (*Asplenium trichomanes* ja *A. septentrionale*). Kivikkoisten purojen liepeiltä voi tavata muunlaisissa biotoopeissa epätavallisen haisukurjenpolven (*Geranium robertianum*). Kallionaluslehdossa ja paikoin muuallakin rehevissä kasvupaikoissa esiintyy metsälehmusta (*Tilia cordata*) sekä pensasmaisena että runkomaisena, paikoin jopa pieninä metsiköinä.

Repoveden sienistöstä Suomen oloissa harvinaisista, joskaan ei uhanalaisista, lajeista esiintyy suomusataheltaa (*Melanoleuca verrucipes*) ja uurremaatähteä (*Geastrum pectinatum*). Esiintymisensä pohjoisrajalla esiintyvä kultarousku (*Lactarius volemus*) on lehtomaisten paikkojen erikoisuus. Harvinaisemmista käävistä tavataan ainakin haavanarinakääpää (*Phellinus populicola*), riukukääpää (*Phellinus viticola*), männynkääpää (*Phellinus pini*) ja levykääpää (*Phellinus lundellii*).

Alueen kallioisuudella on yhteys edustavaan jäkälälajistoon: Repovedellä tavataan runsaasti avokallioiden torvi- ja poronjäkäliä (*Cladonia*- ja *Cladina*-suvut) sekä kallioseinämiä lehti- ja rupijäkälälajeja. Puun pinnalla epifyyttinä elävä ja puhdasta ilmaa ilmentävä raidankeuhkojäkäli (*Lobaria pulmonaria*) esiintyy alueella. Myös naavat ja lupot (*Usnea*-, *Bryoria*- ja *Alectoria*-suvut) ovat paikoin varsin runsaskasvuisia.

2.6.2 Eläimet

Euroopan yhteisön luontodirektiivin liitteen II lajeista Repoveden suunnitelma-alueella esiintyvät karhu (*Ursus arctos*), ilves (*Lynx lynx*) (Mäkelä 1993), liito-orava (*Pteromys volans*) ja saukko (*Lutra lutra*). Alueen liito-oravakanta on elinvoimainen. Muuhun nisäkäsfaunaan kuuluvat esimerkiksi tärkeä lahopuun tuottaja majava (*Castor canadensis*), mäyrä (*Meles meles*) ja näätä (*Martes martes*). Myös alueen nimikkolaji kettu (*Vulpes vulpes*) kuuluu alueen lajistoon. Mahdollisista lepakoesiintymistä on ”suullisia havaintoja”, mutta varmistettua tietoa lepakoista alueella ei toistaiseksi ole.

Repoveden linnustossa on runsaasti erämaisia lajeja. Näistä kulkijalle näkyvin ja kuuluvuin lienee metsälampia asuttava kaakkuri (*Gavia stellata*), jonka kanta on Etelä-Suomen tiheimpiä (Mäkelä 1993). Alueella pesii vuosittain 6–10 kaakkuriparia. Huuhkaja (*Bubo bubo*) ja korppi (*Corvus corax*) asuttavat kalliojyrkänteitä. Alueella esiintyy myös mm. idänuunilintu (*Phylloscopus trochiloides*), pikkusieppo (*Ficedula parva*), kuusitiainen (*Parus ater*) ja varpuspöllö (*Glaucidium passerinum*). Metso (*Tetrao urogallus*) asuttaa vanhoja kalliomänniköitä. Kalasääski (*Pandion haliaetus*) ja kanahaukka (*Accipiter gentilis*) ovat alueen kookkaimmat päiväpetolinnut.

Repoveden selkärangattomia eläimistöä ei ole riittävässä määrin tutkittu lukuun ottamatta perhosia, joista on tehty useita selvityksiä (Koillis-Kymenlaakson perhosharrastajat 1990, 1991). Harvinaisemmissa lajeista Repovedellä esiintyy keltäpäplähiipijä (*Carterocephalus palaemon*), muurainhopeatäplä (*Cloissiana freija*), rahkahopeatäplä (*Clossiana frigga*), suonokiperhonen (*Erebia embla*), kirjotupsukas (*Orygia recens*), kirjoverkkoperhonen (*Euphydryas maturna*) (luontodirektiivin liitteen IV a laji) ja aurinkoyökkönen (*Panemeria tenebrata*), joista vain viimeisin on silmälläpidettäväksi (NT) luokiteltu laji. Se esiintyy Repoveden puronvarsilehdoissa. Hiekkateillä voi tavata nykyään yleistyvän haapaperhosen (*Limenitis populi*), joka tulee haapojen latvustoista maan pinnalle vain imemään kosteutta (Koillis-Kymenlaakson perhosharrastajat 1991).

Alueen kalastosta ei ole tehty yksityiskohtaista selvitystä, eikä alueella tiettävästi elä suojelua vaativia kalalajeja tai -kantoja. Tihvetjärven (rajautuu alueeseen eteläosissa) saattaa edelleen elää sinne satakunta vuotta sitten Kirjokiven kartanon isännän, Rudolf Elvingin, istuttama kuhakanta. Elving on istuttanut samaan aikaan järveen myös ankeriaita.

2.7 Historia

2.7.1 Asutushistoria

Ensimmäiset merkit ihmiskulttuurista Repoveden alueella ovat esihistoriallisia. Olhavanlammen kallioissa (Museovirasto, henk.koht. tiedonanto 2002) ja suunnitelma-alueen tuntumassa Löppösen luolan seinämässä (Siikava 1986) on kivikautisia punamultaisia kalliomaalauksia. Alueen liepeiltä on löytynyt myös esi-
neistöä samalta aikakaudelta (Mononen 1999).

Suunnitelma-alueen itäosissa, nykyisellä Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueella, sijaitsi 1950-luvun loppupuolelle pieni Tervarummun kyläyhteisö (Pohjalainen 2001). Puolustusministeriö lunasti kylän tilat, Koskelan, Uutelan, Kaljun, Aholan, Niinilammen, Seppälän ja Pyyniemen, valtiolle. Silloin alueen viimeiset asukkaat muuttivat pois tulevalta ampuma- ja harjoitusalueelta (Mononen 1999).

2.7.2 Alueen käytön historia

Metsien käytön historia

Repoveden metsien ensimmäinen hyötykäyttäjä on ollut kivikauden ihminen, joka on metsästännyt erämaassa ja kalastanut järvillä. Saaliseläinten, karhujen, hirvien, peurojen ja kanalintujen, mukaan on nimetty tärkeimpiä saalisalueita, esimerkiksi Terrilammet (terri = teeri) ja Peurasen järvi (Salpakivi-Salomaa 2003).

1600-luvulla alkoi kasken- ja tervanpolton kausi. Kaskiviljelyn haittana olivat paikoin liian sankat metsät ja kookkaat puut. Tervanpoltto on paikannimien perusteella keskittynyt Tervajärven ympäristöön, mutta tervahautoja on löydetty myös muualta Repoveden alueelta. Repoveden metsät olivat vuonna 1812 alkaneeseen isojakoon saakka kylien yhteisomistuksessa. Isoonjakoon asti metsiä oli käytetty melko vastuuttomasti. Tuhlaileva käyttö oli saattanut metsät huonoon kuntoon (Salpakivi-Salomaa 2003).

1700-luvulla alkoi sahatavaran korjuun aika, kun Repoveden lähistölle Voikoskelle ja myöhemmin Siikakoskelle rakennettiin vesisahat. Myös suunnitelma-alueen sisällä Tervarummussa toimi 1800-luvun puolivälissä pieni vesisaha (Salpakivi-Salomaa 2003). 1900-luvun alussa Hillosensalmen Sahaniemeen perustettu höyrysaha oli tärkeä paikallisen puutavaran käsittelijä ja kyläläisten työllistäjä. Sahan ansiosta Hillosensalmen kylä sai aikanaan sähköt muuta seutukuntaa varhaisemmin (Siikava 1986).

1800-luvun lopulla Kymijokivarteen rakennettiin kolme paperitehdasta, jotka vuonna 1904 yhtyivät Kymiyhtiöksi, nykyiseksi UPM-Kymmeneksi. Repovesi sijaitsi hyvien uittoreittien äärellä ja vuonna 1889 valmistui Savonrata, mikä mahdollisti puun kuljetuksen tehtaille rautateitse. Muistitietojen mukaan radan kipinästä levisi kulo, joka poltti laajoja metsäalueita Repovedellä. Repoveden metsien pääosa siirtyi Kymiyhtiölle vuonna 1913, minkä jälkeen yhtiö suoritti alueella perusteelliset metsätarkastukset ja laati suunnitelmat metsien käytöstä.

Vuonna 1915 metsien keski-ikä oli huomattavasti nykyistä alhaisempi, sillä metsiä oli aiemmin hakattu hyvin voimaperäisesti. Yhtiö alkoi hoitaa metsiä tehokkaasti (Salpakivi-Salomaa 2003).

Puuta korjattiin 1960-luvulle asti miesten ja hevosten avulla. Puut tuotiin talvella järvien ja lampien jäille, josta ne kevättulvien avulla uitettiin pieniäkin puroja myöten isompiin järviin. Uittoja helpotettiin patoamalla ja ohjailemalla vesien kulkua uittoreittiä myöten. Paikoin rakennettiin uittorännejä kivikkoisten koskien yli. Suunnitelma-alueita halkoo kokonaisuudessaan 35 kilometrin pituinen Kaitajärven uittoväylä (Pohjalainen 2001), jota pitkin tukit uitettiin Tervajärvelle ja sieltä Luujärven ja Tihvetjärven kautta Repoveteen. Vuonna 1912 rakennettiin Kuutinkanava uittoränneineen oikaisemaan tukkien kulku suoraan Repoveden Kuutinlahteen (Salpakivi-Salomaa 2003). Jotta ränniin riitti vettä, säädeltiin Tervajärven vedenkorkeutta viime vuosisadan alkupuolella. Tästä kertovat Kymenlammen itäpään vanhat tammet eli patorakennelmat.

Repoveden alueen tieverkosto rakennettiin valmiiksi vuosina 1968–1974. Tiet mahdollistivat laajat avohakkuut alueilla, jotka olivat aiemmin uiton kannalta liian kaukana vesistöistä. Viimeisen kerran puuta uitettiin vuonna 1968. Ajan hengen mukaisesti 1970-luvulla luontainen metsän uudistaminen ja kylvöt vähenivät. Puita alettiin kaataa ja korjata koneellisesti. Hakkuun jälkeen maa käsiteltiin ja metsä uudistettiin istuttamalla. Myös kulotus väheni. Viimeisen kerran Repovedellä kulotettiin vuonna 1977 (Salpakivi-Salomaa 2003).

Kymiyhtiö julkaisi ensimmäiset luonnonsuojeluohjeensa jo 1950-luvulla, jolloin huomiota kiinnitettiin säästömetsien rauhoittamiseen ja yksityisiin luonnonmuistomerkkeihin, joiksi oli määritelty harvinaiset eliölajit, erikoiset puuyksilöt, pesäpuut, jalopuut ja erikoiset kallio- ja kivimuodostumat. Maisemallisia arvoja alettiin suojella jo tuolloin, minkä vuoksi monet Repoveden kallionlaet ja isompien vesistöjen rannat on jätetty hakkaamatta.

Vuonna 1976 kansallispuistokomitea julkaisi mietintönsä, jossa esitettiin kansallispuiston perustamista Repovedelle (taulukko 7). Mietintö laadittiin yhtiön tietämättä. Sen julkaisu oli yllätys yhtiölle, jolla oli pitkät metsien talouskäytön perinteet Repovedellä. Mietinnön julkaisemisen jälkeen yhtiön tekemät hakkuut synnyttivät valtakunnallisen kohun. Talouskäyttö jatkui vuoteen 1992, jonka jälkeen yhtiö päätti pidättäytyä hakkuista.

Luonnonsuojeluhistoria

Kansallispuistokomitean mietinnön jälkeen vasta 1990-luku ja varsinkin 2000-luvun alku olivat merkittävää aikaa Repoveden suojelun kannalta. 1990-luvun alussa perustettiin Repovesityöryhmä ja alueen luonnosta tehtiin lukuisia selvityksiä (ks. luku 10). Vuonna 1993 Kymmene Oy myi Repovesityöryhmän esityksestä valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin noin 550 hehtaarin laajuisen luonnontilaisena säilyneen ydinalueen (Salpakivi-Salomaa 2003). Yhtiö laati haltuunsa jääneiden maiden erityisalueille hoito- ja käyttösuunnitelman (Kymmene 1996), jonka Kaakkois-Suomen ympäristökeskus hyväksyi vuonna 1996. Vuonna 2001

UPM-Kymmene julkisti aluetta koskevat suojelupäätökset, jotka johtivat rauhoitusalueen ja kansallispuiston perustamiseen. Vuonna 2002 yhtiö lahjoitti valtiolle 560 hehtaarin maalahjoituksen sekä päätti korvauksetta rauhoittaa Repovedeltä noin 1 380 hehtaarin laajuisen alueen omistamaansa maata (taulukko 7).

Puolustusvoimat

Puolustusvoimien toiminta Repoveden itäpuolella, Pahkajärvellä, alkoi vuonna 1952, jolloin Metsähallitus luovutti puolustusvoimien harjoitusalueeksi Tervarummun palstan (Mononen 1999). Koko alue oli silloin puolustusministeriön hallinnassa. Suunnitelma-alueella ei koskaan ole ollut varsinaista ammuntojen maalialuetta, vaan ainoastaan Pahkajärven ampuma-alueella toteutettujen ammuntojen kokonaisvaara-alue. Kokonaisvaara-alue määrittyy eri aseiden maksimikantamista, joiden mukaan ammuksot voivat lentää tai kimmota.

Varoaluetta laajennettiin 1990-luvulla, jolloin Metsähallitus ja puolustusvoimat tekivät koko maan kattavan maidenvaihtosopimuksen. Varoalueen rajoja muutettiin edelleen ennen Repoveden kansallispuiston perustamista. Varoaluetta supistettiin etelästä, jotta retkeilijöille avautuisi mahdollisuus kiertää Tervajärvi. Vastaavasti 1990-luvun lopulla varoaluetta oli jo laajennettu pohjoisosissa, mikä sulki Saarijärven kierroksen pois retkeilyn piiristä.

Retkeily

Repoveden nykymuotoisen retkeilyn historia alkoi 1950-luvulla, jolloin Orilammen lomakeskuksen perustajajärjestyksen Irja ja Yrjö Siikava alkoivat kuljettaa kävijöitä alueella veneellään. Jo tuolloin käyntikohteina olivat Lapinsalmi, Olhavanvuori, Kuutinkanava, Mustalamminvuori ja Löppösen luola (Siikava 1986). Varsinainen eräretkeily maastossa alkoi yleistyä 1970-luvulla. Saman vuosikymmenen lopulla Valkealan kunnan nuoris- ja liikuntalautakunnat alkoivat suunnitella alueelle retkeilyreitistöä. Reitit linjattiin, merkittiin maastoon ja palveluvarustusta alettiin rakentaa 1980-luvulla. Ratkaiseva askel maastoretkeilyn yleistymiseen oli Lapinsalmen riippusilta, joka vihittiin käyttöön vuonna 1987.

Retkeily alueella on lisääntynyt tasaisesti vuosien varrella. Valkealan kunnan toimittamat ulkoilukartat ovat omalta osaltaan edistäneet retkeilyä alueella (Kuparinen 1997). 1990-luvun alussa alueella kävi maitse noin 3 000 kävijää (Valkealan kunta, henk.koht. tiedonanto 2002). Nykyisin alueella käy vuosittain maitse noin 40 000 kävijää (Niskala 2003). Tämän lisäksi vesibussilla alueella piipahtaa useita tuhansia henkiä kesässä. Paikallisen vesibussiyrittäjän mukaan kesällä 2002 Repovedellä kävi peräti noin 8 000 risteilymatkustajaa. Kävijämäärien arvioidaan kasvavan entisestään kansallispuiston ja rauhoitusalueen perustamisen myötä.

Taulukko 7. Repoveden luonnonsuojeluhistorian merkkipaalu (jatkuu seuraavalla sivulla).

Päivämäärä	Aloitteentekijä, hyväksyjä	Merkkipaalu
27.10.1976	Kansallispuistokomitea	Mietintö, jossa ehdotus 2 890 hehtaarin laajuisen Repoveden kansallispuiston perustamisesta.
20.3.1979 ja 10.10.1985		Rakennusoikeuksien siirto alueen ulkopuolelle.
1989	Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri, Kymen lääninhallitus ja Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri	Retkeily Repovedellä ja alueen suojelun edistämistä pohtivat neuvottelut
3.8.1990	Ympäristöministeriö	Repovesityöryhmän perustaminen jäseninään Kymen lääninhallitus, Valkealan kunta, Kymmene Oy, Kari Saarenpää, Kymenlaakson liitto, Metsähallitus ja Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri.
20.12.1990	Valtioneuvosto	Periaatepäätös Repoveden sisällyttämisestä valtakunnalliseen rantojensojeluohjelmaan.
1994	Ympäristöministeriö, Vesi- ja ympäristöhallitus	Luonnon ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet.
1993	Kymmene Oy (nyk. UPM-Kymmene)	Kymmene Oy myi Repovesityöryhmän esityksen perusteella noin 550 hehtaarin laajuisen luonnonsuojelun ydinalueen valtiolle.
1994	Ympäristöministeriö, Vesi- ja ympäristöhallitus	Vanhon metsien kartoitus.
15.2.1996	UPM-Kymmene	Yhtiön Repovedelle jäävien maiden erityisalueiden hoito- ja käyttösuunnitelma.
20.8.1998	Valtioneuvosto	Päätös ehdottaa Euroopan komissiolle 4 080 hehtaaria Repoveden aluetta sisällytettäväksi Natura 2000 -verkostoon.
24.5.1999	Suomen luonnonsuojeluliitto ry., Birdlife Suomi ry., Maan ystävät ry.	Luonnonsuojelujärjestöt jättivät ympäristöministerille vetoituksen Repoveden suojelun edistämiseksi.
1999	Eduskunta/ Valtiovarainvaliokunta	Kannanotto Repoveden kansallispuistoajatuksen puolesta. Valtiovarainvaliokunta ehdotti budjettimietinnössä (VaVM 33/1999) vaihtoehtoista toimintamallia kansallispuistojen perustamiseen osin yksityismaita rauhoittamalla, samansuuntaisesti, jolla tavalla suunnitelma-alueen rauhoitus toteutui.
31.3.2000	Eduskunta	102 kansanedustajan allekirjoittama lakialoite Repoveden kansallispuistosta käsiteltiin Eduskunnassa. Ponsiesitys velvoitti valtioneuvoston valmistelemaan noin 1 000 ha:n kansallispuistoa.
22.5.2000	Kaakkois-Suomen ympäristökeskus, Metsähallitus Itä-Suomen luontopalvelut	Esitys ympäristöministeriölle noin 4 000 hehtaarin suuruisen kansallispuiston perustamiseksi Repovedelle.
12.11.2001	UPM-Kymmene	Uutinen rauhoitusalueen Aarnikotkan metsän suojelun alueen perustamissuunnitelmista ja maalahjoituksesta valtiolle.

16.5.2002	UPM-Kymmene	Noin 560 hehtaarin suuruinen maalahjoitus valtiolle kansallispuiston perustamistarkoitukseen.
23.8.2002	Valtioneuvosto	Esitys Eduskunnalle laista Repoveden kansallispuistosta 2002.
25.11.2002	Tasavallan presidentti Tarja Halonen (allekirj.)	Allekirjoitus laista Repoveden kansallispuistosta (993/2002), joka astui voimaan 1.1.2003.
25.11.2002	Kaakkois-Suomen ympäristökeskus	Hyväksyntä Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen rauhoituspäätökselle (KAS-2002-L-212-251), jota UPM-Kymmene haki korvauksetta noin 1 380 hehtaarille Repoveden aluetta.
28.11.2002	Valtioneuvosto	Valtioneuvoston asetus Repoveden kansallispuistosta (994/2002).
1.1.2003		Lainvoima laille ja asetukselle Repoveden kansallispuistosta.
3.1.2003		Lainvoima Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen rahoituspäätökselle.

2.8 Tärkeimmät suojelu- ja käyttöarvot

Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän rauhoitusalueen luonnonsuojeluarvot perustuvat suunnitelma-alueen useisiin ominaisuuksiin, jotka tekevät siitä tärkeän eteläsuomalaisen metsä-, suo- ja vesiluonnon suojelualueen ja kulttuurihistoriallisesti merkittävän kohteen:

- **Erämaisuus ja rakentamattomuus.** Repovesi on Etelä-Suomen viimeisiä ekologisesti yhtenäisiä ja pääosin rakentamattomina säilyneitä metsä- ja järviolueita. Kaavoitus, rakennusoikeuksien siirto pois alueelta ja rantojensuojeluohjelma ovat turvanneet alueen rakentamattomuuden.
- **Erikoinen geologia ja topografia.** Repoveden alueen erikoinen kallioperä sekä jylhä topografia ovat maankuoren liikuntojen, kallioperän rakenteen sekä jäätikön toiminnan ja eroosion yhteisvaikutusten tulos. Eteläosa alueesta kuuluu Suomen suurimpaan rapakivialueeseen, Viipurin rapakivimassiiviin, jolla on maailmanlaajuisista merkitystä rapakiven tyyppiesiintymänä (ks. luku 8.1).
- **Luonnontilaisuus.** Alueella on säilynyt jonkin verran melko luonnontilaisia metsiä, soita ja vesistöjä. Kallionlakimetsät ovat monin paikoin säästyneet metsätaloustoimenpiteiltä hankalakulkuisuutensa ja vähäisen tuottonsa vuoksi. Repoveden suopinta-alasta yli puolet on pienikokoisuutensa ja usein vaikeakulkuisen sijaintinsa vuoksi säilynyt luonnontilassa. Repoveden alueella on erityisen tiheässä pienvesiä, pikkujärviä, lampia ja niiden laskupuroja, joista monet ovat säilyneet varsin luonnontilaisina.
- **Edustava lajisto ja luontotyyppit.** Karusta luonteestaan huolimatta Repoveden luontotyyppit ja lajisto ovat monimuotoisia. Karu kalliokasvillisuus on edustavaa. Notkoihin ja kallionalusmetsiin on muodostunut ravinteikkaampia kas-

vupaikkoja. Nämä paikat ovat sopivia elinympäristöjä esimerkiksi liito-oravalle, jonka kanta Repovedellä on ympäröiviä alueita tiheämpi. Erämaalin-tuna tunnetun kaakkurin kanta alueella on Etelä-Suomen tiheimpiä (ks. luku 8.1).

- **Kulttuurihistoriallinen arvo.** Alueella on kivikautisia muinaisjäänöksiä sekä merkkejä myöhemmästä kulttuurista. Repovedellä on erityistä merkitystä metsätaloushistorian ja uittoperinteen tallentajana. Alueella on vanhoja tervahautoja, uittorakenteita ja savottakämppejä (ks. luvut 6 ja 8.1).
- **Maisemalliset arvot ja virkistysarvo.** Repoveden korkeiden kallioiden laelta avautuvat näkymät yhtenäiseen, mäkiseen metsä-, suo- ja järviluontoon. Repovesi on perinteinen ja suosittu vesiretkeilyn ja vaellusretkeilyn kohde. Alueen erämaisuus suo mahdollisuuden harrastaa pidempää ja vaativampaa selkäreppuretkeilyä myös Etelä-Suomessa (ks. luvut 7 ja 8).
- **Opetuksellinen ja tutkimuksellinen arvo.** Repoveden luonto on arvokas opetuskohde ja tarjoaa tutkimusaiheita esimerkiksi biologian, metsätieteiden, geologian ja kulttuurihistorian aloilta (ks. luvut 9 ja 10).

3 HOIDON JA KÄYTÖN TAVOITTEET

Repoveden hoidon ja käytön suunnittelun tavoitteena on sovittaa mahdollisimman hyvin yhteen alueen luonnonsuojelun ja muun käytön tavoitteet. **Johtoa-jatuksena luonnonsuojelualueen hoidossa ja käytössä on, että muu toiminta toteutetaan luonnonsuojelun ehdoin.**

Repoveden kansallispuistosta annetun lain (993/2002, 1 §) (liite 1) mukaan Repoveden kansallispuisto perustettiin Kaakkois-Suomessa sijaitsevien, poikkeuksellisen edustavien kalliomuodostumien, järvi- ja metsäluonnon ja näillä esiintyvien eliölajien suojelemiseksi ja hoitamiseksi sekä retkeilyä, opetusta ja tutkimusta varten.

Vastaavasti Aarnikotkan metsän suojelun tavoitteina (KAS-2002-L-212-251, liite 2) ovat 1) Repoveden kansallispuiston aluekokonaisuuden täydentäminen, 2) alueen metsäluonnon ja maiseman suojelu, 3) alueen metsätyö- ja uittoperinteen vaaliminen ja 4) alueen kehittäminen yleisenä luonnonnähtävyytenä.

Suunnitelma-alue on osa Natura 2000 -aluetta (FI0424001), jonka kuvauksessa korostetaan Repoveden erämaisuutta, geologian ja topografian arvoa, vesistöjen puhtautta ja luonnontilaisuutta, virkistys- ja tutkimuskäyttöä sekä alueen merkitystä puolustusvoimille.

Luonnon suojelun, kulttuuriarvojen suojelun sekä virkistys-, opetus- ja tutkimuskäytön tavoitteita tarkennetaan seuraavissa luvuissa.

3.1 Tehtävä luonnonsuojelualueverkossa

Repovesi on säilynyt Etelä-Suomen oloissa varsin yhtenäisenä erämaisena alueena, jonka vaihteleva topografia sekä metsä-, vesi- ja suoluonto tarjoavat eliöstölle monipuolisen elinympäristöjen kirjon. Etelä-Suomi on lajirunsauden ja erilaisten luontotyyppien määrän perusteella luonnoltaan maamme monimuotoisinta aluetta, mutta alkuperäistä luontoa siellä on säilynyt vähemmän maan muihin osiin verrattuna.

Etelä-Suomen metsistä keskimäärin yksi prosentti on suojelun piirissä. Kaakkoisen Suomen vastaava luku on vain vajaa puoli prosenttia. Repovesi on Kaakkois-Suomen ainut suuri metsäluonnon suojelualue ja nostaa siten kaakon suojelutason muun eteläisen Suomen tasolle. Valtakunnan tasolla Repovesi nousee mm. Nuuksion kansallispuiston ohella tärkeimpien etelä-boreaalisen metsäluonnon suojelualueiden joukkoon.

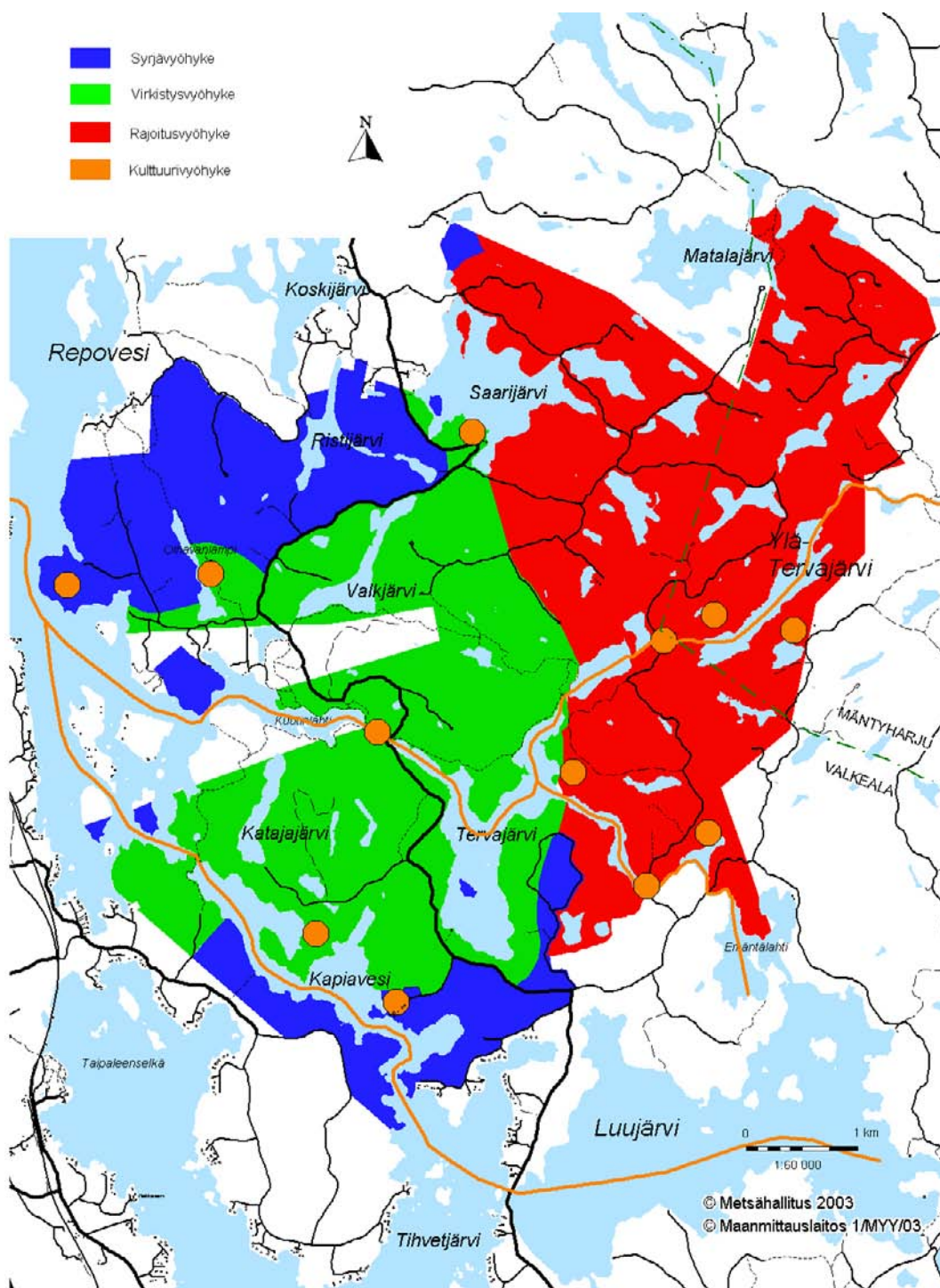
Luonnonsuojelun ohella Repoveden tehtävänä on tarjota virkistytymismahdollisuuksia luonnossa. Repovesi sijaitsee Kouvolan ja Mikkelin seutujen tuntumassa sekä noin 175 kilometrin päässä pääkaupunkiseudulta. Repovedeltä reilun parin tunnin ajomatkan säteellä asuu yli miljoona ihmistä. Repovesi on helposti saavutettava, perinteinen ja vuosi vuodelta yhä suosittu retkeilykohde, jolla on arvoa eteläsuomalaisena patikointikohteena ja jylhänä luonnonnähtävyytenä. Repovedellä on tärkeä tehtävä lisätä paikallishistorian ja luonnon tuntemusta.

4 MAANKÄYTÖN VYÖHYKKEET

Repoveden alueen maankäyttö on muotoutunut jo ennen kansallispuiston ja rauhoitusalueen perustamista alueella harjoitetun metsätalouden, puolustusvoimien toiminnan ja rakennetun palveluvarustuksen mukaan. Suunnitelma-alueen maankäyttöä ohjataan pääsääntöisesti historiansa viitoittamalla tiellä. Tämän mukaisesti suunnitelma-alue on jaettu neljään vyöhykkeeseen: syrjä-, virkistys-, rajoitus- ja kulttuurivyöhyke (kuva 5, taulukko 8). Maankäytön vyöhykkeestä riippumatta luonnonsuojelu on ensisijainen tavoite kaikilla vyöhykkeillä. Kaikilla vyöhykkeillä voidaan tehdä luonnonhoito- ja ennallistamistöitä.

Taulukko 8. Suunnitelma-alueen maankäytön vyöhykejako ja vyöhykkeiden pinta-alat.

Vyöhyke	Pinta-ala (ha)
Syrjävyöhyke	610
Virkistysvyöhyke	922
Rajoitusvyöhyke	1 339
Kulttuurivyöhyke	Kohteet muiden vyöhykkeiden alueella
Yhteensä	2 871

Kuva 5. Suunnitelma-alueen maankäytön vyöhykejako.

4.1 Syrjävyöhyke

Syrjävyöhykkeellä liikkuminen ja oleskelu ovat sallittua jokamiehenoikeuksien mukaisesti. Siellä on polkuja ja teitä, mutta pitempiaikaista viipymistä ei tueta runsaalla palvelutarjonnalla. Pitkospuita, portaita ja muita rakenteita perustetaan vain välttämättömyyksiin paikkoihin. Syrjävyöhykkeen tavoitteena on mahdollisimman luonnonmukainen alue, jossa alueen käyttö on vähäistä ja aiheuttaa siten vyöhykkeen luonnolle mahdollisimman vähän häiriötä.

Syrjävyöhyke koostuu lähinnä suunnitelma-alueen yhtenäisen osan reunoilla olevista alueista, jotka eivät ole retkeilyn kannalta keskeisiä kohteita. Lisäksi muusta suunnitelma-alueesta erilliset osat, Kuutinniemi ja kaikki saaret, pois lukien varoalueen saaret (rajoitusvyöhykettä), kuuluvat syrjävyöhykkeeseen (kuva 5).

4.2 Virkistysvyöhyke

Virkistysvyöhyke on alue, jossa sijaitsevat virkistykseen ja retkeilyyn kannalta keskeisimmät kohteet, palvelurakenteet ja leiripaikat. On huomionarvoista, että **virkistysvyöhykkeellä on voimassa sama järjestyssääntö kuin muilla vyöhykkeillä**. Myös virkistysvyöhykkeen ensisijainen tavoite on **luonnonsuojelu**, jonka ehtoilla virkistyskäyttöä (ks. luku 7) toteutetaan ja rajoitetaan.

Suunnitelma-alueen nykyinen virkistyskäyttö on keskittynyt alueen etelä- ja länsiosiin. Valkealan kunta on rakentanut ja ylläpitänyt palvelurakenteita mainitulla alueella jo 1980-luvulta lähtien. Polkuja, laavuja ja nuotiopaikkoja on rakennettu myös suunnitelma-alueen pohjoisosaan, joka vuodesta 2002 lähtien on ollut varoaluetta ja siten nykyään liikkumiskiellon piirissä. Toisaalta varoalueen pienennys alueen eteläosissa Tervajärven itärannan tuntumassa mahdollistaa nykyisin Tervajärven kiertämisen.

Virkistysvyöhyke käsittää suunnitelma-alueen lounaisen neljänneksen: Lapinsalmen, Katajajärven ja Tukkiniemen seudun. Aivan eteläisimmät suunnitelma-alueen osat kuuluvat syrjävyöhykkeeseen. Pohjoisosissa vyöhykkeeseen kuuluvat Valkjärven ympäristö ja Olhavanvuoren–Karhulahden alue (kuva 5). Virkistysvyöhykkeellä sijaitsevat alueen tärkeimmät nähtävyydet, mm. Lapinsalmi, Olhavanvuori ja Kuutinlahti.

4.3 Rajoitusvyöhyke

Rajoitusvyöhykkeellä on luvaton liikkuminen kielletty puolustusvoimista annetun lain (1045/1997, 2b§) perusteella. Luvan alueella liikkumiseen antaa ainoastaan puolustusvoimat (Karjalan prikaati). Alueen rajat on merkitty maastoon, jotta kävijät eivät vahingossa harhaudu rajoitusvyöhykkeelle.

Rajoitusvyöhykkeen tavoitteena on myös säilyttää alueen luonnonsuojelulliset arvot. Rajoitusvyöhykkeellä, erityisesti sen pohjoisosissa on säästynyt muuta

suunnitelma-alueita runsaammin vanhoja boreaalisia luonnonmetsiä, joissa elää uhanalaisia eliölajeja.

Rajoitusvyöhyke kattaa suunnitelma-alueen itäiset ja koilliset osat (kuva 5). Koska rajoitusvyöhyke on osa puolustusvoimien Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueen varoaluetta, viitataan tässä suunnitelmassa maininnoilla **rajoitusvyöhyke** ja **varoalue** samaan alueeseen. Erityisesti puolustusvoimien toimintaan viitattaessa käytetään ilmaisua varoalue.

Asetus Repoveden kansallispuistosta (994/2002) (liite 1) ja Aarnikotkan metsän rauhoitus päätös (liite 2) sallivat puolustusvoimien käyttävän varoaluetta sissi-, tiedustelu- ja muuhun vastaavaan koulutustoimintaan. Asetuksen mukaan Repoveden hoito- ja käyttösuunnitelma määrittelee toiminnan luonteen, laadun ja liikkumisrajoitukset (ks. luku 7.8).

4.4 Kulttuurivyöhyke

Kulttuurivyöhykkeen tarkoitus on säilyttää ja suojella muinaismuistoja sekä arvokkaita rakennuksia ympäristöineen. Kulttuurivyöhykkeellä voidaan vaalia tervanpolton, metsätyön ja uiton perinteitä.

Suunnitelma-alueelta ei ole rajattavissa yhtenäistä kulttuurivyöhykettä. Alueella on kuitenkin lukuisia toisistaan erillään olevia kulttuurihistoriallisia ja metsätaloushistoriasta kertovia kohteita ja uittoreittejä (kuva 5) (kulttuurikohteista tarkemmin luvuissa 2.7 ja 6)

Kulttuurikohteilla vierailu on sallittu kaikkialla paitsi rajoitusvyöhykkeellä, jossa liikkuminen on kielletty ilman puolustusvoimien myöntämää lupaa. Valkealan kunta, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ja UPM-Kymmene kunnostivat Kuutinkanavan uittorännin vuonna 1996, ja paikalla on aiheesta kertova opastaulu. Koska metsäkämpät ovat UPM-Kymmenen omistamalla maalla ja omistuksessa, niiden käyttö ja kunnossapito jäävät UPM-Kymmenen vastuulle. Muita kulttuurikohteita ei toistaiseksi huolleta tai kunnosteta.

Olhavan jyrkänteen kalliomaalaus on muinaismuistolain (295/1963, 2 §) mukaan rauhoitettu, eikä kahta metriä lähempänä maalausta saa tehdä mitään, mikä voisi vaarantaa tai vaurioittaa maalausta.

5 LUONNON SUOJELU JA HOITO

Luonnontila. Repoveden luonto on historialtaan kaksijakoinen. Vaikka alue on valtaosaltaan ollut metsätalouskäytössä satoja vuosia 1990-luvun alkuun, on myös alueita, joissa ihmistoiminnan jäljet ovat vähäisiä. Metsäautotieverkoston rakentamisen myötä 1960–1970-luvuilla on tehty viimeiset laajat hakkuut. Käsittelemättömiä metsiä on säilynyt hankalakulkuisimmilla paikoilla, Repovedellä yleisesti esiintyvien mäkien lakialueilla, rinteillä ja jyrkänteillä. Osa tervanpolton

ja kaskikulttuurin sekä harsinnan aikaisista metsistä on palautunut nykyretkeilijälle luonnontilan kaltaiseksi. Paloja on esiintynyt viime vuosikymmeninä enemmän kuin Etelä-Suomessa keskimäärin, ja alueella on kulotettu metsää uudistettaessa vielä 1970-luvun lopulla. Noin 60 % alueen soista on säilynyt luonnontilaisena. Vesistöistä monet pienet järvet ja purot ovat edelleen biologisesti luonnontilaiseen verrattavia. Pääosa vesireiteistä on palvellut menneinä vuosikymmeninä puun uitossa.

Käsitellyt metsät. Joidenkin Repoveden entisten talousmetsien suurimpia eroavaisuuksia luonnontilaisiin verrattuna ovat lähes yhden puulajin metsiköt, puiden tasaikäisyys, säännöllinen tilajärjestys ja järeän lahoppuun vähäisyys. Nuoret, entiset talousmetsät kattavat laajoja yhtenäisiä alueita (liite 6). Monien em. piirteiltään säännöllisten metsiköiden koko ylittää paikallisiin oloihin suhteutettuna luontaisten, rakenteeltaan säännöllisten metsiköiden koon. Toisaalta viljelymetsät ovat täydentyneet luontaisella taimiaineksella ja metsien käyttöhistoria näkyy myös monipuolisuutena alueen metsien ikäluokkarakenteessa lajistovaikutuksiin. Ennallistamistoimin on mahdollista nopeuttaa talousmetsien palautumista luonnontilaan.

Ojitetut suot. Repovedellä on useita pienialaisia soita. Niiden keskikoko on noin kaksi hehtaaria. Noin 40 % suopinta-alasta on ojitettu (liite 6). Myös suunnitelma-alueen suurimmat suot, Raudansuo (20 ha) ja Kapiaveden Tervahaudanlahden pohjukassa sijaitseva suo (15 ha), on ojitettu. Repoveden soita on kuitenkin ojitettu keskimääräistä vähemmän, sillä valtaosa Suomen suojelualueiden puustoisista soista on muuttumia tai turvekankaita (Tukia ym. 2001). Ojituksen vaikutukset ulottuvat myös alueen puroluontoon. Ojitusvesiä on johdettu luonnonpuroihin, mikä on saattanut muuttaa purojen veden laatua. Myös järvien laskupuroja on perattu puun uittoa tai veden säännöstelyä varten.

Vieras- ja tulokaslajit. Alueen tulokaseläimistöön kuuluvat ainakin kanadanmajava, piisami, minkki ja supikoira. Majava on tärkeä lahoppuun tuottaja, minkä vuoksi sitä ei ole tarkoituksenmukaista alkaa metsästä pois alueelta. Minkki ja supikoira voivat muodostaa uhan mm. alueen linnustolle, mutta toistaiseksi uhka ei ole niin merkittävä, että lajien metsästä suunniteltaisiin. Kymen riistanhoitopiiri on tarjonnut suunnitteluapua, mikäli villiminkin ja supikoiran kantojen vähentämisestä kuitenkin myöhemmin päätetään.

Vieraista puulajeista alueella tavataan siperianlehtikuusta, siperianpihtaa ja kontortamäntyä. Koska metsätaloushistorian vaaliminen on eräs alueen perustavoitteista, ei näitä istutettuja pienehköjä vieraiden puulajien metsiköitä ole tarkoituksenmukaista poistaa, koska todellista vieraspuiden leviämisvaaraa ei mainituista lajeista ole. Putkilokasveista tulokaslajistoa esiintyy eniten voimakkaasti kulttuurivaikutteisissa ympäristöissä teiden varsilla, soranottoaikoilla ja rakennusten ympärillä. Myös tällaisen lajiston leviäminen metsä- ja suoluontoon on epätoivottavaa eikä muodosta uhkaa alueen alkuperäislajistolle. Tulokaskasveissa voi olla myös uhanalaisia lajeja, joista esimerkkinä hirvenkello.

5.1 Tavoitteet

Repoveden hoidon ja käytön ensisijaisena tavoitteena on turvata alueen luonnonarvojen säilyminen ja lisätä alueen luonnontilaisuutta sekä luonnon monimuotoisuutta. Tätä tavoitetta tarkentavat seuraavat osatavoitteet:

- Alkuperäisen lajiston ja erityisesti uhanalaisten lajien esiintymien säilyminen turvataan. Alueella aikaisemmin mahdollisesti esiintyneitä mutta myöhemmin hävinneitä uhanalaisia lajeja on tavoitteena palauttaa Repovedelle. Koska alue on osa Euroopan unionin luontodirektiivin perusteella suojeltua Natura 2000 -aluetta (SCI-alue), on alueen tavoitteiden mukaista suojella luontodirektiivin liitteen II lajeja.
- Metsien ja soiden luonnontilaisuus lisääntyy. Erityistä huomiota kiinnitetään Natura 2000 -luontotyyppien määrän ja edustavuuden lisäämiseen. Metsien annetaan palautua luonnontilaan ja niiden ennallistaminen suunnitellaan siten, että se muistuttaa mahdollisimman paljon luonnon oman kiertokulun aikaansaamaa lopputulosta. Soiden ennallistamisella pyritään saattamaan suot siihen tilaan, jossa ne olivat ennen ojitusta.
- Vesistöt säilyvät puhtaina ja kirkkaina ja pitkällä aikavälillä niiden luonnontilaisuus lisääntyy.
- Luonnon ja maaperän kulumisen pysähtyy ja jo kuluneet alueet alkavat elpyä.
- Maisema säilyy erämaisena ja eheänä.
- Syrjä- ja rajoitusvyöhykkeet säilyvät rauhallisina elinympäristöinä, ja niiden erämaisuus ja luonnontilaisuus lisääntyvät nykytasostaan.

5.2 Toimenpiteet

5.2.1 Luonnontilan säilyttäminen

Luonnontilan säilyttäminen (passiivinen luonnonsuojelu) on kansallispuiston ja rauhoitusalueen ensisijainen suojeluratkaisu. Sitä sovelletaan alueilla, jotka ovat säilyneet luonnontilaisina, luonnontilaisen kaltaisina tai alueilla, joita ei ole tarkoituksenmukaista ennallistaa. Valtaosalle alueesta ei ole suunniteltu aktiivisen luonnonsuojelun keinoja (ks. luku 5.2.2).

Alueen vesistöjen ensisijainen luonnonsuojeluratkaisu on luonnontilan säilyttäminen, sillä ne ovat nykyisellään pääsääntöisesti luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia. Toimiin ryhdytään vasta, jos veden laatu jossakin vesistössä alkaa heiketä (ks. luku 5.3). Vanhat uittorakenteet tai uiton takia käsitellyt purot pitää kartoittaa virtavesikunnostuksiin perehtyneen asiantuntijan johdolla, minkä jälkeen voidaan harkita niiden kunnostusta.

Natura 2000 -luontotyypppeihin sisältyvillä kuvioilla sekä uhanalaisten ja direktiivilajien esiintymillä yleensä vain luonnontilan säilyttäminen suojelumuotona tulee kysymykseen. Poikkeuksen muodostavat suot, erityisesti ojitetut puustoiset suot. Tällöin ennallistamisella kohotetaan suoluontotyyppien edustavuutta, joka ei käsiteltyjen soiden osalta ole hyvä.

Käytön ohjaus. Maankäytön vyöhykejaolla sekä polkujen ja retkeilyrakenteiden sijoittelulla ehkäistään herkkien alueiden kulumista ja luonnolle aiheutuvaa häiriötä.

Luonnontilan säilyttäminen takaa maisemallisten arvojen ja erämaisyyden säilymisen. Alueen käytön ohjauksella pyritään lisäämään syrjä- ja rajoitusvyöhykkeiden luonnontilaisuutta ja erämaisyyttä.

5.2.2 Aktiivinen luonnonsuojelu

Aktiivisella luonnonsuojelulla tarkoitetaan lähinnä ennallistamis- ja lajistonhoitotoimia, joita tehdään alueilla, joiden luonnontilaan palautumista halutaan nopeuttaa ja luontaisen kaltaista vaihtelua lisätä. Jatkossa esiteltävät aktiiviset toimet (ks. myös Tukia ym. 2001) perustuvat erikseen laadittavaan ennallistamissuunnitelmaan (ks. luvut 5.4 ja 11), jossa määritellään ennallistamiskohteet ja toimenpiteet.

Pienaukotus (metsien luontaisten häiriöiden jäljittely). Pienaukotus tuo tasa-laatuiseen metsärakenteeseen monipuolisuutta ja lahoavaa puuainesta sekä avaa aukkoja lehtipuuston taimille. Aukkojen reunoilla olevien puiden kasvutapa muuttuu kilpailu- ja valo-olosuhteiden muuttuessa, jolloin koko metsän puuston pituus- ja läpimittavaihtelu kasvaa. Käytännössä pienaukotettaessa kaadetaan ja vaurioitetaan lähinnä havupuustoa tietyltä, rajatulta alueelta ja muodostetaan vaihtelevan kokoisia ja muotoisia aukkoja.

Lahopuun lisäys. Etelä-Suomen talousmetsissä on lahoavaa puuainesta 0–10 m³/ha, keskimäärin vain noin 2 m³/ha. Repovedellä metsiköitä, joissa lahoppuuta on 5 m³/ha tai enemmän, on vain 10 % suunnitelma-alueen metsistä. Lahopuun lisäystä ja pienaukotusta tehdään monin paikoin samoissa kohteissa, joskin pienaukotuksessa syntyvän kuolleen puuston lahoppuarvo on toisarvoinen.

Poltto. Metsän poltolla luodaan luontaisesti kehittyviä häiriöalueita, jotka kehittyvät pitkän ajan kuluessa luonnontilaisiksi metsiksi. Polttokohteiksi sopivat hyvin esimerkiksi tasaikäiset viljelymetsät. Suositeltava polttokohteen koko on alueen olosuhteista riippuen muutamasta hehtaarista jopa kymmeneen hehtaariin. Tällä pyritään turvaamaan palolajiston jatkuvuus alueella, ja nuoren lehtipuuston sukkessio voi alkaa. Polttoja ennallistamiskeinona voi käyttää yleensä alku-kesällä kohteilla, jotka ovat luontaisesti paloherkillä alueilla. Kohteita, joilla on uhanalaisten tai direktiivilajien esiintymiä, ei polteta.

Lehmuskohteiden hoito. Osa Repoveden lehmusesiintymistä on kuusettumassa. Joillakin näistä kohteista poistetaan kuusta, millä edistetään lehmusten pituus- ja paksuuskasvua sekä kasvua runkomaisiksi puuyksilöiksi.

Soiden ennallistaminen. Ojitetut korvet ja rämeet ovat tärkeitä ennallistamiskohteita. Puustoisten soiden ennallistamisessa on keskeistä alkuperäisen vesitasapainon ja puustorakenteen palauttaminen, jonka myötä muukin lajisto palautuu suolle ajan kuluessa. Soita ennallistetaan täyttämällä, tukkimalla ja patoamalla ojia. Ennallistettavilta soilta poistetaan puusto siten, että puuston määrä vastaa oletettua luonnontilaista suota tai puustolle luodaan edellytykset alkaa kehittyä luonnontilaisen kaltaiseksi. Ennallistamisen jälkeen suolla voi alkaa kasvillisuuden ja puuston luonnonmukainen sukkessio.

Teiden ja sorakuoppien maisemointi ja uusiokäyttö. Alueelle jääviä metsäautoiteita voidaan soveltuvin osin varata retkeilylle (ladut, pyöräily, ratsastus), ennallistamistoimien tekoon ja huoltoajoon. Tarpeettomiksi jäävät tieurat voidaan poistaa, kun ennallistaminen on tehty eikä teitä tarvita alueen valvonta-, palo- tai pelastusajoon. Teiden voi antaa palautua itsestään ja kaventua poluiksi (passiivinen luonnonsuojelu). Teitä poistettaessa tiepohjan sora-aines ja ojanpenkat työnnetään takaisin reunaojiin ja tienpinta rikotaan lehtipuuston kasvun parantamiseksi. Tuoreet sorakuopat maisemoidaan, jollei niitä käytetä suojelualueen huoltotehtäviin. Vanhempien, jo kasvillisuuden peittämien sorakuoppien metsittymisen annetaan jatkua itsekseen.

Lajiston suojelu. Aktiivisiin lajiston suojelun keinoihin kuuluvat esimerkiksi uhanalaisten tai luontodirektiivin liitteen II lajien elinympäristöjen ennallistaminen tai lajin elinmahdollisuuksien parantaminen. Kohdelajin elinvaatimuksien mukaan toimenpiteet voivat vaihdella hyvin paljon. Repovedellä on suunniteltu erityisesti uhanalaisten lajien, valkoselkätikan ja maakotkan, elinmahdollisuuksien parantamista.

5.3 Seuranta

Metsähallitus vastaa luonnontilan muutosten seurannasta (ks. luku 10) sekä luonnon suojelun ja hoidon tulosten seurannasta. Seuranta käsittää sekä Repovedellä suoritettujen toimenpiteiden seurannan että muista Metsähallituksen luonnonsuojelualueiden ennallistamisista saatujen kokemusten seurannan. Vastavasti Repovedellä kerättyjä seurannan tuloksia voidaan käyttää laajempien paikallisten tai valtakunnallisten selvitysten osana. Metsähallitus on tehnyt Suomen ympäristökeskuksen ja yliopistojen kanssa yhteistyötä ennallistettujen alueiden seurannassa.

Pienaukotuksen seuranta. Pienaukotetuista kohteista valitaan edustava otos. Aukoista tarkastetaan, mitkä puulajit niillä alkavat uusiutua. Erityishuomio kiinnitetään lehtipuun määrän muuttumiseen ja lehtipuun taimettumiseen. Pienaukotuksen seuranta voidaan suorittaa jo parin vuoden aikajänteellä.

Lahopuun lisäyksen seuranta. Valitaan edustava otos kohteista, joille on lisätty keinotekoisesti lahopuuta. Seurataan eri tavoilla tuotetun lahopuun lahoamisen etenemistä ja tuotetulla lahopuulla elävien lajien muutoksia. Lahopuun lajisto-seurannan aikajänne on useita vuosia. Lahopuun seurannassa tehdään yhteistyötä valkoselkätikkatyöryhmän kanssa.

Polttokohteiden seuranta. Metsähallitus on valinnut Repoveden valtakunnalliseksi palojatkumalueeksi, jolla aktiivisesti säilytetään ja lisätään palaneesta puusta ja maasta riippuvaisten lajien elinympäristöjä. Repovedellä seurataan polton vaikutuksia alueen luontoon viitenä eri kertana ensimmäisenä kymmenvuotiskautena toimenpiteistä. Lajiston seuraaminen voidaan aloittaa heti polton jälkeen.

Soiden ennallistamisen seuranta. Ennallistettujen soiden kasvillisuuden lajistomuutoksia seurataan valitulla edustavalla otoksella ennallistettuja soita.

Vesistöjen seuranta. Vesistöjen läheisten alueiden polttaminen ja soiden ojien tukkiminen voivat vaikuttaa veden laatuun. Lampien, joiden valuma-alueilla on tehty em. ennallistamistoimia, veden laatua seurataan. Veden laadun seuranta suoritetaan yhteistyössä alueellisten ympäristökeskusten kanssa.

Seurantamenetelmät ja seurattaviksi valitut kohteet esitetään tarkemmin ja kuviokohtaisesti ennallistamissuunnitelmassa.

5.4 Ennallistamissuunnitelma

Hallituksen esityksessä Eduskunnalle laiksi Repoveden kansallispuistosta on maininta Repovedellä tehtävistä metsien ennallistamisista ja luonnonhoitotoimista. Valtioneuvosto on syksyllä 2002 hyväksynyt Etelä-Suomen metsien suojelutoimikunnan (METSU) ehdotuksesta toimintaohjelman Etelä-Suomen, Oulun läänin länsiosan ja Lounais-Lapin metsien monimuotoisuuden turvaamiseksi (ks. ympäristöministeriön verkkosivut www.ymparisto.fi). Ennallistaminen on eräs Metsähallituksen luonnonsuojelun tärkeimmistä tehtävistä tulevina vuosina. Merkittävä osa ennallistamiskustannuksista tullaan kattamaan Metsähallituksen liiketoiminnan rahoitusta. EU:lta on saatu lisärahoitusta Etelä-Suomen metsien ennallistamiseen (Metsä-LIFE). Myös Repoveden aluetta aletaan ennallistaa laadittavan ennallistamissuunnitelman mukaan.

Mahdolliset ennallistamiskelpoiset kuviot. Vuonna 2002 Metsähallitus inventoi kuviokohtaisesti koko suunnitelma-alueen (kerätyt tiedot ks. luku 2.4), jolloin saatiin ajantasaiset lähtötasotiedot alueen luonnosta. Samalla kirjattiin mahdolliset ennallistamiskelpoiset kuviot (liite 6), mutta kohteiden rajaukset ja toimenpiteet tarkennetaan ennallistamissuunnitelmassa, jonka Metsähallitus laati vuoden 2003 aikana. Karttaan on merkitty 930 ha mahdollisia ennallistamiskelpoisia kivennäismaiden kohteita ja 119 ha mahdollisia ennallistamiskelpoisia soiden ennallistamiskohteita.

Luontotyyppi-inventoinnissa ennallistettaviksi metsiksi valittiin

- pääasiassa istutettuja,
- yhden puulajin,
- tasaikäisiä,
- tilajärjestykseltään säännöllisiä ja
- paikalliset olot huomioiden luontaista suurempia metsiköitä,
- joista puuttui lahopuu tai sitä oli erittäin niukasti.

Kohteiden valinnassa pyrittiin huomioimaan luontaiset seikat, joista johtuen em. piirteitä saattoi esiintyä, jolloin metsikköä ei merkitty ennallistettavaksi. Soiden osalta ennallistettaviksi merkittiin ojitetut suot. Varsinaista kasvillisuusanalyysia ei luontotyyppi-inventoinnin yhteydessä tehty, joskin joka kuviolta määritettiin kasvillisuustyyppi sekä kirjattiin ylös rauhoitetut, uhanalaiset ja luontodirektiivin liitteen I lajit.

Toteuttamiskelpoiset kuviot. Maastokäyntien perusteella ennallistamiskelpoisille alueille suunnitellaan toteutettavat ennallistamiskohteet, jotka suunnitellaan yhtenäisiksi ja käytännön töiden kannalta toteuttamiskelpoisiksi. Käytännön toteutuksessa esimerkiksi pienaukotettavan kuvion puustosta kaadetaan 5–20 % muodostamalla aukkoja, jolloin 15 hehtaarin istutusmänniköstä kaadettaisiin enimmillään 1,5–3 hehtaaria (**ennallistettava nettopinta-ala**).

Ennallistamissuunnitelma ja sen päivittäminen. Tämä hoito- ja käyttösuunnitelma asettaa puitteet, jonka perusteella suunnitellaan ennallistettavat kohteet. Ennallistettavia pinta-aloja ja toimenpiteitä ei käsitellä tässä yhteydessä yksityiskohtaisemmin. Tarkat kuviotason tiedot ilmenevät Metsähallituksen SutiGis-paikkatietojärjestelmästä ja ennallistamissuunnitelmasta, jossa suunnitteluperiaatteena on työlohkotus (9 kpl). Vuosittain on tarkoitus toteuttaa 1–2 lohkon työt.

Ennallistamistöitä suoritetaan ensimmäisen kolmen vuoden (2003–2005) aikana pääasiassa vain kansallispuiston alueella. Kansallispuiston talouskäytössä yksi-puolistuneet metsiköt ja kaikki ojitetut suot on tavoitteena ennallistaa noin kymmenessä vuodessa. Alkuvaiheen töissä huomiota kiinnitetään suoritettavien toimenpiteiden monipuolisuuteen ja eri toimenpiteiden vaikutusten seurantaan.

Sekä kansallispuistolle että Aarnikotkan metsälle laaditaan yhteinen ennallistamissuunnitelma. Kansallispuiston osalta suunnitelman hyväksyy Metsähallituksen luonnonsuojelujohtaja, ja Aarnikotkan metsän hoitokunta hyväksyy kaikki rauhoitusalueella tehtävät ennallistamistoimet. Ennallistamissuunnitelma tarkastetaan vuonna 2005 ja sitä muutetaan seurantamenetelmillä kerättyjen ja muilta ennallistettavilta alueilta saatujen tietojen ja kokemusten perusteella sekä mahdollisesti tapahtuneiden luonnollisten häiriöiden (myrskyt, kulot) mukaan. Ennallistamissuunnitelman muuttaminen ja ennallistamisen jatko käsitellään menetelmien ja ennallistettavien alueiden osalta maanomistajakohtaisesti hoitokunnassa. Myös tämän jälkeen jatketaan ennallistamissuunnitelman tarkastamista tai uusimista säännöllisin väliajoin.

Ennallistamisen uhat ja mahdollisuudet. Metsähallitus on vasta muutaman vuoden ajan ennallistanut aktiivisesti monipuolisin menetelmin, joten perinpohjaista ja tieteellisesti osoitettua näyttöä ennallistamisen hyödyistä tai haitoista ei vielä ole ehtinyt kertyä kuin lähinnä metsänpoltosta. Repovedellä uhkatekijöitä ovat esimerkiksi:

- Haittavaikutukset joidenkin lajien elinolosuhteille ja esteet leviämislle. Esimerkiksi polttoalueilla kuolee valtaosa kasvillisuudesta ja eläimiä, jotka eivät kykene pakenemaan. Toisaalta uusia elinympäristöjä syntyy palolajiyhteisöille.
- Käsiteltyjen mutta hitaasti kohti luonnontilaa kehittyvien metsien muuttuminen luonnontilaisen kaltaiseksi voi huonoimmassa tapauksessa hidastua entisestään ennallistamisen vuoksi.
- Työkoneiden käytöstä aiheutuvat lähinnä lyhytaikaiset ekologiset ja esteettiset haitat, esimerkiksi soistuvat kaivinkoneen ajourat maastossa.
- Virkistysarvojen heikentyminen. Esimerkiksi puurydöstä aiheutuvat kulkuhaitat tai retkeilijöiden epätietoisuus ennallistamistoimista. Retkeilijät eivät ole tottuneet näkemään tuoreita kantoja ja kaadettuja puita (pienaukotus, lahoppuun tuotto, puun poisto soilta) luonnonsuojelualueella.
- Ennallistamisen suunnittelu ja toteutus on kallista. Jos ennallistaminen ei onnistu odotetulla tavalla, on seurauksena taloudellisia tappioita.
- Metsätuhojen (esim. hyönteis- ja sienituhot, haitat ennallistetun suon noussesta vesipinnan tasosta) leviäminen suunnitelma-alueen ulkopuolelle.

Ennallistamisen riskit tunnustetaan ja ilmenneet haittavaikutukset huomioidaan päivitettäessä ennallistamissuunnitelmaa vuonna 2005 ja myöhemmin. Ennallistamisesta syntyy jatkuvasti uutta kokemusperäistä tietoa. Lisäksi saadaan selville mahdollisia tehtyjä virheitä, jotka otetaan huomioon jatkon suunnittelussa. Toisaalta ennallistaminen mahdollistaa muutokset, jotka ilman ennallistamista saavutettaisiin erittäin hitaasti. Ennallistamisen hyötyjä Repovedellä voivat olla esimerkiksi:

- Joidenkin lajien hyötyminen metsien pienaukottamisesta ja polttamisesta, esimerkiksi avoimien ja paahteisten paikkojen kasvien, kangasvuokon (*Anemone vernalis*) ja häränsilmän (*Hypochoeris maculata*), elinympäristöjen lisääntyminen.
- Lahoppuulajiston (erityisesti käävät, hyönteiset, kolopesijät) monipuolistuminen ja yksilömäärien kasvu.
- Maiseman muuttuminen luonnontilaisemman kaltaiseksi puulajiston monipuolistuessa ja yksittäisten puiden iän ja muodon vaihtelun lisääntyessä (pienaukotus).

6 KULTTUURIARVOJEN SUOJELU

Esihistoria. Suunnitelma-alueella on yksi esihistoriallinen kohde, joka on Olhavan kallioon piirretty kivikautinen punamultamaalaus. Sen on tulkittu esittävän vasenta kämmentä. Maalaus löydettiin vuonna 2000, ja Museovirasto inventoi kohteen kesällä 2002. Lisäksi eri puolelta aluetta on löytynyt muinaisia työkaluja ja metsästysvälineitä.

Asutushistoria. Viimeiset asukkaat poistuivat suunnitelma-alueelta ja sen liepeiltä puolustusvoimien perustettua Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueen 1950-luvulla. Varsin metsittyneitä pihapiirejä ja hakamaita kivikasoineen on edelleen säilynyt varsinkin suunnitelma-alueen itäosissa. Muutamille entisille hakamaille tai pelloille on istutettu 1950-luvulla lehtikuusta. Alueen kaakkoisosassa, Myllylammen pohjoispuolella, on vanha kalmisto (Pahkajärven leirialueen hoitaja Aho-nurmi 2002, henk.koht. tiedonanto).

Metsätyö- ja uittoperinne. Repoveden alue on ollut useamman sadan vuoden jakson ajan eriasteisessa metsätaloukskäytössä. Varhaisimmat hakkuut on tehty tervanpoltoon ja alueella on myös kaskettu. Suunnitelma-alueella ja sen liepeillä on useita tervahautoja, jotka ovat nykytilassaan metsittyneitä. Alueella on ollut aikoinaan useita metsätyökämppejä, joista Sikoniemen ja Saarijärven kämpät ovat vielä jäljellä. Näistä Saarijärven kämppä on säilynyt hyvin alkuperäisessä 1950-luvun asussaan.

Puun korjuuseen liittyi ennen alueen tieverkoston rakentamista kiinteästi uittoperinne. Alueen järvien laskujokiin oli rakennettu uittorännejä, jotka mahdollistivat puun uiton kivisten koskipaikkojen yli. Kuutinkanavan uittoränni rakennettiin viime vuosisadan alkupuolella oikaisemaan tukinuittoreitti suoraan Tervajärveltä Repoveteen. Kuutinkanavan käyttö edellytti Tervajärven vedenpinnan nostoa noin puolella metrillä. Kymenlammen itäpäässä on edelleen patorakennelmien jäänteitä. Sulkusalrella on ilmeisesti sulunvartijan tai uittopomon mökin jäänteet. UPM-Kymmene, Valkealan kunta ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus entisöivät yhdessä Kuutinkanavan uittorännin vuonna 1996. Uittoränni kunnostettiin tätä edeltävän kerran 1950-luvulla. Alueen muista uittoränneistä on jäänteitä mm. Ylätervajärven laskujoessa.

Seuraavaan luetteloon on koottu Repoveden kulttuurikohteet:

- Olhavan kalliomaalaus (esihistoriallinen kohde)
- Tervahaudat (3 kpl)
- Tukinuittoreitti Peuraselta Tervajärvelle
- Tukinuittoreitti Tervajärveltä Luujärvelle
- Kuutinkanavan uittoruuhu (rakennettu 1912)
- Saarijärven ja Sikoniemen metsätyökämpät (1940–1950-luku)
- Maatilojen jäänteitä Ylä-Tervajärven ja Hautalammen ympäristössä
- Vanha kalmisto Myllylammen pohjoispuolella

Paikannimistö. Alueen nykynimistö on muuttunut jonkin verran. Verrattaessa vanhoja karttoja nykyisiin, on ilmeistä, että osa nimistä on karttojen uusintapainoksissa muuttunut kirjoitusvirheiden ja toisaalta muuttuneen kielen vuoksi.

6.1 Tavoitteet

Metsätyö- ja uittoperinteen vaaliminen. Alueen metsien käytön historiaa on tarkoitus vaalia ja tuoda kävijöiden tietoon.

Kulttuuriperinnön kokoaminen. Alueen asutuksen jäänteiden entisöinti ei ole tarpeen, sillä kaikki kohteet sijaitsevat rajoitusvyöhykkeellä ja ovat varsin metsittyneitä. Kivikasat ja hakamaille syntyneet lehdot kertovat jatkossakin menneestä kyläkulttuurista.

Alkuperäisen paikannimistön palautus harkituin osin.

6.2 Toimenpiteet ja seuranta

Olhavanlammen kalliomaalaus. Muinaismuistolain (295/1963) mukaan kalliomaalaus ja sitä ympäröivä alue 2 metrin säteellä on rauhoitettu. Muinaismuistojen hoitoon tarvitaan Museoviraston lupa. Kiipeilyliiton ja Aarnikotkan metsän hoitokunnan välisen sopimuksen mukaan Kiipeilyliitto vastaa, että kiipeilijät eivät vahingoita maalausta.

Metsätyö- ja uittoperinteen vaaliminen:

- **Opastaulut.** Metsätaloushistoriasta kertovien kohteiden ääreen sijoitetaan metsätyö- ja uittoperinteestä kertovia opastauluja.
- **Metsätyönäytökset.** Tutkitaan mahdollisuudet ja hankitaan luvat Tervajärven veden nostoon, jotta Kuutinkanavaan saadaan vettä ja paikalla voidaan järjestää tukinuittonäytöksiä. Vedenpinnan nosto edellyttää patorakennelmien uusimista Tervajärven laskujoen suulla sekä selvittämään vaikutukset Natura 2000 -alueen luonnonarvoihin.
- **Kuutinkanavan uittoränni.** Rakennelma on kävijöiden suosimalla Kuutintlahdella sijaitseva kulttuurikohde, joka pidetään hyvässä kunnossa jatkossakin.
- **Metsätyökämpät.** Kämppien kunnossapito ja suunnitteluvastuu on UPM-Kymmenellä. Saarijärven kämpän alkuperäinen, 1950-luvun ulkoasu pyritään säilyttämään.

Kulttuuriperinnön kokoaminen. Kulttuuriperinnön kokoamisesta tehdään toimenpidesuunnitelma. Tutkimustyö sopii esimerkiksi alan opiskelijan opinnäytetyöksi.

Alkuperäisen paikannimistön palauttaminen. Virheet ja alkuperäiset paikannimet otetaan selville paikkakuntalaisia haastattelemalla ja vanhojen karttojen avulla. Nimistö on tarkoitus julkaista korjatussa asussaan seuraavissa alueen maastokartoissa ja muissa nimistöä sisältävissä kartoissa.

Metsähallitus seuraa vastuullaan olevien kulttuurikohteiden kuntoa ja tilaa. Olhavan kalliomaalauksen säilyminen tarkastetaan vuosittain ja tarkkaillaan, ettei kalliokiipeily tai muu virkistyskäyttö aiheuta vaaraa maalaukselle.

Kuutinkanavan uittorännin kunto tarkastetaan vuosittain tehden tarvittavat korjaustoimenpiteet.

7 LUONNON KÄYTTÖ

7.1 Retkeily

Repoveden retkeilyllä on jo vuosikymmeniä pitkät perinteet. Retkeily on keskitynyt suunnitelma-alueen lounaisosiin, Lapinsalmen–Kuutinkanavan–Tervajärven seudulle, jossa sijaitsevat alueen tärkeimmät nähtävyydet.

Retkeilystä on tavoitteena kehittää käyttömuoto, joka noudattaa kestävän kehityksen periaatteita. Tavoitteeseen pyritään erilaisin palvelurakenneteknisin (ks. luku 7.2). Retkeily pyritään tulevaisuudessa kohdistamaan alueen lounaisosiin, virkistysvyöhykkeelle. Rajoitusvyöhykkeen eli puolustusvoimien varoalueen rajat merkitään siten, että retkeilijä ei voi maalla tai vesillä liikkueessaan epähuomiossa joutua varoalueelle.

Metsähallituksen vuonna 2002 suorittaman kävijätutkimuksen perusteella alueen vuotuisten käyntikertojen määrä on arvioitu vajaaksi 40 000 käyntikerraksi. Arvio pohjautuu 30.5.–10.11.2002 tehtyyn kävijälaskentaan, jonka mukaan Lapinsalmen ja Kivisilmän kautta alueelle saapui 26 000 kävijää. Lisäksi paikallisen vesibussiyrityksen mukaan vesibussilla alueella pistäytyi noin 8 000 risteilymatkustajaa kesällä 2002. Kouvolan seudulla asuvat kävivät Repovedellä eniten, toiseksi suurin kävijäryhmä oli pääkaupunkiseudulla asuvat. Alueelta haettiin eniten retkeilymahdollisuuksia ja luontoelämyksiä. Päiväkävijät viipyivät alueella keskimäärin noin neljä tuntia.

Tässä luvussa esitetyt rajoitukset jokamiehenoikeuksiin annetaan luonnonsuojelulain (1096/1996, 20 §) mukaisessa kansallispuiston järjestyssäännössä. Osa rajoituksista perustuu Repoveden kansallispuiston rauhoitusmääräyksiin (laki, 993/2002, ja asetus, 994/2002, Repoveden kansallispuistosta) (liite 1) sekä Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen perustamispäätökseen (liite 2). Alueella liikkuva Metsähallituksen henkilöstö seuraa järjestyssäännön noudattamista ja retkeilyä eri muodoissaan. Valvontaan pyydetään tarvittaessa apua Metsähallituksen erävalvojalta ja poliisilta. Puolustusvoimilla on oikeus valvoa rajoitusvyöhykkeen maa- ja vesialueita ammuntoihin liittyen.

7.1.1 Liikkuminen

Jokamiehenoikeudet sallivat **kävelyn, hiihdon ja lumikenkäkävelyn, luistelun, uimisen, soutelun ja melonnan** koko suunnitelma-alueella, lukuun ottamatta rajoitusvyöhykettä, jossa liikkuminen on kielletty ilman puolustusvoimien lupaa. Retkeilystä aiheutuvaa kulumista ehkäistään maankäytön vyöhykejaolla (kuva 5), polkujen linjauksella ja palvelurakenteilla (liitteet 8 ja 9).

Moottorikäyttöisillä kulkuneuvoilla (auto, mopo, moottoripyörä, moottorikelkka, mönkijä jne.) liikkuminen puomein suljetuilla teillä ja teiden ulkopuolella on kielletty suunnitelma-alueella. Poikkeuksen muodostavat välttämätön pelastus-, valvonta- ja huoltoliikenne (maastoliikennelaki 1710/1995, 4 §) sekä alueen asukkaat ja mökkiläiset, jotka voivat kulkea teitä pitkin tonteilleen. Liikuntarajoitteille voidaan sopimuksesta järjestää käynti alueen sisällä moottoriajoneuvoa käyttäen.

Moottorikäyttöisillä vesiliikennevälineillä (vesibussi, moottorivene, vesiskootteri jne.) saa liikkua suunnitelma-alueen isoilla vesillä, Repovedellä, Kapiavedellä ja Tihvetjärvellä siten, että alueen luonnolle ja siellä oleskeleville kävijöille ei aiheudu kohtuutonta haittaa, esimerkiksi jatkuvaa meluhaittaa, veden samentumista, venealtojen rantoja vaurioittavaa vaikutusta tai vesilintujen pesinnän häiriintymistä. Alueen järvillä, jotka ovat valtion tai UPM-Kymmenen omistuksessa, moottorikäyttöisten vesiliikennevälineiden käyttö on kielletty. Koska järvet ovat tyypillisesti pienikokoisia, moottoriveneily ja vastaava toiminta aiheuttavat helposti em. ongelmia. Kalastuskunta on kieltänyt moottorikäyttöisten vesiliikennevälineiden käytön Tervajärvellä. Kuutinlahdelle johtava Ruskiansalmi on kapea väylä, jossa veneet joutuvat liikkumaan erityisen lähellä rantoja. Tarpeen vaatiessa veneilyn vaikutuksista Ruskiansalmeen tehdään erillinen selvitys, jonka perusteella harkitaan mahdollisia nopeus- tai vesiliikkumisrajoituksia, joihin tarvitaan alueellisen ympäristökeskuksen päätös. Kesällä 2003 tarkkaillaan ja lasketaan liikennemääriä Lapinsalmessa ja Ruskiansalmessa.

Ilma-aluksilla ei saa laskeutua suunnitelma-alueen valtion tai UPM-Kymmenen omistamille vesistöille.

Polkupyöräily on sallittu alueen teillä. Alueen länsipuolella kulkeva Valkeala-Mäntyharju-tie on osa valtakunnallista pyöräilyreittiä. Myös suunnitelma-alueen sisällä kulkevat tiet soveltuvat hyvin pyöräilyyn. Poikkeamalla valtakunnalliselta pyöräilyreitiltä Voikoskelta Kuismantietä pitkin alueen halki Hevosojan kautta Näkkimistöön (valtaosa soratietä) voi tutustua alueeseen ja sen ympäristöön. Alueen sisällä polkupyöräily ei ole sallittu poluilla tai maastossa luonnon kulumisvaaran vuoksi.

Ratsastus ja koiravaljakkoajo ovat mahdollisia suunnitelma-alueen tietyillä reiteillä, jotka ovat suunnitteilla. Koiravaljakoille sopiva tieura varataan Karhulahdesta pohjoiseen. Maastoratsastukselle varataan reitti Terrilampien itä- ja eteläpuolella kulkevalle tieuralle. Turvallisuussyistä ratsastus ja koiravaljakkoajo eivät ole sallittuja samalla reitillä. Muilla kuin tarkoitukseen varatuilla reiteillä tai

alueilla nämä retkeilymuodot on kielletty luonnon kulumisvaaran ja muun retkeilyn vuoksi. Ratsastajien ja koiravaljakon ohjastajien on otettava huomioon reiteillään muut retkeilijät, jotka saavat heidän lisäksi käyttää reittejä.

Kalliokiipeily ja laskeutuminen on sallittu Olhavanvuoren kallioseinämällä, joka on eräs maamme parhaista kalliokiipeilykohteista. Muualla alueella sitä ei sallita, koska Repoveden kalliot ovat poikkeuksellisen edustavia, ja niiden kasvilisuus on herkästi vahingoittuvaa. Kiipeily on myös kielletty Olhavan kalliomaalauksen läheisyydessä (muinaismuistolaki, 295/1963, 2 §). Kiipeilyreitit on tarkoitus merkitä ja kiipeilyn kuluttama maasto kunnostaa. Kalliokiipeilyssä uusien kiinnikkeiden kiinnittäminen kallioon on kielletty, mutta vanhoja kiinnikkeitä voidaan uusida. Kiipeilyn ympäristövaikutuksista tehdään tarpeen vaatiessa selvitys ja kiipeilykallion luontoarvot voidaan inventoida erikseen. Kiipeilyjärjestöt ja -yritykset valvovat toimintansa ohella kalliokiipeilyä ja ovat velvollisia puuttamaan väärinkäyttöihin ja ilmoittamaan niistä Metsähallitukselle. Metsähallitus ja Kiipeilyliitto solmivat sopimuksen, josta neuvotellaan suunnitelman kirjoitushetkellä.

7.1.2 Leiriytyminen ja tulenteko

Leiriytyminen ja tulenteko (ks. luku 7.2) on sallittu ainoastaan niille osoitetuilla paikoilla (liite 9). Maastossa voi kuitenkin jokamiehenoikeuksien mukaan oleskella ja yöpyä tilapäisesti kaikkialla, missä liikkuminenkin on sallittu. Turvallisuussyistä oleskelua ja yöpymistä varoalueen rajan läheisyydessä ja erityisesti Tervajärven itäpuolella on syytä välttää Pahkajärvellä toteutettavien ammuntojen aikana.

7.1.3 Luonnontuotteiden keräily, kalastus ja metsästys

Marjastus ja hyötysienten kerääminen on sallittu jokamiehenoikeuksien mukaan suunnitelma-alueella kaikkialla, missä liikkuminenkin on sallittu. Muiden kasvinosien tai kasvien, muiden kuin hyötysienten, monivuotisten kääpien, jäkälien, hyönteisten, kivien tai muiden luonnonesineiden kerääminen taikka vahingoittaminen on kielletty.

Jokamiehenoikeuksien mukainen **kalastus** (onkiminen, pilkkiminen) sekä viehekalastus (yhdellä vieheellä) on sallittu suunnitelma-alueella kaikilla vesillä, joilla liikkuminenkin on sallittu. Viehekalastus voidaan myöhemmin kieltää, jos jokin kalalaji tai muu luonnonsuojelullinen syy sitä vaatii. Muunlaiseen kalastukseen ei valtion tai UPM-Kymmenen omistamalla vesillä myönnetä lupia. Muilla vesillä kalastuksen rajoitukset ovat osakaskuntien päätettävissä.

Metsästys, myös riistaeläinten ajo, on kielletty koko suunnitelma-alueella. Luonnonsuojelullisten syiden vaatiessa voidaan vieraslajien kantoja (esim. supikoira, villiminkki) vähentää harkinnan mukaan.

Alueen yleisten eliölajien tai geologisten **näytteiden ottoon opetus- ja tutkimustarkoitukseen** voidaan myöntää lupia. Näytteenottotavoista ja otettavista näytteistä on ehdottomasti sovittava etukäteen Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalvelujen kanssa. Rajoitusvyöhykettä koskien kulkuluvan myöntää puolustusvoimat.

7.2 Retkeilyn palveluvarustus

Retkeilyn palveluvarustuksella on keskeinen tehtävä, sillä se suojelee luontoa kulumiselta ja tekee retkipäivistä miellyttäviä ja turvallisia. Metsähallitus selvitti suunnitelma-alueen nykyisen palveluvarustuksen kunnon ja parannus- tai lisärakennuskohteet kesäkuussa 2002. Palvelurakenteiden kunto todettiin nykyisiinkin käyttäjämääriin suhteutettuna paikoin riittämättömäksi. Selvityksen pohjalta laadittiin palvelurakenteita koskeva toimenpidesuunnitelma.

Liitteen 8 taulukkoon ja liitteen 9 karttaan on koottu kaikki suunnitelma-alueen olemassa oleva ja rakennettava luonto-opastus ja retkeilyn palveluvarustus sekä polkuverkosto. Luonto-opastus käsitellään erikseen luvussa 8 Luonto-opastus.

Retkeilyn palvelurakenteisiin kuuluvat taukokatokset, laavut, nuotiokodot, nuotiokehät, polttopuukatokset, teltanalustat, vene- ja kanoottilaiturit, veneenlaskupaikat, sillat, pitkospuut, portaat, käymälät ja ekopisteet. Näiden rakenteiden sijoittelulla retkeilyä ohjataan kestävän kehityksen periaatteita noudattavaksi käyttömuodoksi seuraavasti:

- Jätehuolto vain sisääntulopaikkojen yhteydessä ("sen pakkauksen, minkä jaksat täytenä kantaa, jaksat myös tyhjänä viedä pois").
- Ekopisteet, joilla retkeilijät lajittelevat jätteensä.
- Polkujen harkitut linjaukset, portaiden ja pitkospuiden rakentaminen, jolloin retkeily voidaan ohjata pois herkimmin kuluvilta alueilta. Kuluneet alueet kunnostetaan.
- Polttopuuhuolto, jossa kävijä tekee itse käyttämänsä puut nuotiopaikoille tuodusta pätkimättömästä polttopuusta.
- Käymälät, jotka on sijoitettu vain välttämättöimpiin paikkoihin. Alueen sisälle rakennetaan kompostoivia käymälöitä.
- Edellä mainitut suunnitteluratkaisut vähentävät huollon tarvetta.

Leiriytyminen ja nuotiopaikat. Valkjärven länsirannalle perustetaan alueen ainut varsinainen leiripaikka. Sen varustukseen kuuluvat keittokatos ja pienemmät tulentekopaikat, teltanalustat ja käymälä. Isommille, runsaan sadan leiriläisen ryhmille, pyritään osoittamaan leiripaikka luonnonsuojelualueen ulkopuolelta.

Olhavanlammen ja Karhulahden välille perustetaan Valkjärven leiripaikkaa pienempi telttailupaikka, jonka palveluvarustus on hieman edellistä aluetta vaatimattomampi. Telttailupaikkaa ei sijoiteta aivan Olhavanlammen rantaan pesivien vesilintujen ja Olhavanvuorelta aukeavan maiseman vuoksi.

Nuotiopaikat ovat levähdyspaikoiksi sopivia nuotiokehiä tai nuotiokotia, joilla voi valmistaa ruokaa. Tuulisella säällä tai metsäpalovaroituksen aikana avotulta ei saa tehdä ja ainoat sallitut tulentekopaikat ovat alueen nuotiokodat ja Valkjärven leirialueen keittokatos (liitteet 8 ja 9). Metsähallitus hoitaa nuotiopaikkoja. Poikkeuksen muodostaa Olhavan kiipeilykallion läheinen nuotiopaikka, jonka hoidosta vastaa Kiipeilyliitto. Myös tämä nuotiopaikka on kaikkien retkeilijöiden käytössä.

Polkuverkosto. Suunnitelma-alueen polut ovat osa laajempaa kokonaisuutta, noin 120 kilometrin pituista Valkealan ulkoilureitistöä, jonka ääripäät ovat Valkealan kuntakeskuksessa, Utissa ja Mäntyharjun Mouhussa. Alueen halki kulkee myös Mäntyharjun suuntaan etenevä kansainvälinen E10-eurovaellusreitti.

Metsähallitus vastaa suunnitelma-alueen sisällä kulkevista poluista, alueelle saapuvien polkujen hoito on Valkealan kunnan vastuulla. Alueen tärkeimmät polut ilmenevät liitteen 8 taulukosta ja liitteen 9 kartasta. Varoalueen laajenemisen myötä osa poluista jäi pois käytöstä, eikä niitä ole enää merkitty karttaan. Suunnitelma-alueella on polkuja noin 40 km, mutta pituus muuttuu lähitulevaisuudessa, kun eräitä uusia polkuja rakennetaan ja vanhoja poistetaan käytöstä.

Uusia polkuja on suunniteltu seuraaville reiteille:

- Katajajärven itäpuoli – Kuutinkanava: Polku tasaa Lapinsalmelta Kuutinlahden rantojen kautta lahden pohjukkaan kulkevan polun käyttöä, jolloin retkeilijät voivat kävellä lähes koko matkan vaihtoehtoista reittiä takaisin.
- Tervajärven pysäköintialue – Terrilammet: Polkua pitkin pääsee pysäköintialueelta suoraan maastoon ja Lapinsalmen suuntaan, jolloin vältetään kävelemästä Kuismantietä pitkin.
- Tervajärven pysäköintialue – Sulkusalmi – Lojukoski: Polku on osa reittiä, joka kiertää Tervajärven.
- Valkjärven leiripaikka – Olhavanvuori: Polku palvelee leiripaikkaa, josta voi lähteä polkua myöten Olhavalle tai alueen ulkopuolelle vieville retkeilyreiteille jatkamalla Olhavanlammen rantaa pohjoiseen.

Polkuverkoston turvallisuutta parannetaan portailla ja pitkospuilla, jotka samalla ehkäisevät herkimmissä paikoissa luonnon kulumista. Palvelurakenteita koskevan toimenpidesuunnitelman mukaan polku Lapinsalmen parkkipaikalta riippusillalle on tarkoitus kunnostaa perinpohjaisesti rakentamalla vaikeakulkuisille paikoille portaita ja pitkospuita, jotta riippusilta ja sen yhteydessä oleva nuotiopaikka ja laituri olisivat helposti saavutettavissa. Sillalta eteenpäin polkuverkosto haarautuu ja polut muuttuvat vaativammiksi.

Latuverkosto. Valkealan kunta on yhdessä Repoveden alueen luontomatkailuyritysten kanssa ylläpitänyt alueella kulkevaa latuverkostoa. Repovedellä on järjestetty vuosittain kevättalvinen hiihtotapahtuma. Metsähallitus ei osallistu säännölliseen hiihtoreittien ylläpitoon, mutta kunnat ja yritykset voivat ylläpitää entiseen tapaan samoja latu-uria, joita on käytetty aiemminkin, joskin latuverkoston ylläpitoa täsmennetään Valkealan kunnan ja Metsähallituksen välisellä sopimuk-

sella. Uusia reittejä ei kunnosteta maastoon luisteluhiihtoa varten, vaan suksiurat höylätään murtomaahiihtoa varten. Luisteluhiihtoon voi varata osuuksia suurimpien järvien jäällä ja metsäautoteillä.

Veneily ja melonta. Repoveden rannalla on nykytilassaan kolme rantautumispaikkaa (Lapinsalmi, Mustalamminvuori ja Kuutinlahti), neljäs rakennetaan Karhulahteen lähelle Olhavanvuorta. Kaikille paikoille rakennetaan tai kunnostetaan veneille ja vesibussille sopiva venelaituri, kanoottilaituri ja veneidenvetoalustat. Kanoottilaiturit rakennetaan myös Tervajärvelle ja Valkjärvelle. Molempien järvien rannalle rakennetaan venevalkamat veneenlaskupaikkoineen ja vetoalustoineen lähelle parkkialueita (liitteet 8 ja 9). Tällöin veneiden säilytys keskittyy yhteen paikkaan ja vanhat talaat sekä venevajat muilta rannoilta puretaan.

Liikuntarajoitteisten palveluvarustus. Tavoitteena on huomioida suunnitelma-alueen liikuntarajoitteisten kävijöiden tarpeet. Helpoiten liikuntarajoitteiset pääsevät tutustumaan alueeseen vesiteitse. Olhavan ympäristöön keskitetään liikuntarajoitteisten palveluja:

- Karhulahden laituri rakennetaan sopivaksi pyörätuolin käyttäjille.
- Karhulahti–Olhava-tie kunnostetaan sopivaksi pyörätuolilla liikkumiseen.
- Olhavanlammen rantaan rakennetaan leveät pitkospuut.
- Inva-käymälä rakennetaan Olhavan–Karhulahden telttapaikalle.

Lisäksi Saarijärven pysäköintialueen yhteyteen rakennetaan inva-käymälä. Myös Kuutinkanava ympäristöineen on sopiva kohde pyörätuolilla liikuttavaksi saatuaessa vesitse alueelle.

Liikuntarajoitteisten palvelujen rakentaminen aloitetaan kesällä 2003. Lisätietoja valmistuvista palveluista voi tiedustella Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalveluilta.

Metsähallitus vastaa retkeilyn palveluvarustuksen huollosta, kunnosta ja turvallisuudesta koko suunnitelma-alueella. Tämä koskee myös Aarnikotkan metsää, eikä UPM-Kymmene vastaa Aarnikotkan metsässä tapahtuvista mahdollisista tapaturmista. Palveluvarustuksen yleisilme suunnitellaan yhtenäiseksi sekä alueen luontoon ja historiaan sopivaksi. Vanhoja rakenteita kunnostetaan ja yhtenäistetään suunnitellun ilmeen mukaiseksi.

7.3 Puuston käyttö

Metsähallitus ei ole suorittanut vuonna 1993 ostamillaan alueilla ja lahjoitusmailla metsätaloustoimia. UPM on pidättäytynyt hakkuista vuodesta 1992 lähtien. Suunnitelma-alueella suoritetaan vain ennallistamiseen ja luonnonhoitoon liittyviä hakkuita. Kansallispuiston alueella suoritettavista toimenpiteistä mahdollisesti syntyvät tulot käytetään Metsähallituksen luonnonsuojelualueiden luonnonhoitoon ja ennallistamiseen. Rauhoitusalueella ennallistamistoimenpiteissä syntyvä poiskuljetettava puutavara on UPM-Kymmenen omaisuutta. Ennallistet-

taessa syntyvä puusto jätetään ensisijaisesti maastoon lahopuuksi. Poiskuljetettavaa puutavaraa voi syntyä metsitettyjen soiden ennallistamisessa, jolloin suolle kuulumaton puusto on kuljetettava pois.

7.4 Kaivoskivennäisten etsintä ja otto

Kaivoslaissa (508/1965) muutossäädöksineen on säädetty kaivoskivennäisten etsinnästä, rajoituksista, valtauksen perustamisesta ja lupamenettelystä. Suunnitelma-alueella ei ole harjoitettu kaivostoimintaa. Suunnitelma-alueen kaivoskivennäisten etsintään ja ottoon ei jatkossa myönnetä lupia. Metsähallitus valvoo ja puuttuu luvattomaan kaivoskivennäisten etsintään ja ottoon.

7.5 Maa-ainesten otto

Maa-aineslaissa (555/1981) muutossäädöksineen on säädetty maa-ainesten ottoa koskevat rajoitukset ja tarvittavien lupien hakumenettely. Suunnitelma-alueella on nykytilanteessa vielä muutamia soranottoaikoja teiden varsilla, näistä laajimmat Kuismantien varrella. Soran tai muun maa-ainesten ottoon ei jatkossa myönnetä lupia suunnitelma-alueella ja vanhoja soranottosopimuksia ei uusita. Soranottoaikat palautetaan ennallistamistoimin luonnontilaisen kaltaisiksi. Paikoin soranottoaikoja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan pysäköintialueina. Metsähallitus valvoo ja puuttuu luvattomaan maa-ainesten ottoon.

7.6 Liikenne ja saapuminen alueelle

Repoveden suunnitelma-alueelle voi saapua maanteitse kolmen suuren sisääntulon kautta: 1) Valkeala–Mäntyharju-tieltä numero 368 **Lapinsalmelle**, 2) pohjoisesta Kuismantieltä **Saarijärvelle** ja 3) etelästä Kuismantieltä **Tervajärvelle** (liite 9). Kuismantie on suljettu puomein Saarijärven ja Tervajärven pysäköintialueiden jälkeen, mikä estää ajamisen alueen läpi. Liikkumista suunnitelma-alueen sisällä on rajoitettu (ks. luku 7.1.1). Jokaisen kolmen sisääntulon yhteydessä on pysäköintialue. Opastauluja, taukokatos, ekopiste ja käymälät on tarkoitus rakentaa nykyisten tilapäisten rakenteiden paikalle kunkin pysäköintialueen yhteyteen. Pysäköintialueita on vara laajentaa jatkossa, mikäli tarvetta ilmenee.

Suunnitelma-alueen tuntumaan pääsee julkisilla kulkuvälineillä. Hillosensalmelle pääsee päivittäin muutamalla bussivuorolla Kouvolan suunnalta. Junalla pääsee nykytilassa lähimmillään Mäntyharjuun ja Kouvolaan, koska VR Osakeyhtiö poisti käytöstä kesäkuussa 2002 kaikki Repoveden tuntumassa olevat liikennepaikkansa, Vuohijärven, Kirjokiven, Hillosensalmen, Orilammen ja Voikosken.

Vesitse alueelle voi saapua Repovettä pitkin pohjoisesta ja lännestä, sekä Tihvetjärveltä ja Kapiavedeltä etelästä.

Kuismantie ja Lapinsalmelle johtava tie ovat vielä yksityisteitä, mutta Kaakkois-Suomen tiepiirille on tehty aloite teiden muuttamiseksi yleisiksi teiksi. Samalla

tehtiin aloite teiden kunnostuksesta ja päällystyksestä (Lapinsalmi), jotta pölyongelmat ja teiden kuoppaisuus korjautuisivat. Tiepiirin mukaan aloitteet käsitellään tielain mukaisessa järjestyksessä.

Liikenneopastus alueelle järjestetään valtatieltä 15 (Kouvola–Mikkeli) ja maanteiltä 368 (Valkeala–Mäntyharju), 369 (Jaala–Tuohikotti) ja 4161 (Nurmaa–Voikoski) alkaen. Jos tarvetta ilmenee, toivotaan Kaakkois-Suomen tiepiirin myöntävän luvan viitoitukselle myös valtatieltä 5 (Lahti–Mikkeli) alkaen.

Tavoitteena on myös parantaa alueen saavutettavuutta rautateitse. Alueen saavutettavuuden kannalta sekä Kouvolan että Mikkelin suunnilta olisi tärkeää saada Hillosensalmen liikennepaikka jälleen käyttöön joko kesäkaudeksi tai siten, että juna pysähtyisi Hillosensalmella tarvittaessa. Hillosensalmen asemaa puolustavia lehtikirjoituksia ja vetoamuksia on ollut huomattava määrä kansallispuiston ja rauhoitusalueen perustamisen jälkeen.

Alueen sisäisten, tarpeettomaksi käyneiden metsäautoteiden voidaan antaa kaiventua poluiksi tai ne voidaan poistaa, jollei niitä ei enää tarvita luonnonhoito- ja ennallistamistöissä, palo- ja pelastustöissä tai huoltoajossa.

Vesiliikenteen tarpeisiin rakennetaan lisää kanootti- ja venelaitureita sekä veneenlaskupaikkoja (ks. luku 7.2 ja liitteet 8 ja 9).

7.7 Yleisötilaisuudet

Tavoitteena on, että kansallispuistoon tai rauhoitusalueelle ei edes suunniteltaisi yleisötapahtumia, koska suunnitelma-alueen ensisijainen tavoite on luonnonsuojelu. Alueelle voivat kuitenkin sopia sellaiset kohtuullisen kokoiset, luontoon perustuvat ja luonnon ehdoilla tapahtuvat yleisötilaisuudet, jotka eivät edellytä maastoajoneuvoliikennettä eivätkä erityisrakenteita tai -järjestelyitä ja jotka eivät aiheuta luonnon roskaantumista taikka kohtuutonta kulumista tai häiriötä luonnolle tai alueen muille käyttäjille. Kaikenlaisten yleisötilaisuuksien järjestämiseen vaaditaan maanomistajan ja Aarnikotkan metsän hoitokunnan lupa.

Kuutinlahden konsertti on järjestetty elokuussa vuodesta 1992 lähtien. Yleisölle on rakennettu maastoon katsomo ja osa yleisöä on seurannut konserttia veneistä. Esiintymislava on ollut paikalle tuodulla ponttonilla. Yleisöä on ollut tapahtumassa vuosittain parisen tuhatta. Myös pienempiä yleisötilaisuuksia on mahdollisesti järjestetty.

Kuutinlahden konsertin säilyttämisestä kansallispuiston ja rauhoitusalueen perustamisen myötä on ollut runsaasti toiveita. Kesällä 2005 on tarkoitettu selvittää konsertin ympäristövaikutuksia, mm. mitata konsertin ja sen järjestelyjen luonnolle aiheuttamaa häiriötä. Konsertin järjestämisestä ja mittasuhteista jatkossa päätetään selvityksen tulosten perusteella. Myös konsertin järjestämiseen vaaditaan vuosittain maanomistajan ja Aarnikotkan metsän hoitokunnan lupa.

Aarnikotkan metsän hoitokunta käsittelee yleisötilaisuuksien lupa-anomuksia. Hoitokunta selvittää mahdollisuudet järjestää Repoveteen liittyvät yleisötapahtumat suunnitelma-alueen ulkopuolella, esimerkiksi Hilloosensalmella.

7.8 Puolustusvoimien toiminta

Suunnitelma-alueen itä- ja koillisosa ovat läheisen Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueen varoaluetta. Puolustusvoimat käyttävät varoaluetta ampumaharjoituksen suoja-alueena, jonne voi pudota harhalaukauksia ja kimmonneita ammuksia.

Asetuksessa Repoveden kansallispuistosta (994/2002, 1 §) säädetään, että puolustusvoimat voi käyttää Repoveden kansallispuiston sitä osaa, joka kuuluu Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueeseen, kansallispuiston perustarkoitusta vaarantamatta sissi-, tiedustelu- ja muuhun vastaavaan koulutukseen. Tätä hoito- ja käyttösuunnitelmaa laadittaessa on oltu yhteydessä puolustusvoimiin ja sovittu, että suunnitelma-alueella ei harjoitustoiminnan yhteydessä ajeta moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla maastossa, ei pidetä alueella isoja harjoituksia eikä tehdä avotulta leiriytymisen yhteydessä, vaan ruuanvalmistukseen käytetään retkikeittäimiä.

Puolustusvoimat huolehtii varoalueen merkitsemisestä maastoon ja asettaa kieltoylyt alueelle johtavien teiden ja polkujen varsille. Puolustusvoimat huolehtii, että sen toiminnasta ei jää jälkiä alueen luontoon. Puolustusvoimat vastaa liikumisrajoitusten valvonnasta ammuntoihin liittyen.

7.9 UPM-Kymmenen toiminta rauhoitusalueella

UPM-Kymmenen metsäosastolla laadittiin vuonna 1997 strategia niistä toimenpiteistä, joilla metsäluonnon monimuotoisuus yhtiön tiloilla voidaan turvata. Yksi toimenpiteistä oli vuosina 1997–2001 tehty kaikki yhtiön metsät käsittänyt luontoarvojen kartoitus. Kartoitustietojen pohjalta valmisteltiin yhtiön johdolle esitys tulevasta metsien suojelustrategiasta. Repoveden alue osoittautui selvityksessä kaikkein tärkeimmäksi suojelukokonaisuudeksi. Erilaisista suojelun toteutusvaihtoehdoista hallitus päätti esittää yhtiökokoukselle maalahoitusta valtiolle kansallispuiston perustamista varten sekä yksityisen suojelun alueen perustamista sen ympärille (ks. luonnonsuojeluhistoria, luku 2.7)

Repoveden kansallispuisto ja UPM-Kymmenen suojelun alue muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden. Järjestely luo uuden mallin metsien suojelun toteutukseen Suomessa. Tähän saakka kaikki laajat suojelukokonaisuudet ovat olleet yksistään valtion omistuksessa. Suojelun alueen hoitoa ja käyttöä varten on perustettu hoitokunta, jossa ovat edustajat Metsähallituksesta, alueellisesta ympäristökeskuksesta ja yhtiöstä. UPM-Kymmene omistaa tämänkin jälkeen metsiä myös Repoveden suojelun alueen ympärillä. Näiden metsien käsittelyssä otetaan huomioon niin monimuotoisuus-, maisema- ja virkistyskäyttövaatimukset kuin myös uudet metsänhoitosuosituksien.

Yhtiö on asettanut oman suojelualueensa tavoitteiksi alueen metsäluonnon suoje-
lun, metsä- ja uittoperinteen vaalimisen ja virkistyskäyttömahdollisuuksien tar-
joamisen jokamiehelle. Lisääntyvä virkistyskäyttö vaatii hyvät polkuverkostot,
jotta alueen ensisijainen suojelutavoite täyttyisi. Repovesi antaa työtä myös vas-
tuullisille retkeily-yrittäjille. Repoveden kansallispuiston ja sitä ympäröivän suo-
jelualueen metsät tulevat vähitellen tulevien vuosisatojen aikana palautumaan
luonnontilaisiksi. Silloin voidaan puhua erämaasta.

Aarnikotkan metsän rahoituspäätöksen ja hoitokunnan sääntöjen mukaisesti:

- UPM-Kymmene on Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen maanomis-
taja.
- UPM-Kymmene omistaa edelleen Sikoniemen ja Saarijärven kämpät sekä
niiden pihapiirit rakennuksineen. Niihin liittyvää rakennuskantaa voidaan
uusia ja täydentää.
- UPM-Kymmenen omistamalla lammilla onkiminen ja pilkkiminen on sallit-
tua.
- UPM-Kymmene voi päättää maanomistajana Aarnimetsän hoitokunnan
sääntöjen mukaisesti toimialaansa kuuluvat asiat.
- UPM-Kymmene ei vastaa muiden kuin omistukseensa kuuluvien raken-
nusten hoidosta ja käytöstä.
- UPM-Kymmene ei vastaa retkeilykäyttöön rakennettujen huolto- ja opas-
tusrakennelmien eikä muiden palvelurakenteiden kunnosta, niiden kus-
tannuksista tai mahdollisista tapaturmista, joita alueella tapahtuu.

7.10 Matkailuyrittäjien toiminta

Suunnitelma-alueella toimii erilaisia matkailuyrittäjiä, jotka hyödyntävät Repo-
veden luontoa tarjotessaan mm. elämys-, aterial- ja retkeilypalveluita. Valkealan
kunnan elinkeinotoimi on koonnut yhteen Pohjois-Valkealan matkailutoimintaa
ja pitänyt yrittäjille ja sidosryhmille matkailun kehittämisen neuvotteluja. Kunnan
johdolla on myös julkaistu Pohjois-Valkealan ulkoilu- ja retkeilykartta.

Tavoitteena on saada alueelle korkealaatuisia ja kestävän kehityksen mukaisia
palveluja tarjoavia yrittäjiä. Matkailuyrittäjien toiminnan on oltava suunnitelma-
alueen tavoitteiden mukaista. Luonnonsuojelun ehtoja on kunnioitettava. Joka-
miehen oikeudet asettavat rajat laajemmalle toiminnalle. Jokamiehen oikeudet
ylittävästä toiminnasta on sovittava erikseen maanomistajan kanssa.

Matkailun yritystoiminnan painopiste pyritään pitämään virkistysvyöhykkeellä
suunnitelma-alueen etelä- ja lounaisosissa Lapinsalmen, Tervajärven, Kuutinlah-
den, Olhavanvuoren ja Valkjärven välisellä alueella, jossa jo nyt on eniten kävi-
jöitä. Yrittäjien kanssa pidetään koulutus- ja kehittämistilaisuuksia, joissa sovi-
taan yhteiset Repovedellä tapahtuvaa yritystoimintaa koskevat säännöt. Alueella
toimivien yrittäjien on anottava Aarnikotkan metsän hoitokunnalta lupa, jossa
yrittäjä sitoutuu kestävän luontomatkailun periaatteisiin ja muihin sopimuksessa
määrättäviin ehtoihin. Lupa myönnetään ensin koeajalle ja enintään vuodeksi

kerrallaan. Sopimusrikkomuksissa lupa voidaan irtisanoa välittömästi. Sopimusta ei voi myydä tai luovuttaa kolmannelle osapuolelle.

Metsähallitus alkaa neuvotella yrittäjäsopimuksista, jotka käsitellään Aarnikotkan metsän hoitokunnassa. Metsähallitus tekee myös yhteistyötä maakuntaliittojen matkailuvastaavien ja alueen kuntien elinkeinotoimien kanssa. Repoveden matkailukäyttöä kehitetään luontomatkailun kehittämisen pilottihankkeena, jossa matkailun tavoitteet, rajoitukset sekä Repoveden nykymatkailun tila selvitetään.

Repovedellä toimivat yrittäjät voivat korvausta vastaan saada Metsähallituksen Repoveden verkkosivulta linkin omille verkkosivuilleen.

Aarnikotkan metsän hoitokunta seuraa matkailuyrittäjien toimintaa ja sopimusten noudattamista. Yrittäjille järjestetään vuotuisia yhteistilaisuuksia molemminpuolisen palautteen antamiseksi ja Repoveden yrittäjätoiminnasta keskusteluun.

8 LUONTO-OPASTUS

Nykyiset Repoveden alueesta kertovat maasto-opasteet ovat suurimmaksi osaksi Lapinsalmen parkkipaikalta lähtevän polun alussa. Myös Kuutinlahdella ja Olhavanvuorella on opastauluja. Suurimmilla nuotio- ja taukopaikoilla sekä vilkkaimpien polkujen risteyksissä on viittoja kohteille ja reiteille etäisyyksineen.

Metsähallitus ei ole ennen kansallispuiston perustamista laatinut alueesta esitteitä. Valkealan kunta on toimittanut ja pitänyt ajan tasalla Pohjois-Valkealan ulkoilu- ja retkeilykarttaa, johon on seikkaperäisesti merkitty Repoveden alueen ja lähiympäristön polku-, venereitti- ja latuverkosto sekä tärkeimmät nähtävyydet.

Repovedestä kertovia yksityishenkilöiden laatimia verkkosivuja on jo vuosia ollut nähtävillä Internetissä. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on ylläpitänyt Repoveden Natura 2000 -alueen verkkosivuja 1990-luvun lopulta. Vuoden 2003 alussa Metsähallitus ja UPM-Kymmene avasivat molemmat omat Repoveden verkkosivunsa.

Opaspalveluja on tähän asti ollut saatavilla niukasti. Niitä ovat tarjonneet alueen luontomatkailuyritykset ja yksityiset alueen tuntevat henkilöt.

Repovedellä ei tällä hetkellä ole luontokeskusta, mutta Hillosensalmen rautatieasemalle perustettiin luontotupa kesällä 2003.

8.1 Tavoitteet

Opastuksen tavoitteena on herättää kävijöiden mielenkiinto luonnonsuojeluun yleisesti sekä erityisesti Repoveden luontoon, historiaan ja kulttuuriin (ks. luku 2.7). Opastuksessa on tavoitteena tuoda esille erityisesti alueen erikoista geologiaa ja topografiaa sekä eliöstöä ja metsätalouden ja uittoperinteen historiaa sekä esitellä kävijöille metsäluonnon suojelua ja ennallistamista.

Opastuksen ja viitoituksen tarkoituksena on auttaa kävijöitä löytämään haluamansa kohteet ja opastaulujen tavoitteena on antaa lisätietoa kohteesta ja alueen historiasta.

8.2 Opastusaineisto, toimenpiteet ja seuranta

8.2.1 Esitteet

Metsähallitus laatii Repovettä esittelevän taitelehtisen suomen-, ruotsin-, englannin- ja saksankielisenä.

8.2.2 Verkkosivut

Metsähallituksen laatimat Repoveden kansallispuiston verkkosivut löytyvät osoitteesta www.luontoon.fi.

Metsähallitus ei vastaa muiden yhteisöjen tai yksityisten verkkosivujen aineistosta.

8.2.3 Maasto-opasteet

Maasto-opasteet jakautuvat viittoihin ja opastauluihin (liitteet 8 ja 9). Jälkimmäisiä on kahta tyyppiä. **Isot infotaulut** (alueinfot) sijoitetaan tärkeimmille sisääntulopaikoille (pysäköintialueet, venelaiturit) ja Valkjärven leiripaikalle. Ne välittävät tietoa koko alueesta. Isoissa infotauluissa on tietoa Repoveden luonnosta ja historiasta, järjestyssäännöt, opaskartta ja alueen luontomatkailuyrittäjien yhteystiedot. **Pienet infotaulut** (paikkainfot) sijoitetaan polkujen varsille ja nähtävyyksien yhteyteen opastamaan kulkua sekä kertomaan lisätietoa kunkin paikan luonnosta ja historiasta.

Viitassa kerrotaan sen osoittama kohde ja etäisyys kohteeseen. Viittoja sijoitetaan tärkeimmille sisääntulopaikoille (parkkialueet, venelaiturit) ja polkujen varsille risteyskiin. Opastuksen rakenteet sijoituspaikkoineen viittoja lukuun ottamatta ilmenevät liitteen 8 taulukosta ja liitteen 9 kartasta. Koko alueen viitoitus on tarkoitus yhtenäistää Repoveden palvelurakenteiden ja muun ilmeen mukaiseksi. Mahdollista polkujen vaativuuden luokittelua ja sen merkitsemistä maastoon selvitetään.

8.2.4 Opastuspiste, asiakasneuvonta, palaute ja seuranta

Hillosensalmen rautatieasemalle on perustettu vuonna 2003 Metsähallituksen pieni toimipiste, luontokeskusta pienimuotoisempi opastuspiste. Se tarjoaa aluetta koskevaa tietoa esitteinä ja näyttelyinä. Opastuspisteessä voi asiakasneuvontaa ja opastusta antaa Metsähallituksen edustaja tai sopimuksen mukaan esimerkiksi luontomatkaileuyrittäjä. Metsähallituksen luontopalveluiden toimipisteet antavat kansallispuistoista lisätietoa.

Varsinaisen luontokeskuksen tarveharkinta aloitetaan pian, mahdollisesti jo vuonna 2003. Tarveharkinnan yhteydessä laaditaan perusteelliset esiselvitykset, joissa käsitellään mm. kohderyhmää, mitoitusta ja luontokeskuksen toimintatapoja. Selvitysten perusteella tehdään päätös ja toimenpidesuunnitelma luontokeskuksen mahdollisesta perustamisesta Repovedelle (ks. luku 11).

Luontokeskus on suuri investointi, jolla on myös suuret ylläpitokulut, joiden hoitamisessa valtion talousarvion osoittamalla rahoituksella on tärkeä merkitys. Jos keskus toteutetaan, se perustetaan yhteistyössä valtion, kuntien, maakuntaliittojen ja elinkeinoelämän kanssa. Suunnitelma-alueen rakenteiden ja opasteiden perustus ja kunnostus on kansallispuiston ja rauhoitusalueen alkuvuosien tärkein työtehtävä, joka siksi asetetaan luontokeskuksen perustamisen edelle. Myös palvelurakenteiden rahoituksessa valtion talousarvion osoittamalla rahoituksella on tärkeä osuus.

Maastossa Metsähallituksen henkilökunta ottaa vastaan kävijäpalautetta. Kirjallista palautetta varten jokaisen kolmen sisääntulon yhteyteen sijoitetaan palautelaatikot. Palautetta voi myös lähettää postitse Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalveluille tai antaa sitä palautelomakkeella Metsähallituksen verkkosivujen kautta.

Metsähallitus tarkkailee maastossa opasteiden kuntoa sekä seuraa yleisöpalautteen ja kävijätutkimuksen avulla luonto-opastuksen onnistuneisuutta ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin.

9 OPETUS

Repoveden alueella käy koululaisryhmiä päiväkäynnein ja leirikoulumuotoisesti sekä lähialueilta että pääkaupunkiseudulta. Opetus ja oppaiden hankinta on ollut opettajan vastuulla. Juuri mitään opetusta tukevaa aineistoa ei ole ollut tarjolla.

9.1 Tavoitteet

Repoveden alueen luonto tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet monenlaiseen (esim. perusopetus, luonnontieteet, metsätieteet, luontomatkaileu jne.) ja monen tasoiseen opetukseen ja virkistäytymiseen. Aluetta kehitetään opetuskäyttöön siten, että laaditaan Repoveden luonnosta ja metsätaloushistoriasta kertovaa ai-

neistoa (ks. luku 8.1). Alueen tuntemuksen lisäksi tavoitteena on herättää oppilaiden ja opiskelijoiden yleistä kiinnostusta luontoa, luontoharrastusta ja paikallishistoriaa kohtaan. Tavoitteena on myös parantaa alueen leirintämahdollisuuksia sopiviksi opetusryhmille.

9.2 Toimenpiteet ja seuranta

Repoveden verkkosivuille ja opastuspisteeseen Hillosensalmelle laitetaan nähtävälle opetusta tukevaa aineistoa (ks. luku 8.2), joka antaa ennakkotietoa alueesta ja virikkeitä opetuksen järjestämisestä Repovedellä. Maastoon sijoitettavat opasteet ja opastaulut tukevat opetusta ja ryhmien liikkumista alueella.

Metsähallitus suorittaa toukokuussa 2003 erityisen opiskelijaryhmiä koskevan kävijätutkimuksen, jonka tulosten perusteella Repoveden opetuskäyttöä, sitä tukevia opastauluja ja tausta-aineistoa kehitetään edelleen.

9.3 Näytteenotto ja leiriytyminen

Jos luonto-opetuksessa on tarkoitus ottaa näytteitä, on tästä erikseen sovittava Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalveluiden kanssa, koska eliöiden tai muiden luonnonesineiden ottaminen suunnitelma-alueella on luvanvaraista (ks. luku 7.1.3).

Pienehköjen koululaisryhmien majoituspaikaksi soveltuu parhaiten Valkjärven leiripaikka (ks. luku 7.2 ja liitteet 8 ja 9). Koska leiripaikka on mitoitettu enimmäislään muutamalle kymmenelle leiriläiselle, on toivottavaa, että opettaja ottaa yhteyttä Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalveluihin ennen Repoveden leirikouluun, jotta majoitusongelmilta vältytään. Leiripaikan käyttö on maksutonta eikä sitä voi varata. Suuria leiriryhmiä varten pyritään tulevaisuudessa osoittamaan leiriytymispaikka luonnonsuojelun alueen ulkopuolelta.

10 TUTKIMUS JA SEURANTA

Repoveden hoidon ja käytön suunnittelu tarvitsee jatkuvasti ajantasaista tietoa alueen luonnosta, kävijöistä ja näiden vuorovaikutuksista. Repovedellä aloitettavien luonnon ennallistamistoimien vaikutuksia on seurattava. Metsähallitus vastaa alueen perusinventoinneista sekä hoitotöiden seurantaselvityksistä.

Repoveden alueesta on tehty lukuisia tutkimuksia ja selvityksiä (taulukko 9). Valtaosa tutkimuksista koskee alueen luontoa. Osa selvityksistä on yli kymmenen vuotta vanhoja, ajalta, jolloin Repoveden alueella suoritettiin vielä hakkuita. Joidenkin tutkimusten arvo on siten heikentynyt luonnon muututtua, joskin ne antavat arvokasta tietoa lajiston kehityksestä ja koostumuksesta Repovedellä metsätalouskaudella. Uusia tutkimuksia on vähän, tuoreimpia näistä ovat Metsähallituksen kesällä 2002 suorittama luontotyypikartoitus ja kävijätutkimus (ks. luku 2) sekä Metsäsen (2002) valkoselkätikkatutkimus.

Taulukko 9. Repoveden alueesta tehtyjä tutkimuksia ja muita selvityksiä ja havaintoja.

Tekijä(t)	Tutkimus	Vuosi
Kauppi, Marja	Repoveden alueen vesistöjen perusselvitys: veden laatu ja happamoituminen	1992
Koillis-Kymenlaakson perhosharrastajat ry.	Tutkimus Repoveden erämaa-alueen suurperhoslajistosta	1991
Metsähallitus	Repoveden luontotyyppikartoitus (aineisto: SutiGis)	2002
Metsähallitus	Repoveden kävijätutkimus	2002
Mäkelä, Niina	Repoveden luontoselvitys	1993
Tekijä(t)	Selvitykset, havainnot ja muu aineisto	Vuosi
Haapasalo, Samuli	Lintu- ja nisäkäshavainnot	1989
Koillis-Kymenlaakson perhosharrastajat ry.	Repoveden alueella mahdollisesti elävät uhanalaiset perhoset	1990
Korhonen, Jarkko	Repoveden sienet – kuivan sienisyksyn löytöjä	2003
Kujala, Lassi	Repoveden suunnitellun kansallispuiston tärkeimmät osat	1990
Kuparinen, Seppo	Valkealan ulkoilu- ja retkeilyreitistö – Elinkaaritutkielma	1997
Kurimo, Heikki ja Hovi, Arto	Metsätalouden vesistövaikutukset Repoveden alueelle sovellettuna	1990
Metsänen, Timo	Valkoselkätikkaraportti	2002
Mäkelä, Harri	Suunnitellun kansallispuiston pienvesien tila	1990
Nikki, Timo	Repoveden suurperhosfauna	1990
Taarna, Jorma	Tietoja Repoveden alueen lajistosta	1990
Taarna, Jorma	Repoveden alueen arvosta kasvien kannalta	1990
Taimisto, Johanna	Luontohavainnot	1991
Toivola, Vesa	Repoveden alueen geologiaa	1990
UPM-Kymmene	Repoveden metsiä koskeva aineisto (UPM:n arkisto)	1900-luku

10.1 Tavoitteet

Repovedellä suoritettavan tutkimustoiminnan tavoitteena on lisätä tietoa alueen luonnosta, kulttuurihistoriasta ja käytöstä. Tutkimustoiminnan tavoitteena on selvittää luonnossa tapahtuvia muutoksia, edistää luonnonsuojelun tavoitteiden toteutumista siten, että alueen käyttöä voidaan ohjata mahdollisimman vähän luontoa kuormittavaksi, ja suunnata hoitotoimenpiteet alueille, joilla niitä eniten tarvitaan.

Repoveden luonnosta ei edelleenkään tiedetä tarpeeksi, esimerkiksi yksityiskohdalliset sammal- ja jäkälätutkimukset ja selkärangattomien eläinten tutkimukset perhosia lukuun ottamatta puuttuvat tyystin. Ainakin jäkäläkartoitukselle olisi tarvetta alueen kallioseinämillä ja kalliolailla, jotka ovat jäkälille erinomaista esiintymisaluetta. Alueen lajiston jatkuva tarkkailu antaa viitteitä paitsi hoidon ja käytön suunnittelun onnistumisesta, myös ympäristön tilan kehityksessä Kaakois-Suomessa. Kulttuurihistoriallinen aineisto vähenee ihmisten ikääntyessä ja tiedon keräämisellä on jo kiire.

Repovedellä tulevana vuosina suoritettavat luonnon ennallistamistoimet tarjoavat erinomaiset mahdollisuudet vertailevalle tutkimukselle ennallistettavien metsien ja talousmetsien välillä. Ennallistamistoimien seurantamenetelmät ilme-

nevät tarkemmin vuonna 2003 laaditusta ennallistamissuunnitelmasta ja luvusta 5.3.

Tärkeitä tutkimusaiheita ovat:

- luonnontilan seuranta (metsät, suot, vesistöt)
- ennallistamisen vaikutukset alueen lajistoon (ks. luku 5.3)
- vertailevat tutkimukset suojeltujen metsien ja talousmetsien välillä
- lajiston perusselvitykset, erityisesti uhanalaiset lajit
- kalliojyrkänteiden (erityisesti Olhava) lepakkoselvitykset
- uiton vuoksi perattujen virtavesiuomien kartoitus ja ennallistamissuunnittelu
- kävijätutkimus (kävijämäärät, palveluvarustuksen käyttö, palaute)
- maaston kuluminen
- alueen kulttuurihistorian selvitys
- alueen nimistön selvitys.

10.2 Toimenpiteet ja seurannan järjestäminen

Metsähallitus osallistuu tutkimuksiin, jotka lisäävät tietoa suunnitelma-alueen luonnonsuojeluarvosta, kulttuurihistoriasta ja luonnonsuojelun toteutumisesta tai alueen hoidosta. Tutkimukseen osallistuminen ja sen mahdollinen rahoittaminen harkitaan tapauskohtaisesti. Metsähallituksen vastuulla on ennallistamisen ja luonnonhoidon seurannan järjestäminen. Metsähallituksen ensisijainen toimintamalli on järjestää tutkimusmahdollisuuksia, ei tutkia itse.

Metsähallitus pyrkii solmimaan yhteistyösopimukset tutkimustyötä tekevien laitosten kanssa. Tutkimusten antaman tiedon on tarkoitus olla hyödyksi ennallistamisen suunnittelussa ja mahdollisia jatkotoimenpiteitä harkittaessa. Repoveden sijainti kohtuullisen lähellä luonnontieteitä ja maatalous-metsätieteitä (Helsinki) opettavia ja tutkivia Helsingin ja Jyväskylän yliopistoja ja muita tutkimusta tekeviä laitoksia (Suomen ympäristökeskus, Metsäntutkimuslaitos, Maatalouden tutkimuskeskus) tarjoaa helposti saavutettavan kenttätutkimusalueen. Myös ajatus tutkimusaseman perustamisesta Repoveden alueelle oli esillä 30.9.2002 pidetyssä Repovesi-symposiumissa.

Kansallispuistossa suoritettavaan tutkimukseen tarvitaan luonnonsuojelulain (1096/1996, 15 §) mukaan lupa. Tutkimuslupia myöntää Metsähallitus kansallispuiston alueelle ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus rauhoitusalueelle. Lupia myöntävät yhteisöt ottavat tarvittaessa kantaa tutkimusjärjestelyihin ja luonnonsuojelualueilla käytettyihin tutkimuksen apuvälineisiin. Lupia myönnetään vain sellaiseen tutkimukseen, joka ei vahingoita alueen luontoa. Tutkimusluvan saamisen jälkeen on rajoitusvyöhykettä koskien liikkumislupa anottava puolustusvoimilta.

11 TOIMENPIDESUUNNITELMAT

Toimenpidesuunnitelmat ovat hoito- ja käyttösuunnitelman täydentämiseksi tarvittavia erillisiä suunnitelmia. Ne laaditaan tämän hoito- ja käyttösuunnitelman periaatteiden mukaisiksi. Jos toimenpidesuunnitelmissa ilmenee tarvetta poiketa merkittävästi hoito- ja käyttösuunnitelman linjasta, ne on hyväksyttävä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistavalla viranomaisella, Repoveden suunnitelma-aluetta koskien Ympäristöministeriöllä ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksella.

Toimenpidesuunnitelmat:

- **Palvelurakennesuunnitelma.** Suunnitelmassa esitetään Repoveden palvelurakentaminen tätä hoito- ja käyttösuunnitelmaa tarkemmin. Suunnitelmassa määritellään Repoveden rakenteiden yhteinen linja, ”Repoveden ilme”.
- **Kulttuuriperinnön kokoaminen.** Selvitetään alueen kulttuurihistoriaa ja laaditaan alueelle infotauluja selvityksen tuloksia hyödyntäen. Asiantuntijoina voivat toimia esimerkiksi alueen entiset asukkaat ja kokoajana opinäytetyön tekijä soveltuvalta koulutusosalta.
- **Ennallistamissuunnitelma.** Repoveden ennallistamiskohteista laadittiin vuoden 2003 aikana ennallistamissuunnitelma, jossa määritellään työlohkoittain tarkat ennallistettavat kohteet, toimenpiteet ja ennallistettavat pinta-alat.
- **Luontokeskuksen hankesuunnitelma.** Repovesikeskuksen, jossa osana on luontokeskus, esiselvitys aloitettiin elokuussa 2004. Esiselvityksen yhteydessä laaditaan selvitys, josta ilmenevät luontokeskuksen kohderyhmittäiset tarpeet, yhteistyö- ja rahoitusratkaisut, sijoituspaikka huomioiden kävijöiden saavutettavuus, mittasuhteet jne. Selvityksen perusteella päätetään keskuksen mahdollisesta perustamisesta, josta laaditaan toimenpidesuunnitelma.

12 HALLINTA JA HOITO

12.1 Suunnittelu ja hallinta

Repoveden suunnitelma-alue koostuu hallinnollisesti kahdesta eri luonnonsuojelualueesta: kansallispuistosta ja rauhoitusalueesta. Tämä merkitsee eroavaisuuksia aluetta koskevissa säädöksissä ja määräyksissä. Kansallispuiston perustamisesta, hoidosta ja käytöstä sekä järjestyssäännöistä säädetään luonnonsuojelulaisissa (1096/1996, 10–23 §), yksityismaille perustetusta luonnonsuojelualueesta vastaavasti saman lain 24–28 §:ssä. Kansallispuisto on perustettu lailla Repoveden kansallispuistosta (993/2002) ja rauhoitusalue alueellisen ympäristökeskuksen päätöksellä.

Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalvelut vastaa Repoveden kansallispuiston hoidosta. Tavoitteena on hoitaa aluetta kustannustehokkaasti, käytännönläheisesti ja kestävästi kehityksen periaatteita noudattaen. Suunnitelma-alueella olevan kahden luonnonsuojelun alueen hoidon ja käytön yhdenmukaistamiseksi alueen maanomistajat, Metsähallitus ja UPM-Kymmene, solmivat vuonna 2003 Aarnikotkan metsän rauhoitusalueen hoidosta suojelun alueen hoitosopimuksen, joka määrittelee Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalvelut hoitamaan rauhoitusalueen. Sitä hoidetaan samoin perustein kuin Repoveden kansallispuistoa.

Alueiden hoitoa ja käyttöä ohjaavat:

- Repoveden hoito- ja käyttösuunnitelma
- Laki (993/2002) ja asetus (994/2002) Repoveden kansallispuistosta (liite 1)
- Luonnonsuojelulaki (1096/1996) ja luonnonsuojeluasetus (160/1997)
- Euroopan unionin luontodirektiivi
- Päätös Aarnikotkan metsän rauhoitusalueen perustamisesta (KAS-L-212-251) (liite 2)
- Suojelun alueen hoitosopimus
- Aarnikotkan metsän hoitokunta
- Laki puolustusvoimista (1045/1997), Pahkajärven ampuma-alueen johtosääntö 2002 ja Karjalan Prikaatin komentajan liikkumisrajoituspäätös.

Suunnitelma-alueen hoito- ja käyttöasioita varten perustettiin 24.1.2003 **Aarnikotkan metsän hoitokunta**. Kuusijäseninen hoitokunta koostuu Metsähallituksen, UPM-Kymmenen ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen edustajista, kahdesta jäsenestä kustakin yhteisöstä. Hoitokunnan tehtävinä ovat hyväksyä rauhoitusalueen hoito- ja käyttösuunnitelma sekä ohjata suunnitelman toteuttamista, alueen luonnonhoito- ja ennallistamistoimia, kävijätilannetta, palveluvarustuksen rakentamista, yrittäjätoimintaa ja muita asioita, jotka sopivat hoitokunnan käsiteltäväksi. Lisäksi hoitokunta yhteensovittaa kansallispuiston ja rauhoitusalueen kokonaisuutta, vastaa viestinnän periaatteista ja avustaa toiminnan vaatimien resurssien hankinnassa.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksella säilyvät edelleen sillä olevat oikeudet ja velvollisuudet Aarnikotkan metsän rauhoitusalueella koskien. Myös UPM-Kymmenellä on alueen maanomistajana rauhoitusalueella hallinnollisia oikeuksia (ks. luku 7.9). Metsähallituksella säilyvät vastaavasti Repoveden kansallispuistoa koskien ne oikeudet ja velvollisuudet, jotka on säädetty luonnonsuojelulaissa (1096/1996, 10–23 §). Aarnikotkan metsän hoitokunta voi kuitenkin olla koko suunnitelma-alueen asioiden käsittelijä ja valmistelija, koska hoitokunnassa kokoontuvat kaikki alueen päätösvaltaiset tahot.

12.2 Tiedotus ja viestintä

Tiedotusvälineet ovat olleet kiinnostuneita Repovedestä koko alueen suojeluhistorian ajan, mutta erityisesti rauhoituspäätös, maalahjoitus ja kansallispuiston perustaminen ovat lisänneet kiinnostusta aluetta kohtaan. Aarnikotkan metsän hoitokunta vastaa viestinnän periaatteista ja vuosittaisen viestintäsuunnitelman laadinnasta. Kaikilla hoitokunnan osapuolilla, Metsähallituksella, UPM-Kymmellä ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksella, on oikeus esitellä aluetta omassa tiedotuksessaan maanomistajina tai aluetta hallinnoivina viranomaisina. Jokaisen yhteisön verkkosivuilla on Repoveden alueen esittely.

12.3 Vuokra- ja käyttöoikeussopimukset

Kun Metsähallitus otti vastuulleen Aarnikotkan metsän rauhoitusalueen hoidon, siirtyivät aluetta koskettavat sopimukset Metsähallituksen haltuun. Sopimukset koskevat teiden käyttöä, sähkölinjojen perustamista, kämppien käyttöoikeuksia jne.

Luonnonsuojelun periaatteiden vastaisia ja varoalueen rajamuutosten alueella olevia kohteita koskevia sopimuksia on jo irtisanottu ennen kansallispuiston ja rauhoitusalueen perustamista. Uusia vuokra- ja käyttöoikeussopimuksia myönnetään harkitusti tarpeen mukaan.

12.4 Suunnitelma-alueen laajeneminen

Nykyisen suunnitelma-alueen (noin 2 870 ha) ulkopuolella on vielä yli 1 000 hehtaaria Natura 2000 -aluetta. Jos näitä tai muita ympäröiviä alueita siirtyy luonnonsuojelutarkoituksissa valtion omistukseen, ne liitetään kansallispuistoon (luonnonsuojelulaki 1096/1996, 22 §). Pitkän aikavälin tavoitteena on laajentaa suunnitelma-alue vastaamaan Natura 2000 -alueen rajausta. On toivottavaa, että kansallispuistoon tulevaisuudessa liitettävien lisämaiden hankinnat pystyttäisiin toteuttamaan vapaaehtoisilla kaupoilla.

12.5 Järjestyssääntö

Luonnonsuojelulaki (1096/1996, 20 §) edellyttää, että kansallispuistolle on laadittava järjestyssääntö. Repoveden kansallispuiston järjestyssääntö laaditaan sen perusteella, mitä laissa ja asetuksessa Repoveden kansallispuistosta sekä Repoveden hoito- ja käyttösuunnitelmassa alueen käytöstä mainitaan. Aarnikotkan metsän rauhoituspäätökseen on kirjattu rauhoitusaluetta koskevat säännöt. Maanomistuksien mukaisesti kummallakin alueella ovat voimassa niille asetetut säännöt. Koko suunnitelma-alueen käytön yhtenäistämiseksi kävijöille laaditaan yhtenäinen säännöstö koskien koko alueen käyttöä ja siellä liikkumista.

13 PALVELURAKENTEIDEN HUOLTO

Palvelurakenteiden (liitteet 8 ja 9) tarkoitus on taata retkeilijälle miellyttävä ja turvallinen käynti suunnitelma-alueella. Palvelurakenteet on suunniteltu maastoon sopiviksi turvallisuusnäkökohdat huomioiden. Rakenteiden sijoituksessa on käytetty tapauskohtaista harkintaa sijoittaen niitä erityisesti virkistysvyöhykkeelle lähelle sisääntuloa ja vähemmän alueille, jotka ovat kaukana nähtävyyksistä. Rajoitusvyöhykkeelle palvelurakenteita ei perusteta lainkaan ja syrjävyöhykkeelle vain poikkeustapauksissa.

Perusajatus rakenteiden suunnittelussa on kestävän kehityksen periaate, jonka mukaan rakenteet sijoitetaan ohjaamaan retkeily pois herkiltä alueilta ja suojataan kulumisherkät maaston osat pitkospuilla tai portailla. Myös nuotiopaikkojen ja käymälöiden suunnittelussa ja sijoittelussa on otettu huomioon kestävän kehityksen periaate.

Metsähallitus vastaa palvelurakenteiden suunnittelusta, rakentamisesta, turvallisuudesta ja hoidosta koko suunnitelma-alueella. UPM-Kymmene ei ole vastuussa alueensa palvelurakenteiden vuoksi sattuvista tapaturmista. Aarnikotkan metsän hoitokunta ohjaa ja valvoo kävijöitä palvelevaa rakentamista.

Polttopuuhuolto. Alueella on lukuisia nuotiopaikkoja. Kaikille paikoille tuodaan polttopuuta. Paikkojen varustelutaso vaihtelee nuotiokehistä keittokatoksiin polttopuuvarastoihin. Niille nuotiopaikoille, jotka ovat metsäteiden välittömässä läheisyydessä, hoidetaan puukuljetukset tietä myöten. Huolto on mahdollista ympäri vuoden. Vesistöjen rannoilla oleville nuotiopaikoille puuhuolto pyritään järjestämään talven aikana jäätä pitkin. Kunkin nuotiopaikan puuntarve pyritään hoitamaan kerralla vähintään puoleksi vuodeksi eteenpäin. Polttopuu tuodaan jokaiselle nuotiopaikalle pätkimättöminä runkoina, joista retkeilijä nuotiopaikan sahaa ja kirvestä käyttäen tekee sopivan määrän nuotiopuita. Polttopuuta käytetään säästeliäästi ja vain se määrä, joka välttämättömästi tarvitaan, eikä sitä kerätä ympäröivästä maastosta.

Käymälähuolto. Jokaisen sisääntulon yhteydessä on käymälä, joka on säiliöllinen ja säännöllisin väliajoin tyhjennettävä. Alueen sisällä on kompostoivia käymälöitä, joita on sijoitettu leiri- ja nuotiopaikkojen yhteyteen. Lähellä tietä olevat ja siten helposti huollettavat käymälät vähentävät kulumista ja huoltoajoneuvojen liikkumista maastossa.

Jätehuolto. Alueen ainoat jätehuoltoapaikat ovat alueen kolmen sisääntulon yhteydessä, joissa kaikissa on jätteen lajittelupisteet (ekopisteet). Kestävän kehityksen mukaista retkeilyä on tarkoitus tukea roskattoman retkeilykulttuurin ajatuksella, jossa kävijä itse tuo pois kaikki maastoon mukanaan viemänsä elintarvikkeet ja muut esineet pakkauksineen. Kävijä voi käyntinsä lopuksi lajitella jätteensä lajittelupisteissä, ellei jätteitä voi viedä kotiin lajiteltavaksi.

Retkeilyrakenteiden ja luonto-opasteiden kunnossapito. Retkeilyrakenteiden ja opasteiden kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti ja havaitut viat korjataan. Yleisöpa-laute rakenteiden korjaustarpeista tai puutteista on tervetullutta.

Turvallisuus. Metsähallitus alueen hoitajana vastaa koko suunnitelma-alueen palveluvarustuksen suunnittelusta ja rakentamisesta ja rakenteiden turvallisuudesta.

14 VALVONTA

Repoveden suunnitelma-alue on haasteellinen valvottava, koska kolmannes koko suunnitelma-alueesta on liikkumiskiellon piirissä olevaa rajoitusvyöhykettä (ks. kuva 5). Myös paikoin esiintyvä luvaton toiminta, joka ilmenee esimerkiksi nuotioiden polttona tarkoitukseen varattujen paikkojen ulkopuolella, luvattomana kalastuksena ja puiden vahingoittamisena, vaatii loppuakseen opastusta ja valvonnan lisäämistä.

Metsähallitus vastaa valvonnasta sekä kansallispuistossa että rauhoitusalueella. Metsähallituksen luontovalvoja ja tarvittaessa erävalvoja liikkuvat maastossa tarkkaillen rauhoitusmääräysten ja järjestyssääntöjen noudattamista.

Varoalueen valvonta on puolustusvoimien vastuulla ammuntoihin liittyen.

Poliisi antaa tarvittaessa Metsähallitukselle virka-apua alueen valvonnassa.

15 RESURSSIT JA AIKATAULU

15.1 Resurssit ja kustannukset

Ympäristöministeriö rahoittaa sekä kansallispuistoa että rauhoitusaluetta. Muita rahoittajia ovat esimerkiksi Kaakkois-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskus. Ympäristöministeriön rahoitus vuodelle 2003 on 70 000 euroa ja TE-keskuksen rahoitus vuosille 2003–2004 yhteensä 280 000 euroa. METSO-ohjelman rahoituksella suoritetaan luonnonhoito- ja ennallistamistöitä, joihin on saatu myös Euroopan unionin Life-rahaa.

Alkuvaiheen kulut:

- **Käyttökulut:** Alueen ylläpito ja opastus vaativat ainakin 100 000 euroa vuodessa.
- **Investointikulut:** Nykyisin alueella olevien rakenteiden peruseräparannukseen ja kulumisen ehkäisyyn tarvitaan arviolta 80 000 euroa.

15.2 Aikataulu

Alkuvaiheen toimenpiteet ja niiden ajankohta:

- Luontovalvojan palkkaaminen, maaliskuu 2003.
- Kuismantien sulkeminen, huhtikuu 2003.
- Uusien pysäköintialueiden rakentaminen ja entisten kunnostus, 2002–2003.
- Palveluvarustuksen kunnostus ja täydennysrakennus, kevästä 2003 alkaen.
- Ennallistamistyöt, kesästä 2003 alkaen.
- Rajoitusvyöhykkeen, kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän suojelualueen rajojen merkitseminen, kesä 2003.

16 SUUNNITELMAN VAIKUTUSTEN ARVIONTI

16.1 Ympäristövaikutusten arviointi

Hoito- ja käyttösuunnitelmat eivät sisällä sellaisia hankkeita, joista olisi laadittava YVA-lain (laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä, 468/1994) mukainen arviointi. Laki edellyttää kuitenkin ympäristövaikutusten arviointia ja selvitystä riittävässä määrin sellaisten suunnitelmien valmistelussa, joiden toteuttamisessa saattaa olla merkittäviä ympäristövaikutuksia. Koska luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat laaditaan 10–15 vuoden aikajänteelle, ne ovat tällaisia suunnitelmia (Ympäristöministeriö 1998). Tämän vuoksi Repoveden hoito- ja käyttösuunnitelman yhteyteen on laadittu ympäristövaikutusten arviointi. Ympäristövaikutukset voidaan jakaa ekologisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin vaikutuksiin. Sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset on arvioitu luvussa 16.2. Ekologiset vaikutukset on käsitelty luvussa 16.3 yhdessä Natura-arvioinnin tarveharkinnan kanssa.

16.2 Sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset

Sosiaaliset vaikutukset. Repoveden kansallispuistoon tullaan viettämään vapaa-aikaa retkeillen yksin, ryhmissä tai ystävien ja sukulaisten kanssa. Virkistäytymisen kohottaa elämänlaatua sekä lisää henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Virkistämisen ohella kävijän tietämys alueesta ja luonnonsuojelusta lisääntyy, mikä voi ilmetä myöhemmin erilaisina ympäristön kannalta myönteisinä tekoina ja valintoina. Esimerkiksi jätteiden lajittelu alueen ekopisteillä voi kannustaa kävijöitä tehostamaan kotitalouksiensa jätteiden lajittelua.

Alueen rauhoittaminen luonnonsuojelualueeksi turvaa useimpien retkeilyn muotojen harrastamisen alueella tulevaisuudessakin. Repoveden alue on laaja ja erämainen, mikä täydentää Etelä-Suomen ”selkäreppuretkelyn” mahdollisuuksia. Alueen luonnonsuojelun vastaiset harrastusmuodot, esim. metsästys ja moottorikelkkailu, jäävät pois sallituista harrastuksista. Näiden harrastusmuotojen ystäville on kuitenkin muualla runsaasti harrastusmahdollisuuksia. Rauhoitus lisää alueen luonnontilaa parantaen ja varmistaen useimpien marjojen ja sien-

ten satopaikkojen säilymisen jatkossakin. Marjastus ja sienestys ovat hyötyliikuntaa ja suositeltavia alueen käyttömuotoja.

Jos aluetta laajennettaessa joudutaan käyttämään lunastusmenettelyä, se voi nostaa luonnonsuojelun vastaista henkeä paikallisten asukkaiden ja maanomistajien keskuudessa. Tämä pyritään välttämään osallistamalla sidosryhmät alueen suunnitteluun ja hankkimalla mahdollisia suojelun laajennusosia vapaaehtoisin kaupun. Sidosryhmäyhteistyö ehkäisee ristiriitatilanteita ja parantaa siten suunnittelun lopputulosta.

Repoveden rauhoittamisella on vaikutusta alueen imagoon. Kymenlaakson ja Etelä-Savon maakunnat saavat myönteistä julkisuutta. Suunnitelma-alueen lähi-seudun tonttien arvo voi nousta. Myös UPM-Kymmene on saanut laajaa myönteistä julkisuutta rauhoittaessaan Aarnikotkan metsän suojelun ja luovuttaessaan maalahjan valtiolle.

Taloudelliset vaikutukset. Kansallispuistossa ja rauhoitusalueella suoritettavat toimenpiteet lisäävät valtion menoja paitsi investointeina myös kasvavina ylläpitokuluina. Myös alueella olevan puuston jäädessä pois talouskäytöstä menetetään hakkuista saatavat tulot. Vaikka luonnonsuojelusta koituu taloudellisia menetyksiä, investoinnit ja ylläpitokulut pyritään pitämään kustannustehokkaina suhteuttamalla ne alueen käyntimääriin.

Koska alue on rauhoitettu luonnonsuojelun alueeksi, eivät alueen metsät enää voi tarjota metsätaloustöitä. Toisaalta alueella ryhdytään tekemään laajoja ennallistamistöitä, joiden toteuttaminen työllistää metsureita. Myös alueen suunnittelu ja siellä tehdyt selvitykset ovat vaatineet usean henkilötyövuoden panoksen. Suunnittelu työllistää tulevaisuudessakin. Alue voi työllistää myös opiskelijoita ja tutkijoita tarjoten opinnäytetöiden ja tutkimuksien aiheita.

Luontomatkailu saa suojelun alueiden perustamisesta välillisiä työllisyysvaikutuksia. Uusi kansallispuisto ja rauhoitusalue houkuttelevat kasvavia kävijämääriä, jotka voivat käyttää matkailupalveluiden lisäksi seutukunnan muita kunnallisia tai yksityisiä palveluja. Metsähallitus seuraa luontomatkailun vaikutuksia vuonna 2003 käynnistyvässä luontomatkailun kehittämishankkeessa, jonka piirissä on viisi muuta kansallispuistoa ja yksi erämaa-alue.

16.3 Ekologiset vaikutukset ja vaikutukset Natura 2000-kohteen luonnonarvoihin

Koska Repovesi kuuluu Natura 2000 -verkoston alueisiin, on tehtävä tarveharkinta siitä, onko hoito- ja käyttösuunnitelman vuoksi tehtävä luonnonsuojelulain (1096/1996, 65 §) mukainen selvitys siitä, heikentääkö suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden kanssa todennäköisesti merkittävästi valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällyttämän alueen luonnonarvoja.

Kasvava suunnitelma-alueen virkistyskäyttö ja kävijämäärät (taulukko 10) voivat muodostaa uhkan maaston kulumiselle erityisesti alueen virkistysvyöhykkeellä. Toisaalta kävijöiden valistaminen luonnonsuojeluasioissa voi vaikuttaa välillisesti myönteisesti ympäristöasioihin. Polut kulkevat paikoin Natura 2000 -luontotyypeistä boreaalisten luonnonmetsien, puustoisten soiden, vaihettumis- ja rantasoiden ja silikaattikallioiden halki tai välittömässä läheisyydessä. Polkuja ei sinänsä ole mielekästä linjata kiertämään näitä alueita, koska kansallispuiston ja rauhoitusalueen tarkoituksena on säilyttää kävijöiden nähtävillä edustava otos Repoveden luontoa.

Retkeilyn vaikutuksia luontotyyppeihin vähennetään rakentamalla pitkospuita soille, portaita kallioisille alueille ja opasteita muualle, jotta kävijät pysyisivät merkityillä reiteillä. Jo kuluneissa paikoissa tai tarvittaessa myöhemmin polkua voidaan linjata pois herkimmiltä alueilta. Mahdollinen haittavaikutus alueen eliölajistoon on suurin virkistysvyöhykkeellä, jossa retkeily voi vaikuttaa epäedullisesti ainakin lintujen elämään erityisesti pesimäkautena. Tätä haittaa on vähennetty esimerkiksi pyrkimällä linjaamaan polut kaakkurin pesimäalueiden ulkopuolelle.

Alueen halki kulkevan Kuismantien sulkeminen liikenteeltä suunnitelma-alueen rajojen kohdalla poistaa melu- ja pölyhaitat sekä eläimistön liikennekuolemien riskin alueen sisäosista. Tien sulkeminen jakaa kävijät kolmen sisääntulon kesken, joista todennäköisesti kaksi suosituinta ohjaa valtaosan kävijöistä saapumaan puistoon suoraan virkistysvyöhykkeelle etelästä ja lännestä. Tien sulkeminen ja uuden Karhulahden laiturin rakentaminen lisännevät vesitse saapuvien kävijöiden osuutta. Vesitse saavuttaessa yhteydet laajan Repoveden selän yli ovat hyvät eikä lisääntyvästä liikenteestä todennäköisesti aiheudu suurta haittaa maa-alueilla liikkuville. Kokonaisuudessaan kävijöiden jakautuminen usean sisääntulon kesken vähentää maaston kulutuksen pistekuormitusta paikallisesti.

Syrjävyöhykkeellä kävijäpaine on oleellisesti virkistysvyöhykettä pienempi. Rajoitusvyöhykkeellä liikkuminen on luvanvaraista, mikä takaa kaikkein rauhallisimmat olosuhteet rajoitusvyöhykkeen luonnolle. Puolustusvoimien kanssa on sovittu, ettei rajoitusvyöhykkeen harjoitustoiminta vahingoita luontoa eikä alueella liikuta suurissa ryhmissä ja tehdä avotulta. Puolustusvoimien mukaan harjoituskäyttö olisi todennäköisesti hyvin vähäistä. Kokonaisuudessaan kävijöistä ja alueen käytöstä ei todennäköisesti aiheudu merkittäviä heikentäviä vaikutuksia suunnitelma-alueen Natura 2000 -luontotyypeille eikä luontodirektiivin liitteen II lajeille. Tätä tukee myös puolustusvoimien ympäristöohjelma.

Ennallistamis- ja luonnonhoitotoimin pyritään nopeuttamaan alueen käsiteltyjen kohteiden palautumista luonnontilaan. Valtaosa kaikista ennallistamistöistä suoritetaan alueilla, joita ei ole luokiteltu Natura 2000 -luontotyyppeihin kuuluviksi. Poikkeuksen muodostavat suot (puustoiset suot, vaihettumis- ja rantasuot), joiden edustavuutta parannetaan, ja jalopuumetsät, joista poistetaan kuusta (taulukko 10). Toimenpiteillä lisätään Natura 2000 -luontotyyppien pinta-alaa ja parannetaan edustavuutta. Jos ennallistamisen vaikutukset ovat tavoitteiden mukaisia, voidaan ennallistetut alueet luokitella niiden elvyttyä Natura 2000 -luon-

totyyppeihin kuuluviksi. Soiden ennallistaminen parantaa myös pitkällä aikavälillä vesistön luontotyyppien luonnontilaa ja edustavuutta, koska humusaineiden kulkeutuminen vesistöön vähenee merkittävästi ojien tukkimisen myötä. Joskin heti ojien tukkimisen jälkeen humusaineiden ja fosforin kulkeutuminen vesistöihin kasvaa.

Luontodirektiivin liitteen II lajeista ennallistamisen vaikutukset kohdistuvat eniten suo- ja metsäeläimistöön (taulukko 10). Suo- ja metsäympäristön paraneminen parantaa myös alueen eliöstön elinolosuhteita. Tikkojen, liito-oravien ja monien uhanalaisten hyönteis- ja kääpäälajien vaatiman lahoppuun määrä lisääntyy ja kanalintujen potentiaalisten soidinpaikkojen määrä kasvaa soiden elpessä. Ennallistamistöistä voi seurata alueen eläimistölle hetkellistä haittaa, mutta haitta on useimpien lajien kohdalta merkityksetön, koska työt tehdään pääosin talvella ja pesimäkauden ulkopuolella. Myös maastoon kohdistuvat haittavaikutukset ovat pienimmät, kun ennallistetaan talvisaikaan. Ennallistamistoimenpiteistä metsien polttoja ja ojien tukkimista ei voi tehdä talvella. Poltot ovat mahdollisia ainoastaan alkukesällä, mutta sellaisia alueita ei polteta, joilla tiedetään esiintyvän direktiivilajeja. Kokonaisuudessaan ennallistamisella ja luonnonhoidolla on Natura 2000 -alueen luontodirektiivin luontotyyppeihin tai lajistoon todennäköisesti enemmän myönteisiä vaikutuksia kuin haittavaikutuksia.

Edellä esitetyn perusteella voidaan arvioida, että Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän rauhoitusalueen perustaminen sekä alueella suoritettavat ennallistamis- ja luonnonhoitotyöt, virkistyskäytön palveluvarustuksen rakennus ja virkistyskäyttö eivät merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueen luonnonarvoja. Tämän perusteella hanke ei vaadi luonnonsuojelulain (1096/96) 65 §:n mukaista Natura 2000 -hankkeiden ja suunnitelmien vaikutusten arviointia.

Taulukko 10. Mahdolliset vaikutukset Natura 2000 -alueen luonnonarvoihin.

Natura 2000 -luontotyyppi	Ei merkittäviä vaikutuksia	Ennallistaminen	Virkistyskäyttö	Lisätietoja, jos on mahdollisia vaikutuksia
3110 karut kirkasvetiset järvet		x		Humuskuormitus voi lisääntyä aluksi, mutta vähenee pitkällä aikavälillä.
3160 humuspitoiset järvet ja lammet	x			
3260 pikkujotot ja purot		x		Vedenlaatu paranee pitkällä tähtäimellä, virtaama voi joissain puroissa vähetä (kuivumisriski).
7140 vaihtumis- ja rantasuot		x	x	Luonnontila paranee. Virkistyskäyttö voi kuluttaa.
8220 silikaattikalliot			x	Virkistyskäyttö voi kuluttaa.
8230 kallioiden pioneerikasvillisuus			x	Virkistyskäyttö voi kuluttaa.
9010 boreaaliset luonnonmetsät		x	x	Luonnontila paranee ja ala lisääntyy. Virkistyskäyttö voi kuluttaa polkujen liepeillä.
9020 jalopuumetsät		x		Alkuperäinen kasvillisuus elpyy.
9050 lehdot	x			
9060 harjumetsät	x			
9080 metsäluhdat	x			
91D0 puustoiset suot		x	x	Luonnontila paranee ja ala lisääntyy. Virkistyskäyttö voi kuluttaa.
Luontodirektiivin liitteet II lajit				
ilves	x			
karhu	x			
liito-orava		x	x	Sopivien elinympäristöjen ja kolopuiden lisääntyminen. Virkistyskäyttö voi häiritä.
saukko	x			

LÄHTEET

- Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: Natura 2000 -luontotyyppiopas. 2. korj. p. – Ympäristöopas 46. 194 s.
- Haapasalo, S. 1989: Lintu- ja nisäkäshavainnot. – Moniste, Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalveluiden arkisto, Mikkeli. 2 s. + liitteet.
- Hämet-Ahti, L. 1988: Kasvillisuus ja kasvisto. – Teoksessa: Suomen Kartasto, vihko 141–143 Elävä luonto, luonnonsuojelu. – Maanmittaushallitus, Suomen maantieteellinen seura, Helsinki. S. 1–5.
- Kauppi, M. 1991: Repoveden alueen vesistötutkimukset. – Lehdistötiedote 27.5.1991.
- 1992: Repoveden alueen vesistöjen perusselvitys: veden laatu ja happamoituminen. – Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisuja – sarja A 111. 82 s.
- Koillis-Kymenlaakson perhosharrastajat ry. 1990: Repoveden alueella mahdollisesti elävät uhanalaiset perhoset. – Moniste, Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalveluiden arkisto, Mikkeli. 4 s.
- 1991: Tutkimus Repoveden erämaa-alueen suurperhoslajistosta 1991. – Moniste, Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalveluiden arkisto, Mikkeli. 10 s.
- Kopperoinen, T. 2003: Geologia. – Teoksessa: Repovesi – Erämaa Etelä-Suomessa. Edita, UPM-Kymmene, Helsinki. S. 72–77.
- Korhonen, J. 2003: Repoveden sienet – kuivan sienisyksyn löytöjä. – Sienilehti 55 (1): 11–15.
- & Lehesvirta, T. 2003: Kasvillisuus ja eläimistö. – Teoksessa: Repovesi – Erämaa Etelä-Suomessa. Edita, UPM-Kymmene, Helsinki. S. 78–101.
- Kujala, L. 1990: Repoveden suunnitellun kansallispuiston tärkeimmät osa-alueet. – Moniste, Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalveluiden arkisto, Mikkeli. 6 s.
- Kuparinen, S. 1997: Pohjois-Valkealan ulkoilu- ja retkeilyalue – elinkaaritutkielma. – Moniste, Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalveluiden arkisto, Mikkeli. 15 s.
- Kurimo, H. & Hovi, A. 1990: Metsätalouden vesistövaikutukset Repoveden alueelle sovellettuna. – Moniste, Kouvolan ympäristönsuojelutoimisto, Kouvola.
- Kymmene Oy 1996: Repoveden erityisalueiden hoito- ja käyttösuunnitelma. – Suunnitelma, UPM-Kymmene, Helsinki. 17 s., 9 liitettä ja 6 karttaliitettä.

- Lehtinen, M., Nurmi, P. & Rämö, T. (toim.) 1998: Suomen kallioperä – 3000 vuosimiljoonaa. – Suomen geologinen seura, Helsinki. 375 s.
- Metsähallitus 2000: PATI-maastotyöohje. – Metsähallitus, Vantaa. 59 s. + 17 liites.
- 2002: Luonnonsuojelun PATI-maastotyöohje. – Metsähallitus, Vantaa. 37 s. + 25 liites.
- Metsänen, T. 2002: Valkoselkätikkaraportti. – Moniste, Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalveluiden arkisto, Mikkeli. 7 s.
- Mononen, O. 1999: Pahkajärven hoito- ja käyttösuunnitelma. 2. p. – Metsähallitus, Laatumaa, Hämeenlinna. 44 s.
- Mäkelä, H. 1990: Suunnitellun Repoveden kansallispuiston pienvesien tila. – Moniste, Kymen vesi- ja ympäristöpiiri, Kouvola.
- Mäkelä, N. 1993: Repoveden luontoselvitys, Tukkiniemi, Lapinsalmi, Tihvetniemen koillisosa. – Moniste, Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalveluiden arkisto, Mikkeli. 13 s. + liitteet.
- Niskala, P. 2003: Yhteenveto Repoveden kävijälaskennasta ja -tutkimuksesta keuhalla 2002. – Moniste, Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalveluiden arkisto, Mikkeli. 44 s.
- Pohjalainen, H. 2001: Sinistä ja vihreää – Moni-ilmeinen Pohjois-Valkeala. – Valkealan kunta, Valkeala. 278 s.
- Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001: Suomen lajien uhanalaisuus 2000. – Ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 432 s.
- Salpakivi-Salomaa, P. 2003: Historia. – Teoksessa: Repovesi – Erämaa Etelä-Suomessa. Edita, UPM-Kymmene, Helsinki. S. 38–71.
- Siikava, I. 1986: Kylä elää ja me sen mukana. – Orilammen lomakeskus, Hillossalmi. 112 s.
- Simonen, A. 1990: Kallioperä. – Teoksessa: Suomen Kartasto, vihko 123–126 Geologia. – Maanmittaushallitus, Suomen maantieteellinen seura, Helsinki. S. 1–4.
- Suomen kartasto 1987: Vihko 131 Ilmasto. – Maanmittaushallitus, Suomen maantieteellinen seura, Helsinki. 32 s.
- Taarna, J. 1990a: Tietoja Repoveden alueen lajistosta. – Moniste, Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri, Mikkeli. 12 s. + liitteet.

- 1990b: Repoveden alueen arvosta kasvien kannalta. – Moniste, Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalveluiden arkisto, Mikkeli. 5 s. + liitteet
- Taimisto, J. 1991: Luontohavainnot Repovedeltä. – Moniste, Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalveluiden arkisto, Mikkeli. 5 s.
- Toivola, V. 1990: Repoveden alueen geologiaa. – Moniste, Metsähallitus, Itä-Suomen luontopalveluiden arkisto, Mikkeli. 3 s.
- Tukia, H., Hokkanen, M., Jaakkola, S., Kallonen, S., Kurikka, T., Leivo, A., Lindholm, T., Suikki, A. & Virolainen, E. 2001: Metsien ennallistamisopas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 58. 87 s.
- Ympäristöministeriö 1998: Ohjeet suunnitelmien ja ohjeiden ympäristövaikutusten arvioinnista. – Edita, Helsinki. 37 s.

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2002

Julkaistu Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2002

N:o 993—999

SISÄLLYS

N:o		Sivu
993	Laki Repoveden kansallispuistosta	4219
994	Valtioneuvoston asetus Repoveden kansallispuistosta	4222
995	Valtioneuvoston asetus metsätaloudesta saatujen tulojen verotuksessa noudatettavista tuottope- rusteista	4223
996	Valtioneuvoston asetus porotaloudesta saatujen tulojen verotuksessa noudatettavista tuottope- rusteista	4230
997	Valtioneuvoston asetus yritys- ja yhteisötunnusrekisterin maksullisista suoritteista	4232
998	Valtioneuvoston asetus tapaturmavakuutusmaksun perusteena olevaan palkkasummaan luettavista työansioista	4233
999	Maa- ja metsätalousministeriön asetus viljan interventio-ostoissa noudatettavista eräistä menet- telytavoista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 7 §:n muuttamisesta	4234

N:o 993

Laki

Repoveden kansallispuistosta

Annettu Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Kansallispuiston perustamistarkoitus

Kaakkois-Suomessa sijaitsevien, poikkeuk-
sellisen edustavien kalliomuodostumien, jär-
vi- ja metsäluonnon ja näillä esiintyvien
eliölajien suojelemiseksi ja hoitamiseksi sekä
retkeilyä, opetusta ja tutkimusta varten pe-
rustetaan luonnonsuojelulain (1096/1996)
mukainen Repoveden kansallispuisto.

2 §

Sijainti ja rajat

Repoveden kansallispuistoon kuuluu noin
1 540 hehtaaria valtion omistamia alueita,
jotka sijaitsevat Valkealan ja Mäntyharjun
kunnissa. Kansallispuiston rajat on merkitty

punaisella katkoviivalla tämän lain liitteenä
olevaan karttaan.

3 §

Viittaussäännös

Repoveden kansallispuistosta on muilta
osin voimassa, mitä luonnonsuojelulaissa
kansallispuistosta säädetään lukuun ottamatta
14 §:n 1 momentin 6 ja 8 kohtaa sekä 15 §:n
5 ja 7 kohtaa.

4 §

Liikkumisen rajoittaminen

Osassa Repoveden kansallispuistoa voi-
daan alueella liikkuminen kieltää tai sitä
rajoittaa muullakin kuin luonnonsuojelulain

HE 104/2002
YmVM 8/2002
EV 122/2002

144—2002

420301

18 §:n mukaisella perusteella sen mukaan kuin liikkumisen rajoittamisesta puolustusvoimien tarpeisiin erikseen säädetään.

Kansallispuiston se osa, jolla liikkuminen voidaan kieltää tai sitä rajoittaa 1 momentissa mainitulla perusteella, on merkitty tämän lain liitteenä olevaan karttaan.

5 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytän-

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2002

töönpanosta annetaan tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

6 §

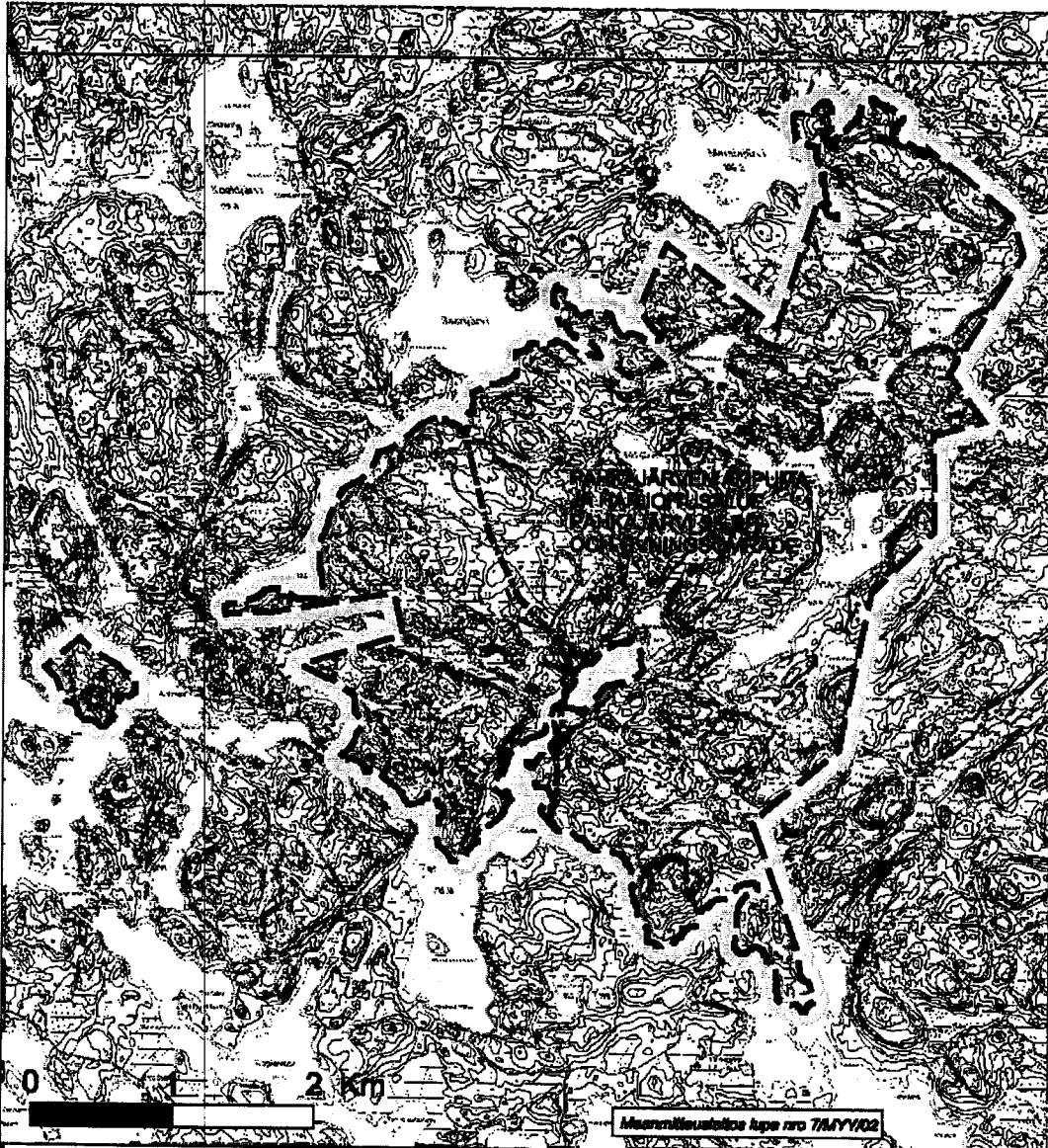
Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ympäristöministeri *Jouni Backman*

LIITE
BILAGA

REPOVEDEN KANSALLISPUISTO

REPOVESI NATIONALPARK

Mäntyharju, Valkkala

311411

Ampune- ja harjoitusalueen raja; Gröns för skjut- och övningsområde

N:o 994

Valtioneuvoston asetus

Repoveden kansallispuistosta

Annettu Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 2002

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ympäristöministeriön esittelystä, säädetään 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun luonnonsuojelulain (1096/1996) 16 §:n nojalla:

1 §

Marraskuun 25 päivänä 2002 annetulla lailla (993/2002) perustetun Repoveden kansallispuiston siinä osassa, joka kuuluu puolustusvoimien käytössä olevaan Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueeseen, on alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta sallittu puolustusvoimien sissi-, tiedustelu- ja muu vastaava koulutus siten kuin kansallispuiston

hoito- ja käyttösuunnitelmassa tarkemmin määrätään. Hoito- ja käyttösuunnitelma laaditaan edellä mainituilta osin yhteistyössä puolustushallinnon kanssa.

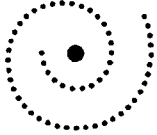
2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 2002

Ministeri *Suvi-Anne Siimes*

Hallitusneuvos Hannu Karjalainen

ASIA

LUONNONSUOJELUALUEEN PERUSTAMINEN

HAKIJA

UPM-Kymmene Oyj
Metsäosasto
PL 32
37601 Valkeakoski

VIREILLETULOAIKA

Hakemus luonnonsuojelualan perustamiseksi 16.5.2002

KOHDE

Kunta: Valkeala (909)
Kylät: Hevosoja (404) ja Kinansaari(408)
Tilat: Määräalat tiloista Hevosoja RN:o 29:84, Kasper RN:o 1:415 ja Voikoski RN:o 9:10
Pinta-ala: Yhteensä noin 1380 ha, rauhoitettava alue on rajattu liitekarttaan.

Alueen kuvaus ja suojelun tavoitteet:

Kaakkois-Suomessa Valkealan ja Mäntyharjun kunnissa sijaitseva Repoveden alue on Etelä-Suomen oloissa luonnonolosuhteiltaan ainutlaatuinen ja poikkeuksellisen laajasti rakentamattomana säilynyt aluekokonaisuus. Se on pinnanmuodoiltaan jylhä ja vaihteleva kallioiden, metsien ja järvien muodostama erämaa, jonka suojeluarvot on osoitettu useissa valtakunnallisissa suojeluohjelmissa sekä luontoinventoinneissa. Alue kuuluu valtakunnalliseen rantojensuojeluohjelmaan ja valtioneuvoston 20.8.1998 hyväksymään ehdotukseen Natura 2000 -verkostoon sisällytettävistä alueista. Kallioperän erikoisesta geologisesta rakenteesta johtuen Repoveden alue on maisemallisesti erityisen edustava ja arvokas kokonaisuus.

UPM-Kymmene Oyj:n hakemuksesta rauhoitettavat ja edelleen omistamat määräalat Repoveden alueella rajoittuvat välittömästi valtion hallinnassa oleviin alueisiin ja yhtiön valtiolle lahjoittamiin alueisiin, joille perustetaan kansallispuisto.

Suojelun tavoitteena on:

1. Perustettavan Repoveden kansallispuiston aluekokonaisuuden täydentäminen niin, että alueet muodostavat laajan ja toiminnallisesti yhtenäisen suojelualuekokonaisuuden.
2. Alueen metsäluonnon ja maiseman suojelu.
3. Alueen metsätyö- ja uittoperinteen vaaliminen.
4. Alueen kehittäminen yleisenä luonnonnähtävyytenä järjestämällä alueelle retkeily- ja virkistysmahdollisuuksia.

KUULEMINEN

Seuraaville tahoille on varattu tilaisuus lausunnon antamiseen UPM-Kymmene Oyj:n hakemuksesta perustettavalle luonnonsuojelulain 24 §:n mukaiselle yksityiselle rauhoitusalueelle: Puolustusministeriö, Valkealan kunta, Mäntyharjun kunta, Museovirasto, Kymenlaakson maakuntamuseo, Kymenlaakson liitto, Etelä-Savon liitto, Etelä-Savon ympäristökeskus, Karjalan Prikaati, Suur-Savon Sähkö, Kuisman yksityistien hoitokunta, Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri, Woikoski Oy, Orilammen Lomakeskus, Saarenpään Loma Ky, Saarenpää Kari ja Eeva-Liisa, Mäkinen Paula Marjatta, Hämäläinen Pirkko Annikki, Saarenpää Seppo Kalervo, Velin Heikki Arvo Juhani, Eloranta-Vilamaa Nea Johanna, Metsälä Hannu ja Raija, Oksanen Matti ja Maija, Laaksonen Matti ja Irma, Pilli Ritva ja Reijo, Renvall Rainer ja Pirjo, Repo Markku ja Merja, Kilpelä Markku ja Pirkko, Seppä Jukka ja Kaija, Vainio Heimo ja Lea, Mäkelä Tarja ja Mauri, Soikkeli Leena Marjut Tuulikki, Vähämaa Jouko Antero, Tiira Erkki ja Marjatta, Vaniala Raija ja Veikko, Anttila Jaakko ja Ritva, Tervola Markku ja Tuulikki, Piesanen Olavi ja Outi, Iiskola Kari Armas, Lallukka Raija Lea, Jokela Anne Tuulikki, Linjaliikenne Martti Laurila Oy, Pääkkönen Anne ja Hannu, Ahtiainen Terttu Kyllikki, Luukka Martti ja Anja, Nieminen Erkki, Salminen Erkki ja Margit, Juutilainen Eira Hellin, Halinen Väinö.

LAUSUNNOT

Kuisman yksityistien hoitokunta, kirjallisesti 5.8.2002
Museovirasto, kirjallisesti 13.8.2002
Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri ry, kirjallisesti 22.8.2002
Piesanen Olavi, kirjallisesti 29.8.2002
Puolustusministeriö, kirjallisesti 5.9.2002 ja 12.11.2002
Etelä-Savon ympäristökeskus, kirjallisesti 5.9.2002
Mäntyharjun kunta, kirjallisesti 22.10.2002

YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus määrää liitekarttaan merkityn alueen rauhoitetuksi luonnonsuojelualueeksi, nimeltään Aarnikotkan metsä.

Alueella ovat voimassa seuraavat rauhoitusmääräykset:

1. Maa- ja kallioperä

Alueella ei saa ojittaa, ottaa maa-aineksia tai kaivoskivennäisiä eikä muutoinkaan vahingoittaa maa- ja kallioperää.

2. Metsäluonto, kasvit ja eläimet

Alueella ei saa hakata metsää. Metsäluonnon monimuotoisuutta edistävät ennallistamis- ja hoitotyöt ovat sallittuja hoito- ja käyttösuunnitelmassa todetulla tavalla. Kasvien sekä kasvinosien ottaminen ja vahingoittaminen on kiellettyä lukuun ottamatta marjojen ja ruokasienien poimimista.

Alueella ei saa pyydystää, tappaa tai hätyyttää luonnonvaraisia selkärangaisia eläimiä tai hävittää niiden pesiä eikä pyydystää tai kerätä selkärangattomia eläimiä.

Suomen luonnolle vieraiden lajien kantaa voidaan tarvittaessa pienentää.

3. Rakentaminen

Alueella voidaan rakentaa ja pitää yllä kävijöiden ohjaamiseksi ja luonnon kulumisen estämiseksi tarvittavaa polkuverkostoa liitännäisalueineen sekä muita alueen hoitoa, valvontaa, tutkimusta sekä virkistys- ja opetuskäyttöä varten tarpeellisia rakennuksia, rakennelmia ja pysäköintipaikkoja.

Alueen metsätyö- ja uittoperinteeseen liittyviä rakennelmia, kuten uittorännejä ja tammia, voidaan entistää.

Sikoniemen ja Saarijärven kämpät sekä niiden pihapiirit rakennuksineen jäävät UPM-Kymmene Oyj:n omistukseen ja käyttöön. Niihin liittyvää rakennuskantaa voidaan uusia ja täydentää.

Tieverkostoa voidaan pitää kunnossa tarvittavilta osilta, samoin sähkö- ja puhelinlinjoja ja niihin liittyviä laitteita.

Alueelle ei saa rakentaa muita rakennuksia, rakennelmia tai teitä. Teitä voidaan sulkea ja ennallistaa.

4. Vesialueet ja kalastus

Tämä päätös ei koske yhteisessä omistuksessa olevia vesialueita. UPM-Kymmene Oyj:n omistamilla lammilla onkiminen ja pilkkiminen on sallittua.

5. Liikkuminen ja retkeily

Avotulen teko on kiellettyä muualla kuin siihen tarkoitukseen osoitetuilla paikoilla.

Liikkumista pyritään ohjaamaan tehdyille reiteille.

Ratsastaminen ja pyöräily maastossa on sallittua vain niille varatuilla reiteillä.

Liikkuminen moottoriajoneuvoilla ja polkupyörillä on sallittua niillä teillä, joita ei ole suljettu. Yksityisteiden osakkaiden kulkuoikeudet turvataan.

6. Puolustusvoimien toiminta

Alueeseen sisältyvällä Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueella ja sen suoja-alueella on suojelualueen perustamistarkoitusta vaarantamatta sallittu puolustusvoimien sissi,- tiedustelu- ja muu vastaava koulutus tässä päätöksessä annettuja rauhoitusmääräyksiä noudattaen ja siten kuin Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen yhteisessä hoito- ja käyttösuunnitelmassa tarkemmin määrätään.

Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueen suoja-alueeseen sisältyvällä luonnonsuojelualueen osalla on noudatettava puolustusvoimista annettuun lakiin perustuvia puolustusvoimien antamia liikkumisen kieltämistä tai rajoittamista koskevia määräyksiä.

7. Metsästys

Metsästys alueella on kielletty.

8. Pelastuspalvelu ja palontorjunta

Alueella voidaan ryhtyä pelastuspalvelun ja palontorjunnan vaatimiin toimiin niitä koskevan lainsäädännön puitteissa.

9. Liiketoiminta ja tapahtumien järjestäminen

Joukkotapahtumien järjestämiseen ja tavanomaista jokamieskäyttöä laajempaan toimintaan alueella tarvitaan maanomistajan lupa.

Maanomistajalla on oikeus käyttää aluetta liiketoimintansa asiakas- ja sidosryhmäviestinnässä suojelualueita koskevien määräysten mukaisesti.

10. Muu toiminta

Alueella ei saa ryhtyä toimiin, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin.

11. Poikkeukset

Edellä olevista määräyksistä, lukuun ottamatta Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueen suoja-alueella liikkumista, voidaan poiketa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen päätöksellä, jos se on luonnonsuojelualueen hoidon, käytön, tieteellisen tutkimuksen tai opetuksen kannalta perusteltua. Alueella saa tehdä kartoitus- ja maanmittaustöitä.

ALUEEN HALLINTO, HOITO JA MERKITSEMINEN

UPM-Kymmene Oyj sallii omistamillaan rauhoitusalueilla kansallispuistoon liittyvän virkistys- ja retkeilykäytön alueella korvauksetta. Yleisön käyttöön tarvittava palveluvarustus sekä tämän hoito ja ylläpito hoidetaan samoin kuin kansallispuiston vastaava varustus.

UPM Kymmene Oyj ja Metsähallitus voivat erillisellä sopimuksella sopia siitä, että Metsähallitus hoitaa aluetta tämän päätöksen ja sopimuksen mukaisesti samoin perusteiden kuin se hoitaa Repoveden kansallispuistoa.

Alueen hoitoa ja käyttöä ohjaamaan perustetaan hoitokunta. Hoitokunnassa on Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen, Metsähallituksen ja UPM-Kymmene Oyj:n edustajat, jotka kukin taho nimeää. Repoveden kansallispuistolle ja Aarnikotkan metsälle tehdään yhteensopiva hoito- ja käyttösuunnitelma. Aarnikotkan metsän osalta hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksyy hoitokunta ja vahvistaa Kaakkois-Suomen ympäristökeskus. Lisäksi hoitokunta hyväksyy aluetta koskevat suunnitelmat ja raportit.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus merkitsee luonnonsuojelualueen rajat maastoon yhteistyössä UPM-Kymmene Oyj:n ja Metsähallituksen kanssa. Puolustusvoimat merkitsee maastoon Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueen suoja-alueen rajan.

KORVAUS

Maanomistaja on hyväksynyt asetettavat rauhoitusmääräykset sekä ilmoittanut rauhoittavansa alueen ilman luonnonsuojelulain 53 § mukaista taloudellisen menetyksen korvausta.

PERUSTELUT

Tällä päätöksellä toteutetaan valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa sekä Natura 2000-verkostoehdotusta Repoveden alueella UPM-Kymmene Oyj:n maiden osalta.

Rauhoitettavat alueet täyttävät luonnonsuojelulain 10 §:n 2 momentissa mainitut luonnonsuojelualueen

perustamisen yleiset edellytykset. Alue on tärkeä metsäisten ja kallioisten sekä sisävesien luontotyyppien suojelukohde. Alueella on erikoisia ja harvinaisia luonnonmuodostumia ja se on muutoinkin niin edustava ja arvokas, että sen suojelu on luonnon monimuotoisuuden ja kauneuden säilyttämisen kannalta tarpeellinen.

SOVELLETUT LAINKOHDAT

Luonnonsuojelulain 10 § 2 mom. ja 24 § 1 ja 2 mom.

PÄÄTÖKSEN KUULUTTAMINEN JA RAUHOITUSPÄÄTÖKSEN MERKITSEMINEN KIINTEISTÖREKISTERIIN

Tämä päätös kuulutetaan kunnallisista kuulutuksista säädettyssä järjestyksessä Valkealan kunnassa. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin ja rekisterikarttaan.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Kouvolan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Johtaja

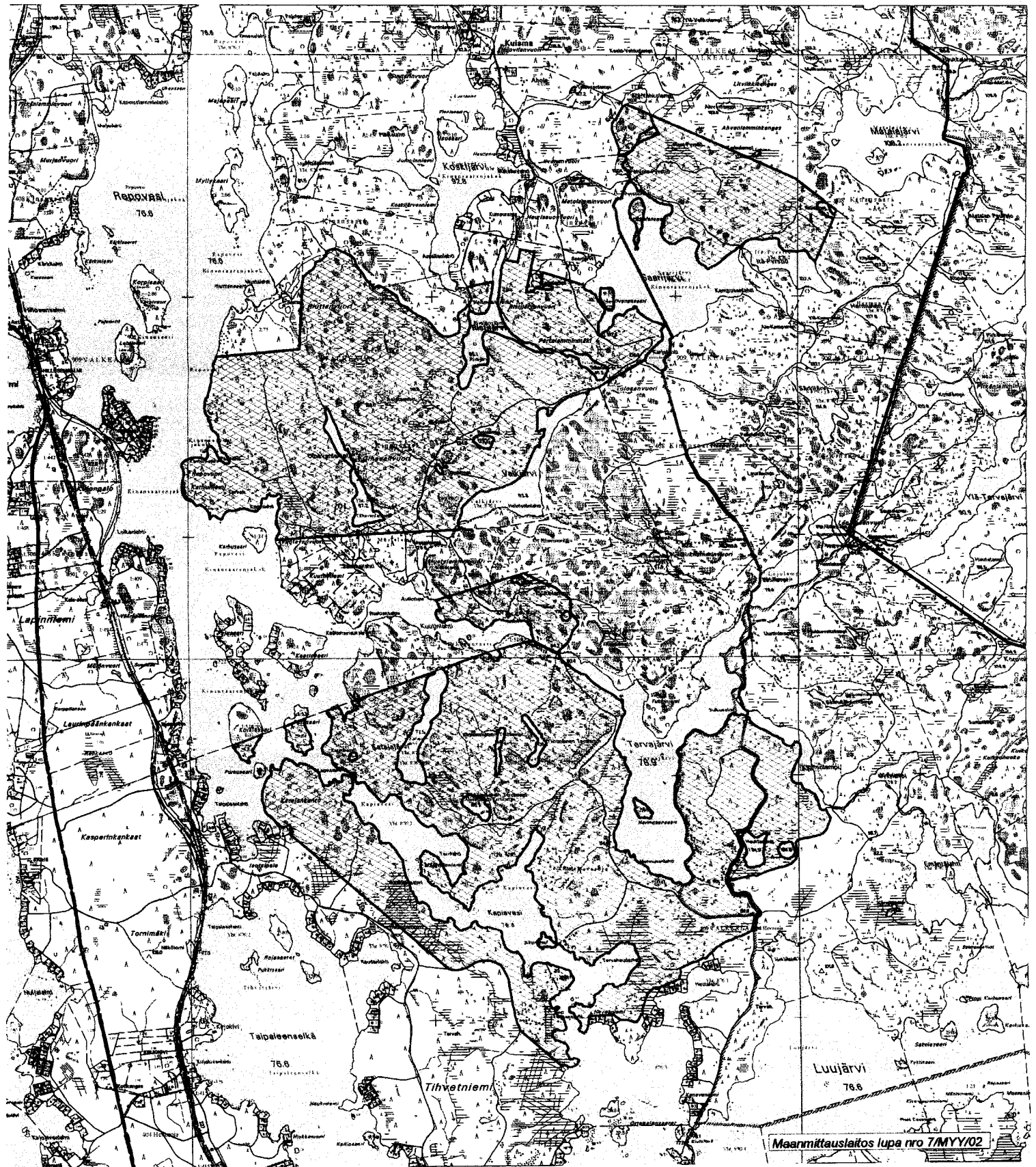

Veli-Matti Tiainen

Yhdyskunta- ja luontoyksikön
päällikkö, yli-insinööri

Leena Gunnar

LIITTEET   Kartta
                 Valitusosoitus

PÄÄTÖS   Hakija, SAANTITODISTUKSELLA, suoritemaksutta

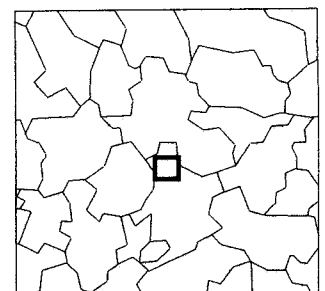
Mittakaava 1:30 000

0 1 2 Kilometers

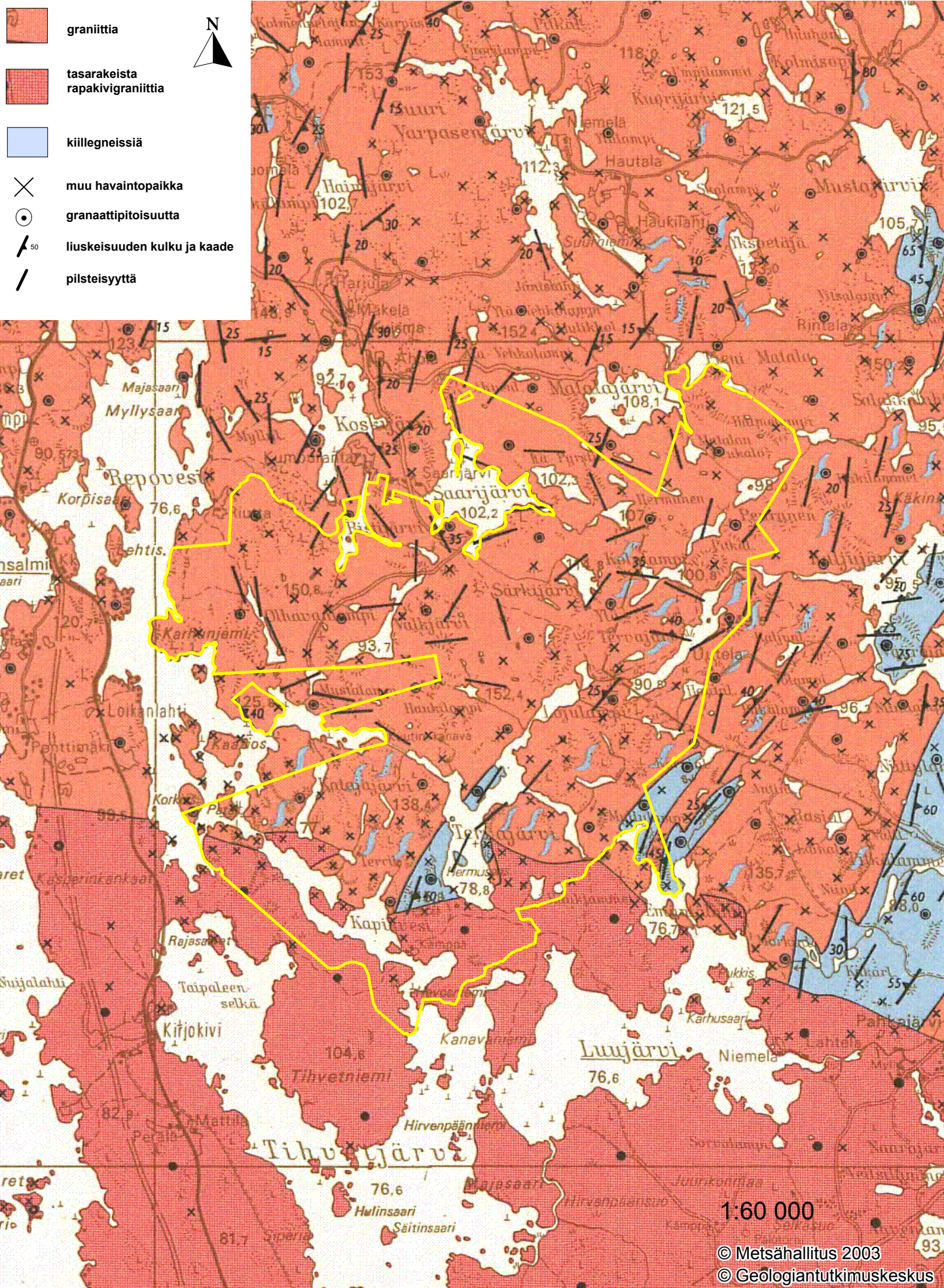
Peruskarttalehdet: 311408, 311411

- Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueen suoja-alueen raja
- Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualue

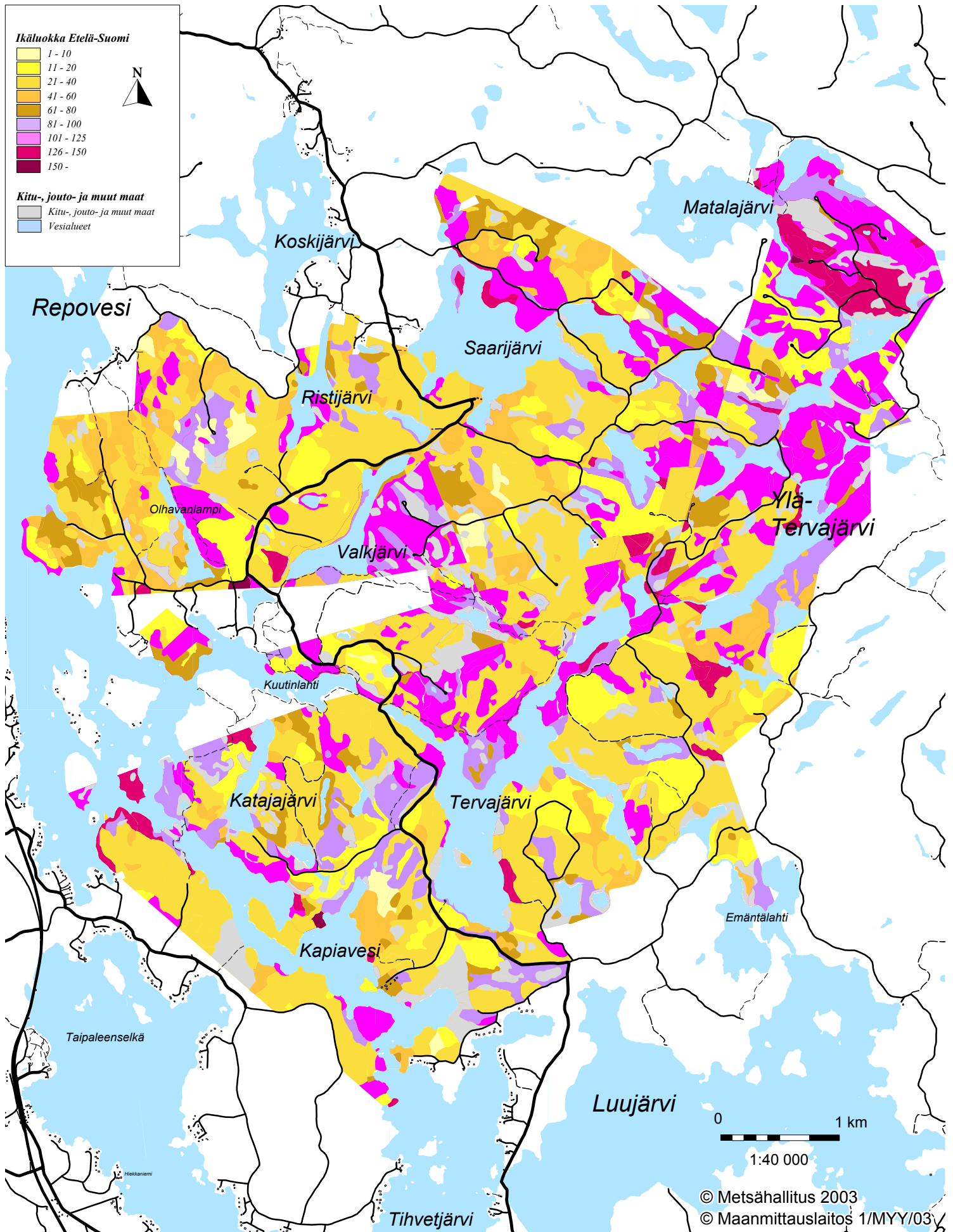
Koordinaatio: ykj
Nurkkakoordinaatit: 3487792,6781198 3497473,6789984
Kaakkois-Suomen ympäristökeskus/K. Gardemeister/12.11.2002

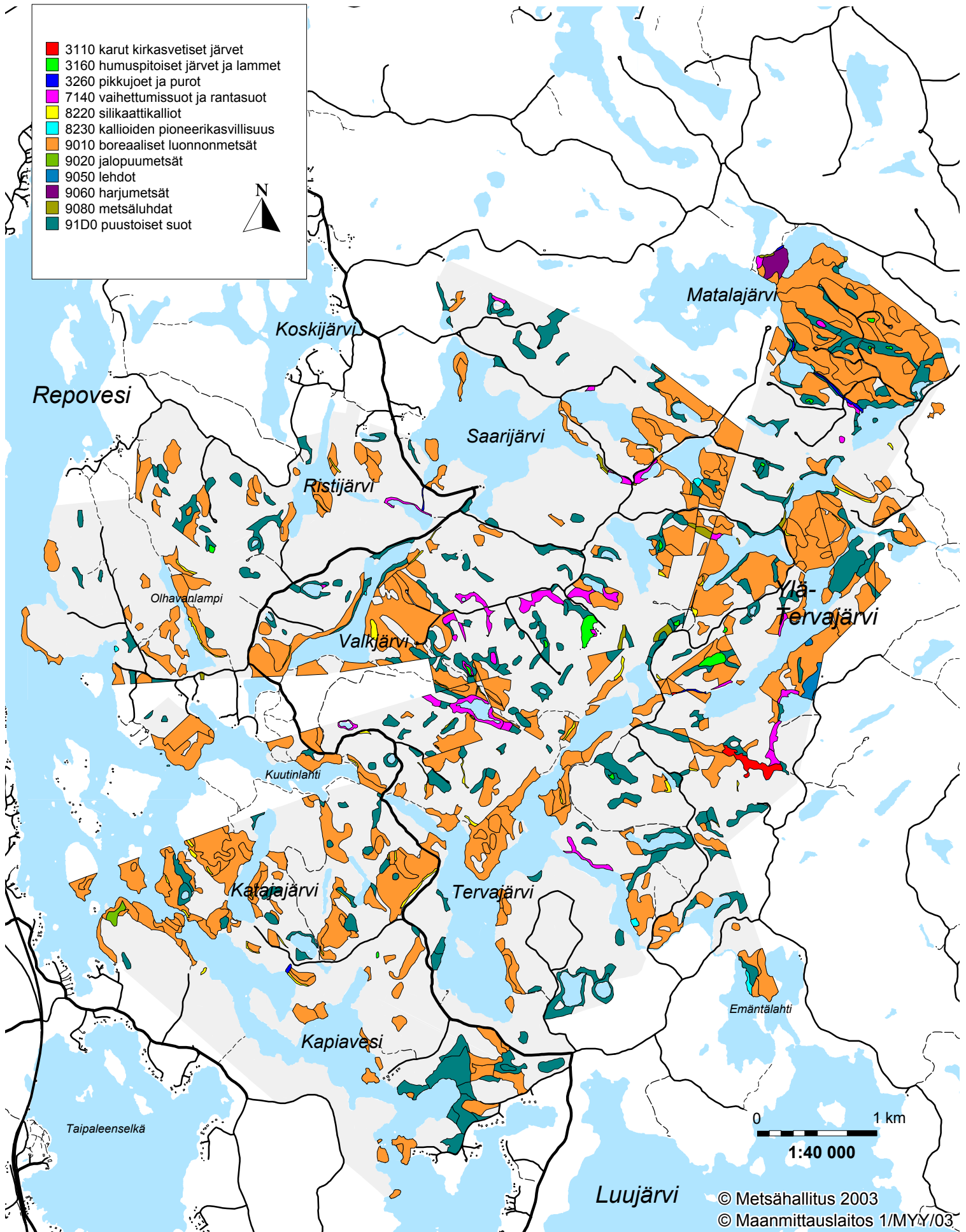
Liite 3. Suunnitelma-alueen geologinen kartta

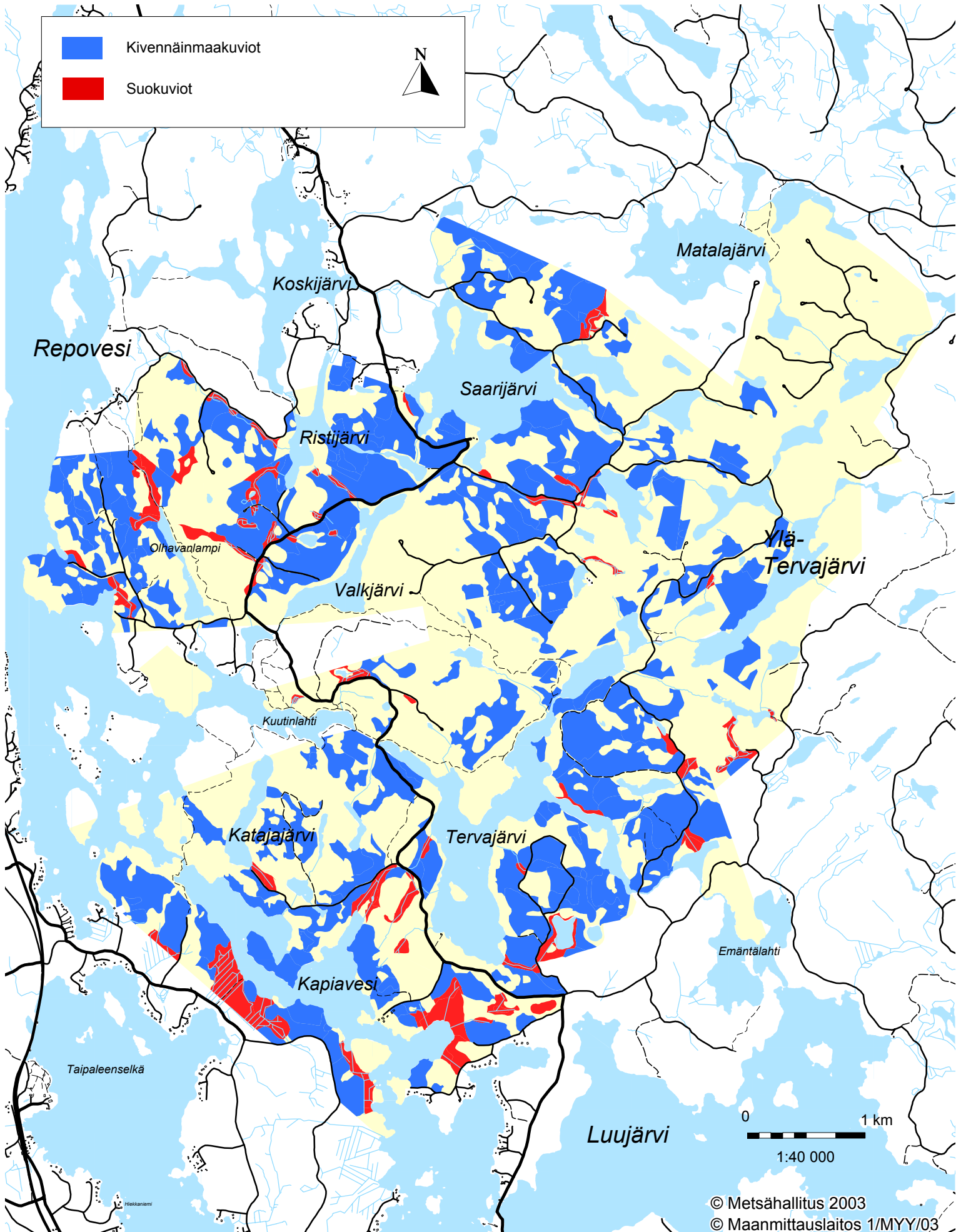
Liite 4. Suunnitelma-alueen metsien ikäluokkajakauma

Liite 5. Suunnitelma-alueen Natura 2000 -luontotyytit

Liite 6. Suunnitelma-alueen mahdolliset ennallistamiskelpoiset kuviot

SOPIMUS REPOVEDEN KANSALLISPUISTON / PAHKAJÄRVEN AMPUMA-ALUEEN SUOJA- JA VAROALUEEN KÄYTÖSTÄ

1. LÄHTÖKOHDAT, LAIT JA ASETUKSET

Tämä sopimus Metsähallituksen ja Puolustusvoimien välillä perustuu erityisesti Luonnonsuojelulakiin (1096/1996), alla lueteltuihin Repovettä koskeviin säädöksiin, Puolustusvoimista annettuun lakiin 2 b §:n (1045/1997) kohtaan liittyvistä liikkumisen kieltämistä tai rajoittamista koskevista määräyksistä sekä Metsähallituksen ja Pääesikunnan yhteistoiminnan puitesopimukseen (17.12.2001).

Säädökset liitteinä:

- Laki Repoveden kansallispuistosta (993/2002)
- Valtioneuvoston asetus Repoveden kansallispuistosta (994/2002)
- Päätös luonnonsuojelualueen perustamisesta. Aarnikotkan metsä. (KAS-2002-L-212-251).
- Laki puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta (1045/1997)

Tämä sopimus määrittelee molempien osapuolten oikeudet, velvollisuudet ja rajoitukset sekä paikallistason yhteistoiminnan järjestämisen Metsähallituksen ja Puolustusvoimien kesken Repoveden kansallispuiston varoalueella.

2. ALUEEN KÄYTTÖOIKEUDET LAKIEN MUKAISESTI

Puolustusvoimien aluehallintoviranomainen ja paikallisviranomaisen voivat siinä määrin kuin sotilaalliset syyt tai ulkopuolisten suojaaminen vaaroilta vaativat kieltää asiattomilta puolustusvoimien käytössä olevalla alueella tai kohteessa liikkumisen tai rajoittaa sitä.

Repoveden kansallispuisto kokonaisuudessaan (myös varoalue / liikkumiskieltoalue) on Metsähallituksen hallinnassa. Kansallispuiston perustamistarkoituksen (Laki 993/2002) ja muiden säädösten perusteella varoalueella voidaan tehdä luonnonsuojeluun liittyviä suojele-, hoito- ja tutkimustöitä.

3. ALUEEN MÄÄRITTELY JA MERKITSEMINEN

Repoveden alueen rajoitusvyöhykkeen ja virkistys- sekä syrjävyöhykkeen välinen raja merkitään sinivalkoisin maalimerkein puihin tai tolppiin. Vanhat merkit poistetaan. Puolustusvoimat laittaa tälle rajalle tarvittavan määrän kieltotauluja sekä Saarijärvelle 3 kpl veneväyläpoijuja.

Repoveden suojelukokonaisuus (kansallispuisto ja Aarnikotkan suojelualue) merkitään Metsähallituksen ja Maanmittauslaitoksen ohjeiden mukaan.

4. HOITO- JA KÄYTTÖSUUNNITELMA SEKÄ JÄRJESTYSSÄÄNTÖ

Asetuksen (994/2002) mukaan puolustusvoimien sissi-, tiedustelu- ja muu vastaava koulutus Repoveden kansallispuistossa määrätään tarkemmin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Ko. käyttömuodot määritetään yhteistyössä puolustushallinnon kanssa. Hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistaa ja muutokset hyväksyy ympäristöministeriö. Tämä sopimus liitetään tekeillä olevaan, vahvistamattomaan hoito- ja käyttösuunnitelmaan. Hoito- ja käyttösuunnitelman perusteella määritetään kansallispuiston järjestyssääntö. Järjestyssääntö saattaa voimaan hoito- ja käyttösuunnitelman määrittelemät käyttörajoitukset.

5. METSÄHALLITUKSEN OIKEUDET, VELVOLLISUUDET JA RAJOITUKSET

Metsähallituksen oikeudet:

5.1 Metsähallituksen toiminnan edellyttämä välttämätön liikenne on pyrittävä turvaamaan mahdollisuuksien mukaan myös ammuntojen ja harjoitusten aikana (vrt. Puitesopimus ja tämän sopimuksen 6.8). Metsähallituksen luonnonsuojelutoita suunnitteleville ja toteuttaville henkilöille ja urakoitsijoille voidaan myöntää alueella liikkumista varten kulkulupa. Kulkuluvan myöntää Karjalan prikaati.

5.2 Saa toteuttaa luonnonhoitoon ja ennallistamiseen liittyviä toimenpiteitä.

5.3 Saa käyttää tehtäviensä hoitoon moottorikulkuneuvoja.

5.4 Saa pyydystää hoito- ja käyttösuunnitelmaan perustuen alkuperältään vierasperäisiä pienpetoja (esim. supikoira, minkki) erillisen suunnitelman ja luvan mukaan.

5.5 Saa purkaa tarpeettomia teitä kuultuaan Puolustusvoimia.

Metsähallituksen velvollisuudet ja rajoitukset:

5.6 Ei vastaa Repoveden suojelukokonaisuuden suljetun osan valvonnasta.

5.7 Ohjaa opastustoiminnassaan retkeilijöitä niin, että riittävä informaatio (infotaulut, opastusaineisto) liikkumiskiellosta on retkeilijöiden saatavilla.

5.8 Ei käytä aluetta joukkotapahtumien järjestämiseen eikä liiketoimintaan.

5.9 Ei ole velvollisuus osallistua teiden kunnossapitoon tarpeettomiksi katsomillaan teillä.

Metsähallituksella ei ole velvollisuus osallistua teiden aukipitämiseen talvisin.

5.10 Ylläpitää kansallispuiston rajamerkin.

6. PUOLUSTUSVOIMIEN OIKEUDET, VELVOLLISUUDET JA RAJOITUKSET

Puolustusvoimien oikeudet:

6.1. On oikeus alueella jalan tapahtuvaan sissi- ja tiedustelukoulutukseen liittyvään harjoitustoimintaan.

6.2 Karjalan Prikaati myöntää kulkuluvat alueelle.

6.3 Puolustusvoimilla on käyttöoikeus seuraavaan tiehen:

Halmelampi – Kaljunkoski - Hautalampi – Myllylampi – Kuismantie. Halmelampi-Kaljunkoski – välinen käyttöoikeus käsittää itäisen tien, eikä lännestä Peuranen-lammen kautta.

6.4 Puolustusvoimilla on toistaiseksi voimassa oleva käyttöoikeus seuraavaan tiehen: Emäntälahti – Rumpulampi – Kolulampi – Särkijärvi – Karjolahti.

6.5 Puolustusvoimat vastaa käyttöoikeusteiden kunnossapidosta. Käyttöoikeusteiden käyttö on määritelty sekä tässä sopimuksessa että Pahkajärven ampuma-alueen johtosäännössä.

Puolustusvoimien velvollisuudet ja rajoitukset:

6.6 Puolustusvoimat vastaa Repoveden suojelukokonaisuuden suljetun osan valvonnasta liikkumiskieltoon ja ammuntojen vaara-alueisiin liittyen.

6.7 Toimittaa vuosittain Metsähallitukselle marraskuun loppuun mennessä harjoituskalenterin (ampumaleirit).

6.8 Pahkajärven kunkin harjoituksen (ampumaleiri) varoukseeri ohjeistaa ja antaa luvat, milloin ja missä liikkuminen sallitaan ampumarjoitusten aikana.

6.9 Ei saa käyttää moottoriajoneuvoja tiestön ulkopuolella harjoituksissa, harjoitusjoukkojen huollossa eikä valvontatoiminnassa. Vain pelastustoiminnassa ja Metsähallituksen kanssa erikseen sovittavissa toiminnoissa moottoriajoneuvojen käyttö on mahdollista.

6.10 Ei saa perustaa pysyviä tai pysyväisluonteisia leiripaikkoja alueelle. Leiritysten yhteydessä puolustusvoimat tuovat tarvittavat polttopuunsa mukanaan. Alueella ei saa ottaa puuainesta rakenteisiin eikä polttopuiksi. Palamattomat jätteet tuodaan pois alueelta.

6.11 Varoalueen käyttöön liittyen Puolustusvoimat eivät käytä Repoveden suojelualuekokonaisuuden (kansallispuisto ja Aarnikotkan metsä) pääretkeilyreittejä yhdys- tms. siirtymisreitteinä varoalueelle tai muualle ampuma-alueelle. Puolustusvoimat eivät käytä yleisölle tarkoitettuja palvelurakenteita toimitissaan (leiritykset, tauot yms.).

6.12 Vastaa varoalueen ulkokehällä olevista porteista, merkinnöistä ja varoitustauluista.

7. YHTEISTOIMINTA

Metsähallitus kutsuu koolle vuosittain yhteistoimintaneuvottelut. Neuvotteluihin osallistuu Aarnikotkan metsän hoitokunnan (UPM-Kymmene Oyj, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus, Metsähallitus) ja Puolustusvoimien edustajat. Neuvotteluissa annetaan palautetta menneestä kaudesta, kehitetään yhteistoimintaa ja sovitaan tulevan kauden ajankohtaisista tehtävistä.

8. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

Tämä sopimus on voimassa sen allekirjoittamisesta lukien niin kauan kuin Repoveden kansallispuiston tässä sopimuksessa tarkoitettua alue on sopimuksen tarkoittamalla tavalla puolustusvoimien käytössä. Sopimus on voimassa kuitenkin enintään niin kauan kuin Metsähallituksen ja Pääesikunnan välillä voimassa oleva 17.12.2001 allekirjoitettu puitesopimus

Osapuolet voivat sopimuskauden aikana yhteisin päätöksin tarkentaa ja muuttaa sopimusta

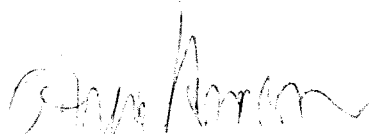
9. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkintaa koskevat erimielisyydet ratkaistaan siinä järjestyksessä kuin kohdassa 8 tarkoitetussa puitesopimuksessa on sovittu.

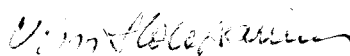
Savonlinna 30.7.2003

Matti Määttä
Aluejohtaja
Metsähallitus
Itä-Suomen luontopalvelut

Seppo/Pesonen
Esikuntapäällikön sijainen
Eversti

Viljo Holopainen
Osastopäällikkö
Eversti
Puolustusvoimat
Itäinen Maanpuolustusalue

LIITTEET

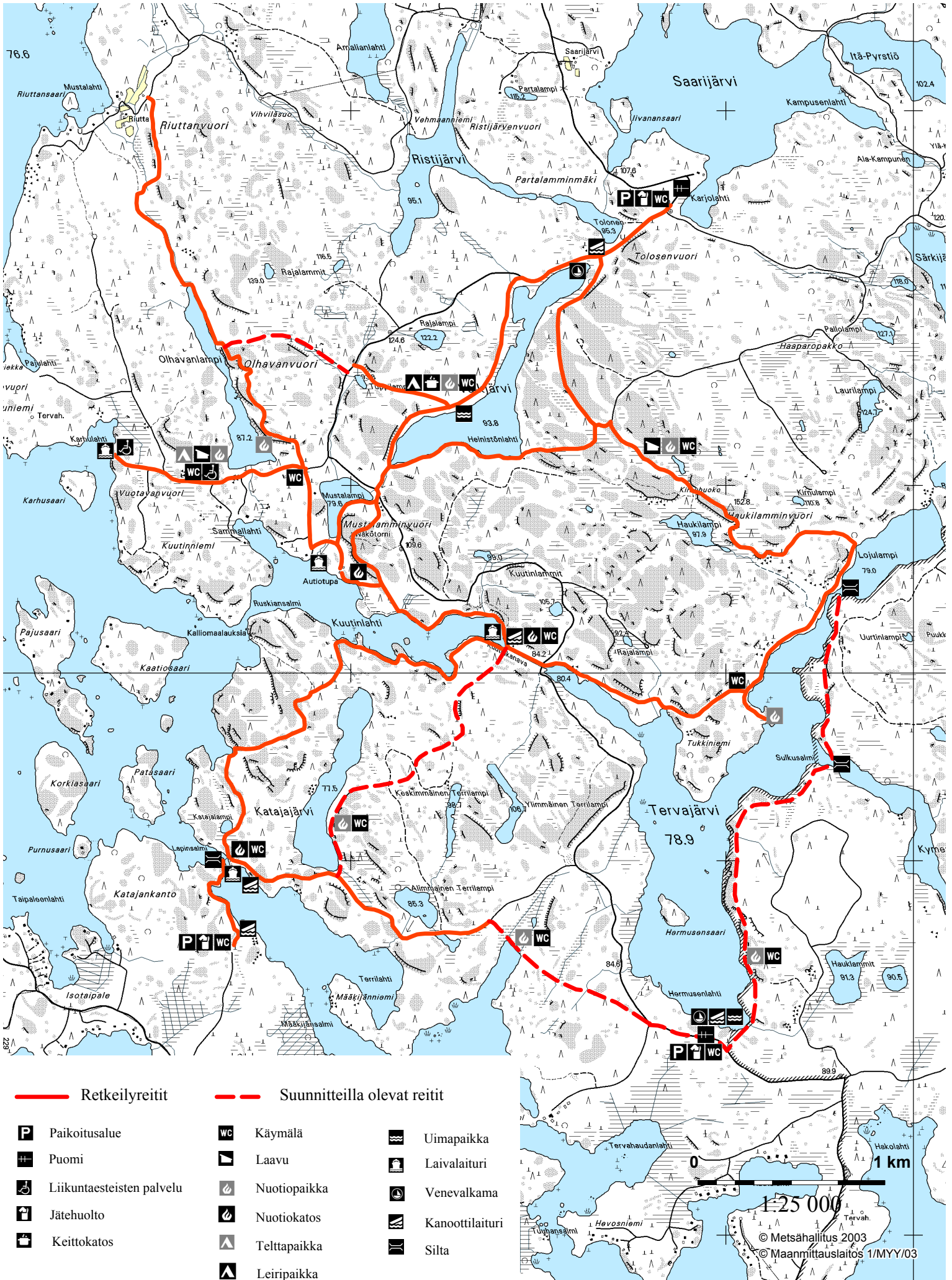
Suunnitellut luonto-opastuksen ja retkeilyn palvelurakenteet

* = Liikuntarajoitteisia varten.

	Maanrakennus	Puomi	Taukokatos	Ekopiste	Huotokoppi	Iso käymälä	Pieni käymälä	Iso-info (alueinfo)	Pikku-info (paikkainfo)	Keittokatos	Nuotikota	Laavu	Nuotikehä	Rankakatos	Teltanalus	Uimapaikka	Porakaivo	Venelaituri	Kanoottilaituri	Veneenlaskupaikka	Venieden vetoalusta	Veneväjä, huotokoppi	Riippusilta	Muut sillat	Portaat (metriä)	Pitkokset (metriä)
Sisäntulot																										
Lapinsalmi	1	1	1	1		1		1																		
Saarijärvi	1	1	1	1	1	1*		1																		
Tervajärvi	1	1		1	1	1																				
Leiripaikat																										
Valkjärvi			1			1		1		1			3	2	7	1										
Teltapaikat																										
Olhavankangas							1*		1			1	1	1	5											
Nuotiopaikat																										
Lapinsalmi							2	1			1		1	1												
Kuutinlahti							2	1			1		1	1			1									
Katajärvi							1		1				1	1												
Kapiavesi							1		1				1	1												
Itäranta (Tervajärvi)							1		1				1	1												
Tukkiniemi													1	1												
Haukilamminkangas							1		1			1	1	1												
Kiipeilykallio (Olhava)									1				1	1												
Mustalammin ranta								1			1			1												
Terrilahti (yrittäjille)							1		1				1	1												
Kimuhuoko (poist.)									1			1	1													
Rantautumispaikat																										
Lapinsalmi																		1	1							
Mustalamminvuori																		1	1							
Kuutinlahti																		1	1							
Karhulahti			1					1										1*	1							

Liite 9. Suunnitellut luonto-opastuksen ja reitkeilyn palvelurakenteet (kartta)

HOITO- JA KÄYTTÖSUUNNITELMASTA ANNETTujen LAUSUNTOJEN YHTEENVETO

Lausuntoja saatiin 26 kappaletta. Lausunnon antoivat Esa Brunström, Elämyskymi-projekti, Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri, Etelä-Savon maakuntaliitto, Etelä-Savon TE-keskus/ympäristönsuojelu, Etelä-Savon ympäristökeskus, Hevosojan yksityistien tiekunta, Timo Holopainen, Itäisen Maanpuolustusalueen Esikunta, Kaakkois-Suomen TE-keskus, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus, Kouvolan-Valkealan kansanterveystyön kuntayhtymä/ympäristönsuojelu, Kuutin kolo Oy, Kymenlaakson Liitto, Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri ry., Kymenlaakson riistanhoitopiiri, Metsähallitus/Metsätalous Itä-Suomi, Mäntyharjun kunta, Mäntyharjun Reissupolku ry., Sakari Smeds, Tiehallinto/Kaakkois-Suomen Tiepiiri, kansanedustaja Pentti Tiusanen, UPM-Kymmene Oyj, Valkealan kunta, Valkealan latu ry. ja Valkealan Sanomat.

Seuraavassa on kooste lyhennellyistä lausunnoista. Myös Metsähallituksen vastineet lausuntoihin on esitetty (kursivoitu).

<p>Lausunnon antaja Lausunto</p>	<p><i>Metsähallituksen vastine</i></p>
<p>Brunström, Esa – Esitys kanadanmajavan hävittämisestä alueelta ja suomalaisen majavan (euroopanmajavan) palauttamisesta alueelle. – Esitys Matalajärven liittämistä kansallispuistoon.</p>	<p>– <i>Kanadanmajava on alueen tärkeä lahoppuun tuottaja, minkä vuoksi siitä on luonnolle ja muille eliölajeille enemmän hyötyä kuin haittaa, vaikka se onkin vieraslaji. Jos euroopanmajavaa joskus aletaan kotiuttaa takaisin Repovedelle, tulee kanadanmajavan poisto kysymykseen. Euroopanmajavan palautusta ei toistaiseksi ole suunniteltu.</i> – <i>Matalajärvi on Repoveden Natura 2000 -alueen sisäpuolella (ks. kuva 2), ja pitkällä tähtäyksellä koko Natura-alue on tavoitteena saada vastaamaan suunnitelma-alueen rajausta. Alueen laajentaminen perustuu vapaaehtoisin kauppoihin.</i></p>
<p>Elämyskymi-projekti Lausunnon todetaan Repoveden olevan koko Kymenlaaksolle suuri lisäarvo ja mahdollisuus. Lausunnon selvitetään matkailuyrittäjiltä vaadittavia ominaisuuksia ja Repoveden erityispiirteitä matkailuyrittäjien kannalta. Erityisesti korostetaan ja toivotaan yrittäjien välistä yhteistyötä ja verkottumista.</p>	<p>– <i>Kansallispuiston ja rauhoitusalueen säännöt asettavat kehukset ja rajat yritystoiminnalle. Metsähallitus edistää lausujan toivomaa yhteistyötä järjestämällä yrittäjäpalavereita ja -tilaisuuksia sekä solmimalla sopimuksia yrittäjien kanssa.</i></p>
<p>Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri Lausunnon todetaan suunnitelman vahva pyrkimys säilyttää alueen luonnonsuojelliset arvot ja ehdotetaan lisäksi seuraavia muutoksia: – Varoalueen rajan ja sijainnin tarkistaminen uudelleen siten, että alueelle saapuminen olisi mahdollista Mäntyharjun kunnan alueelta. – Ehdotus lisäyksestä luonnonsuojeluhistoriaan. – Tiedustelu Mäntyharjun kunnan osuudesta alueen suunnitteluun. – Tiedustelu neuvotteluista, joissa varoalueen rajoja muutettiin 1990-luvun lopussa. – Selvitysehdotus varoalueen todellisesta tarpeesta ja selvityksen pohjalta mahdollisesta rajojen muuttamisesta. – Huomautus, että ennallistamisen on tapahduttava varovasti ja luonnonmukaisesti, ja toteutus, että ennallistamisen lopputulos voi olla arvaamaton. – Huomautus vesistöjen tilan jatkuvasta seurannasta.</p>	<p>– <i>Varoalueen rajan linjauksista ei enää neuvotella, vaan raja on nykyisellä paikallaan, ellei puolustusvoimien toiminta muutu siten, että aluetta ei enää tarvita. Puolustusvoimat tarvitsevat pohjoisosien aluetta pitkälle kantavien aseiden varoalueeksi.</i> – <i>Luonnonsuojeluhistoriaa lisätty lausunnon mukaan.</i> – <i>Mäntyharjun kunnan edustajia on osallistunut aluetta koskeviin suunnittelutapahtumiin, mm. Repovesi-symposiumiin 2002, jolloin he ovat esittäneet kannanottoja. Lisäksi Mäntyharjun kunta antoi lausunnon suunnitelmasta.</i> – <i>Varoalueen muutoksesta alueen pohjoisosissa sopivat puolustusvoimat ja yksityiset maanomistajat keskenään. Sen sijaan pienemmässä varoalueen "vaihdossa", jossa Laurilammen tienoo siirtyi varoalueeksi ja vastaavuuksisesti Tervajärven itäpuolinen osa siirtyi vapaan liikkumisen alueeksi, neuvottelut käytiin puolustusvoimien ja Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalvelujen kesken.</i> – <i>Puolustusvoimat voi aktiivisesti käyttää aluetta sissi-, tiedustelu- ja muuhun vastaavaan toimintaan. Lähes päivittäin puolustusvoimat käyttää aluetta "passiivisesti" varoalueenaan (ks. luku 2.7.2 kohta puolustusvoimat).</i></p>

<p>– Huomautus vesillä liikkumisen tarkkailusta ja rajoitusten lisäämisestä tarpeen mukaan sekä 'kohtuuttoman haitan' määrittelystä liittyen vesiliikkumiseen. Vesiskootterien ehdotonta käyttökieltoa ehdotetaan.</p> <p>– Pyydetään huomiomaan, riittääkö Valkjärven leiripaikka alueelle ja esitetään huoli pohjoisen sisääntulon kulumisesta, koska leiripaikka on helposti saavutettavissa pohjoisesta käsin.</p> <p>– Esitys uudesta sisääntulosta Mäntyharjun alueelle nykyiselle varoalueelle Varpaisjärven kohdalle vähentämään muiden sisääntulojen käyttöä.</p> <p>– Esitys Kuutinlahden yleisötilaisuuksien puolesta.</p> <p>– Selvityspyynnö puolustusvoimien todellisesta varoalueen käytön tarpeesta sekä toivomus esittää varoalue kartalla koko laajuudessaan myös suunnitelma-alueen ulkopuolella.</p> <p>– Pyydetään huomiomaan, että alueen yritystoiminta ei saa 'turismiteollisuuden' piirteitä.</p> <p>– Esitys luonto-opastuksesta mm. lapsiperheiden tarpeisiin, vaihtelevantasoisien vaihtoehtoisten reittien laatimisesta sekä reittien vaikeustason merkitsemisestä maastoon sekä järjestettävä mahdollisuus antaa luontohavainnoja ja palautetta.</p> <p>– Ehdotus erilaisten kurssien järjestämisestä alueella Metsähallituksen kanssa yhteistyössä.</p> <p>– Pyydetään takaamaan lupa varoalueelle pääsyyn myös luonnonsuojelujärjestöille.</p> <p>– Suunnitelma-alueen laajentaminen ja varoalueen rajojen muutto.</p> <p>– Esitys, että kansallispuistossa laadittava järjestysääntö olisi tiukka ja alueella olisi riittävästi henkilökuntaa valvomassa, koska alue on lähellä suuria kävijämääriä.</p> <p>– Esitys, että Natura 2000 -arvioinnin tarveharkintaan lisätään maininta vaatimuksesta puolustusvoimia noudattamaan sovittuja käytäntöjä alueen käytön suhteen.</p>	<p>– Ennallistamisen tuloksia seurataan tässä suunnitelmassa ja tarkemmin laadittavassa ennallistamissuunnitelmassa esitettyjen menetelmien mukaan. Jos seuranta osoittaa, että jonkin ennallistamistoinimen haitat ylittävät hyödyt, lopetetaan sellaisen ennallistamismenetelmän soveltaminen alueella.</p> <p>– Vesistöjen tilaa seurataan erityisesti ennallistamisen yhteydessä, mutta muutoinkin havaitut muutokset huomioidaan ja ryhdytään toimiin, jos vedenlaatu jossakin vesistöissä heikkenee. Kohtuuttomalla haitalla tarkoitetaan tässä yhteydessä veneaaltojen kuluttamia rantoja, vesilintujen pesinnän häiriintymistä ja vastaavaa haittaa. Tarkennus haitoista lisätty tekstiin. Jos vesiskoottereista muodostuu haitta, voi Kaakkois-Suomen ympäristökeskus päätöksellään kieltää niiden käytön Natura 2000 -alueella.</p> <p>– Valkjärven leiripaikalle pääsee pitkin Kuismantietä ja metsäautotietä, jotka kestävät raskasta kulutusta.</p> <p>– Ehdotettu sisääntulo on varoalueella, ks. Metsähallituksen vastine ensimmäiseen Etelä-Savon luonnonsuojelupiirin ehdotukseen.</p> <p>– Kuutinlahden yleisötilaisuudet voivat jatkua sellaisin edellytyksin kuin yleisötilaisuuksia voidaan luvun 7.7 mukaan järjestää.</p> <p>– Puolustusvoimien käyttötarpeesta ei tarvitse tehdä erillistä selvitystä (ks. vastine ylempänä ja luku 2.7.2, kohta puolustusvoimat). Metsähallitus ei omissa suunnitelma-alueita koskeissa kartoissaan voi esittää koko suurta Pahkajärven ampuma- ja harjoitusaluetta, vaan pelkästään sen osan alueesta, joka liittyy suunnitelma-alueeseen.</p> <p>– Sopimukset yrittäjien kanssa laaditaan siten, että 'turismiteollisuudelle' ei ole mahdollisuutta.</p> <p>– Reittien vaikeusasteen merkitseminen on ollut esillä ja voi tulevaisuudessa tulla kysymykseen. Vaihtoehtoinen, helpompi polku Lapinsalmelta Kuutinlahdelle rakennetaan liitteen 9 kartan linjauksen mukaan. Alueelle on suunnitteilla opastauluja (ns. pikku-infot), jotka kertovat kunkin sijaintipaikkansa luonnosta ja historiasta. Palautelaitteet, joihin voi laittaa luontohavainnoja tai kävijäpalautetta, tulevat kunkin sisääntulon yhteyteen. Metsähallituksen verkkosivuilla on tällä hetkellä palautelomake.</p> <p>– Metsähallitus ei itse järjestä kursseja, mutta voi osoittaa alueelta kohteen kurssien järjestämiseen.</p> <p>– Puolustusvoimat myöntää luvat varoalueella liikkumiseen.</p> <p>– Suunnitelma-alue on tavoitteena laajentaa koko Natura 2000 -alueen laajuiseksi. Puolustusvoimien varoalueen käyttö ja Natura 2000 -alue eivät ole vaihtoehtoiset käyttömuodot, jolloin laajentamiseen osa uusista alueista pohjoisessa on todennäköisesti varoaluetta. Varoalueen rajojen muutosta ks. vastine ylempänä ja luku 2.7.2, kohta puolustusvoimat.</p> <p>– Järjestyssääntö laaditaan tämän hoito- ja käyttösuunnitelman pohjalta, jolloin järjestyssääntö on riittävän tiukka suojaamaan alueen luonnonarvot. Repovedelle ei toistaiseksi palkata erävalvojaa, vaan muu alueella liikkuva henkilökunta valvoo töidensä ohella alueen käyttöä.</p> <p>– Natura 2000 -arvioinnin tarveharkintaan ei ole tarpeen lisätä mainintaa puolustusvoimien toiminnasta, sillä Metsähallituksella ja puolustusvoimilla on keskinäinen sopimus alueen käytöstä (liite 7), jota molemmat osapuolet noudattavat.</p>
<p>Etelä-Savon maakuntaliitto</p> <p>Lausunnossa todetaan seuraavaa:</p> <p>– Toivotaan pitkällä tähtäyksellä pääsyä myös Mäntyharjun puoleisiin nykyisellä varoalueella oleviin suunnitelma-alueen osiin.</p> <p>– Toivotaan toista infopistettä Hillosensalmen lisäksi myös Mäntyharjun puolelle.</p> <p>– Matkailun suunnittelua pohdittaessa pitäisi ottaa mukaan myös mäntyharjulaiset yrittäjät.</p>	<p>– Varoaluetta ei ole tarkoitus mm. turvallisuussyistä avata kävijöille. Ks. myös Metsähallituksen vastine Sakari Smedsille.</p> <p>– Hillosensalmen infopiste on helposti saavutettavissa sekä Mäntyharjusta että Valkealasta käsin. Näin ollen toista vastaavaa infopistettä ei ole tarpeen perustaa.</p> <p>– Repoveden matkailun kehittämisestä pidetään yrittäjälavavereita ja koulutustilaisuuksia, joihin kaikki matkailuyrittäjät ovat tervetulleita. Alueella toimiakseen yrittäjän on solmittava sopimus (ks. lisää mm. Metsähallituksen vastine Kuutin kolo Oy:lle).</p>

<p>Etelä-Savon TE-keskus/ympäristönsuojelu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lausunnon mukaan viehekalastuskielto ei ole perusteltu. – Suurimmilla järvillä ei ole perusteltua kalataloudellisista syistä rajoittaa esim. verkkokalastusta tai katis-kapyyntiä. – Todetaan, että mitään mainintaa alueen kalastosta ei ole. 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Viehekalastus (yhdellä vieheellä) muutetaan sallituksi ehdolla, että se kielletään, jos todetaan jonkin kalalajin tai muun luonnonsuojelulisen syyn sitä vaativan.</i> – <i>Suurimmat järvet (Repovesi, Kapiavesi jne.) eivät kuulu suunnitelma-alueeseen eikä niillä ole kalastusrajoituksia.</i> – <i>Lisättiin maininta alueen kalastosta sillä tarkkuudella kuin kalastosta on tietoja.</i>
<p>Etelä-Savon ympäristökeskus</p> <p>Lausunnon antaja pitää laadittua suunnitelmaa hyvänä eikä Etelä-Savon ympäristökeskuksella ole huomautettavaa suunnitelmasta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Ei muutoksia suunnitelmaan.</i>
<p>Hevosojan yksityistien tiekunta</p> <p>Lausunnon pyydetään huomioimaan Hevosojantien suurenevat liikennemäärät ja mainitaan matkailijoiden käyttävän Hevosojantietä läpiajotienä Kankaantietä Vuohijärventielle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Metsähallitus on tiekunnan osakas ja maksaa todellisesta aiheuttamastaan käytöstä (kansallispuiston retkeilykäyttö ja oma huoltoajo) tiekunnan päättämien yksiköiden mukaiset korvaukset. Metsähallitus ei vastaa teiden muusta käytöstä, esimerkiksi läpiajosta. Ei muutoksia suunnitelmaan.</i>
<p>Holopainen Timo, matkailuyrittäjä</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lausunnon ehdotetaan, että matkailuyrittäjille annettaisiin Kuismantien puomien avaimet huoltoajoa varten ja huomautetaan, että joillekin yrittäjille on avaimia annettu. – Lausunnon huomautetaan, että matkailuryhmien majoitusta alueella pitäisi välttää luonnonsuojelualueen hengen vastaisena ja lieveilmiöiden vuoksi. 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Kansallispuiston ja rauhoitusalueen ensisijainen tavoite on luonnonsuojelu, jota toteutetaan lisäämällä alueen erämaisuutta sulkemalla alue autoliikenteeltä. Kuismantien tiekunta on päättänyt, että avaimen saavat vain tiekunnan osakkaat. Yrittäjät eivät saa erioikeuksia huoltokuljetuksiinsa.</i> – <i>Metsähallitus ei järjestä alueelle majoitusmahdollisuuksia mutta on osoittanut kaksi telttailupaikkaa kävijöiden yöpymistä varten, joista Valkjärven suurempaa leiripaikkaa voivat käyttää esimerkiksi koulu-laisryhmät. Suurien, yli 120 leiriytyjän, ryhmien on leiriäytävä alueen ulkopuolelle. Telttaleiriytymisen ei katsota olevan alueen hengen vastaista. Lieveilmiöitä varten alueella on Metsähallituksen henkilökuntaa, mm. luonto-oppaita ja luontovalvoja, joille virka-apua antaa tarvittaessa poliisi. Ei muutoksia suunnitelmaan.</i>
<p>Itäisen Maanpuolustusalueen Esikunta</p> <p>Lausunnon esitetään seuraavat korjaukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Korjaus varoalueen rajalinjaan kuvan 2 karttaan. – Sana Metsähallitus korjataan Puolustusministeriöksi (s. 21). – Tarkennus varoalueen merkityksestä puolustusvoimille (s. 21). – Esitys koko Saarijärven pohjoispuolisen alueen muuttamista rajoitusvyöhykkeeksi. – Lisäykset koskien luvanvaraista liikkumista varoalueella (s. 26, 27, 37, 38, 50 ja 55). – Esitys, että poistetaan maininta puolustusvoimista joidenkin varoalueen kulojen aiheuttajana. – Tarkennukset puolustusvoimien valvontaa koskien (s. 37 ja 43). – Lisäys koskien oleskelua ja yöpymistä rajoitusvyöhykkeen lähistöllä ammuntojen aikana. – Lisäys palo- ja pelastustoiminnan tarpeista koskien käytöstä pois jääviä metsäautoteitä. – Tarkennus koskien varoalueen merkintöjä (s. 43 ja 55) – Lisäykset alueen hoitoa ja käyttöä ohjaavista määräyksistä puolustusvoimien osalta. – Lisäys puolustusvoimien ympäristöohjelmasta Natura 2000 -arvioinnin tarveharkintaan. 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Rajalinja tarkastettu</i> – <i>Sana Metsähallitus korvattu esitetysti.</i> – <i>Varoalueen merkitys tarkennettu esitetyn mukaisesti.</i> – <i>Rajoitusvyöhykkeen ja liikkumisrajoitusten perustana ovat joko luonnonsuojelulliset seikat tai esimerkiksi alueella tapahtuva puolustusvoimien toiminta. Suunnitelma-alueen pieni pohjoiskulma ei kuulu varoalueeseen eikä siellä ole luonnonsuojelullisista syistä tarpeen rajoittaa liikkumista. Käytännössä retkeily mainitulla pienellä alueella on todennäköisesti erittäin vähäistä.</i> – <i>Luvanvaraista liikkumista koskeva lisäys tehty esityksen mukaisesti.</i> – <i>Maininta alueella esiintyneistä kuloista jätettiin, sillä tämä on tärkeä taustatieto suunniteltaessa metsän polttoja jatkossa, jolloin pyritään turvaamaan palolajiston jatkuva palaneen puun tarve.</i> – <i>Tarkennukset puolustusvoimien valvontavastuuta koskien lisätty.</i> – <i>Rajoitusvyöhykkeen läheistä retkeilyä koskeva lisäys tehty.</i> – <i>Lisäys palo- ja pelastustoiminnan tarpeista koskien metsäautoteitä lisätty.</i> – <i>Varoalueen merkintöjä koskeva tarkennus lisätty.</i> – <i>Lisäykset alueen hoitoa ja käyttöä ohjaavista määräyksistä tehty.</i> – <i>Maininta puolustusvoimien ympäristöohjelmasta lisätty.</i>

<p>Kaakkois-Suomen TE-keskus</p> <ul style="list-style-type: none"> – Esitetään, että viehekalastus sallitaan pilkkimisen ja kalastuksen ohella ja että Metsähallitus alkaisi myydä suunnitelma-alueen valituille järville kalastuslupia. – Ehdotetaan, että uittoperatut virtavesiuomat kartoitetaan ja harkitaan tämän pohjalta kunnostuksia. 	<ul style="list-style-type: none"> – Luonnoksessa esitetty viehekalastuskielto ei ollut perusteltu, minkä vuoksi viehekalastus yhdellä vieheellä päätettiin sallia. Ks. myös vastine Etelä-Savon TE-keskukselle. Kalastuslupien myyntiä valituille alueille ei toistaiseksi harkita, sillä kalastus muodostaisi rantojen kulumisuhan, ja toisaalta alueen suurten järvien kalastus on osakunnan päätettävissä ja lupia toistaiseksi saatavilla. – Maininta uittoperattujen virtavesiuomien tutkimustarpeesta lisätty ja poistettu maininta ”vanhoja uittorakenteita tai uiton takia käsiteltyjä puroja ei ole tarpeen ennallistaa”.
<p>Kaakkois-Suomen ympäristökeskus</p> <p>Lausunnon antaja toteaa, että Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen näkemykset on tuotu esiin ja otettu huomioon suunnitelman luonnosta valmistellessa. Lausunnon esitetään lisäksi seuraavat korjausehdotukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Aarnikotkan metsän rauhoituspäätökselle tuli lainvoima 3.1.2003 (kohdat johdanto, luku 2 ja luku 12). – Huomautus kansallispuiston ja rauhoitusalueen epäselvistä värikoodeista. – Huomautus epäselvästä lauseesta luvussa 2.4. – Taulukkoon 7 korjausehdotuksia päivämääriin ja asioiden esitysjärjestykseen. – Esitys, että puiston karttoihin lisätään perustamisen jälkeen lisätyt alueet. – Kirjallisuusluetteloon Repovesi-kirjan bibliografiset tiedot ajantasalle. 	<ul style="list-style-type: none"> – Päivämäärä korjattu. – Suunnitelman luonnos oli painettu kopiolaitoksessa. Lopullisessa painoasussaan värit näkyvät selkeämmin. – Epäselvää lause korjattu virhetulkintojen välttämiseksi. – Päivämäärät korjattu ja asiat taulukoitu oikeaan aikajärjestykseen. – Tämä suunnitelma kattaa 1.1.2003 olleen tilanteen, jonka mukaan kartat on laadittu. – Repovesi-kirjan tiedot on korjattu.
<p>Kouvolan-Valkealan kansanterveystyön kuntayhtymä, Ympäristötoimisto</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lausunnon esitetään tarkempia eliölajitutkimuksia, jotta ennallistamisen mahdolliset kielteiset vaikutukset havaittaisiin – Esitetään Repovedelle suuntautuvan vesiliikenteen ja siitä aiheutuvien mahdollisten haittojen tarkkailua 	<ul style="list-style-type: none"> – Laadittavassa ennallistamissuunnitelmassa esitetään tarkemmin ennallistamisen seurantaan liittyvät suunnitellut tutkimukset. Pohjatiedoksi kerättiin luontotyyppitieto vuonna 2003. Ennallistamistoimia ei tehdä niillä alueilla, joilla havaitaan tai on havaittu uhanalaisia tai luontodirektiivin liitteen II lajeja. – Vesiliikennettä tarkkaillaan, haastatellaan veneilijöitä ja lasketaan liikennemääriä kesällä 2003. Maininta vesiliikenteen tarkkailusta lisätään suunnitelmaan.
<p>Kuutin kolo Oy</p> <p>Lausunnot hoito- ja käyttösuunnitelmasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Löppösen luolan seutu kalliomaalauksineen pitäisi liittää kansallispuistoon. – Kuutinlahden niemenkärkiin lisää tulentekopaikkoja (ehdotettu kolmea). – Laituri Lapinsalmen pysäköintialueen tuntumaan. – Lisää yhteistyötä yrittäjien kanssa ja selkeät säännöt kaikille. 	<ul style="list-style-type: none"> – Löppösen luola sijaitsee yksityismaalla, ja luvun 12.4 perusteella kansallispuistoon liitettävien lisämaiden hankinnat perustuvat vapaaehtoisin kauppoihin. – Kuutinlahden rannat eivät tällä hetkellä ole kokonaisuudessaan Metsähallituksen omistuksessa. Jos maanomistussuhteet muuttuvat, uusien tulentekopaikkojen perustaminen Kuutinlahteen otetaan jälleen harkittavaksi. – Lapinsalmen parkkipaikan tuntumaan on suunnitteilla ainakin kanoottilaituri (liite 9). – Vuosittain pidetään yrittäjäpalaveri sekä koulutus- ja kehittämistilaisuuksia. Yrittäjien kanssa solmitaan sopimukset, joissa he sitoutuivat noudattamaan kestävän luontomatkaailun periaatteita ja yhteisesti sovittuja sääntöjä. Ei muutoksia suunnitelmaan.
<p>Kymenlaakson Liitto</p> <p>Lausunnon antaja katsoo, että nyt laadittu ehdotus Repoveden hoito- ja käyttösuunnitelmaksi täyttää sille asetetut tavoitteet varsin hyvin. On nähty tarpeelliseksi, että Kymenlaakson Liiton johdolla käynnistetään maakunnallinen kehityshanke, joka voi tuoda esiin muutostarpeita suunnitelmaan. Mahdollisuus muutoksiin luonnonsuojelua vaarantamatta pitäisi olla olemassa. Lisäksi liitto katsoo, että jo nyt pitää käynnistää luontokeskuksen esiselvitykset ja varautua keskuksen rakentamiseen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Hoito- ja käyttösuunnitelma on 10–15 vuoden aikajänteelle laadittu asiakirja, jota arvioidaan kriittisesti ensi kerran 5 vuotta valmistumisestaan. Jos suunnitelma ei näytä toteutuvan tai on ilmennyt huomattavia muutostarpeita, suunnitelma päivitetään. – Luontokeskuksen rakentamisen tarveharkinta käynnistetään mahdollisesti jo kuluvana vuonna (2003), jonka perusteella päätetään varsinaisesta keskuksen suunnittelun aloittamisesta. Luontokeskusasiaa tarkennettiin (luvut 8 ja 11).

<p>Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri ry. – Päivämäärä 31.3.2001 (s. 21) pitäisi olla 31.3.2000, jolloin 102 kansanedustajaa allekirjoittivat lakialoitteen Repoveden kansallispuistosta. – Olhavanvuoren telttapaikan sijoituksessa pitäisi ottaa huomioon Olhavanlammella pesivät vesilinnut.</p>	<p>– Virheellinen päivämäärä muutettiin. – Telttapaikkaa ei sijoiteta aivan Olhavanlammen rantaan, vaan pienen kumpareen taakse (ks. kartta liitteessä 9) paitsi vesilinnuston pesinnän myös Olhavanvuorelta aukeavan maiseman vuoksi.</p>
<p>Kymenlaakson riistanhoitopiiri – Esitetään harkittavaksi, että metsästystä ei suljeta pois suunnitelma-alueen käyttömuodoista. – Esitetään korjaus Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen Aarnikotkan metsän rauhoitus päätökseen ja selvennys termin 'metsästys' käytöstä.</p>	<p>– Metsästys ilman luonnonsuojellista syytä (haitallisten vieras- ja tulokaslajien poisto) pidetään kiellettynä harrastusmuotona kansallispuistossa ja rauhoitusalueella. Rauhoittamattomien alueiden katsotaan tarjoavan riittävästi harrastusmahdollisuuksia metsästyksen. – Metsähallitus ei ota kantaa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen laatimaan rauhoitus päätökseen, joka ei koske Metsähallituksen omaisuutta. – Termiä 'metsästys' on muutettu käytettäväksi suunnitelman joka kohtaan, jossa tarkoitetaan luonnonvaraisen riistaeläimen pyydystämistä, tappamista sekä saaliin ottamista metsästäjän haltuun (metsästyslaki 615/1993). Suunnitelmaan lisättiin maininta Kymen riistanhoitopiirin suunnitteluavun tarjoamisesta, mikäli alueella päätetään alkaa metsästää villiminkki- ja supikoirakantoja.</p>
<p>Metsähallitus/Metsätalous Itä-Suomi – Lausunnossa todetaan suunnitelma hyväksi eikä siitä ole erityistä huomautettavaa.</p>	<p>– Ei muutoksia suunnitelmaan.</p>
<p>Mäntyharjun kunta Lausunnossa otetaan kantaa seuraaviin asioihin: – Repoveden alueinformaatiosta pitää tulevaisuudessa selvittää reittiyhteydet myös Mäntyharjun suuntaan. – Luontokeskuksen sijoittamisessa on huomioitava saavutettavuus Mäntyharjun suunnasta. – Matkailuyrittäjien toimintamahdollisuuksien tasa- puolinen hyödyntäminen – Liikennemahdollisuuksien huomioiminen (mm. Hillosensalmen asema)</p>	<p>– Jatkossa reittiyhteydet Mäntyharjun suuntaan huomioidaan vastaavasti kuin muihinkin suuntiin. Ks. myös vastine Mäntyharjun Reissupolku ry:lle. – Luontokeskuksen tarveharkinnassa selvitetään kohderyhmä huomioiden myös heidän saapumissuuntansa ja tehdään päätökset tarveharkinnan perusteella. Ks. luvut 8 ja 11. – Metsähallitus ei hyödynnä matkailuyrittäjien palveluja, mutta antaa kaikille kestävän luontomatkailemisen periaatteisiin ja sovituihin sääntöihin sitoutuneille yrittäjille tasapuoliset oikeudet toimia alueella. – Erityisesti rautatieliikenteen järjestämisen puolesta on otettu selkeä kanta tässä hoito- ja käyttösuunnitelmassa, ks. luku. 7.</p>
<p>Mäntyharjun Reissupolku ry. – Lausunnon antajan mukaan suunnitelma mm. tyydyttää hyvin luontoretkeilyn tarpeita. Uudet reitit saavat kiitosta. Lausunnossa ehdotetaan nykyisen Kuutinlahden eteläpuolisen reitin siirtämistä ylösmäen päälle kulkevaksi. – Olhavanvuoren laelle ehdotetaan viitoitusta ja kivi-heiton kieltäviä tauluja. – Ehdotus, että tuodaan esille Mäntyharjuun johtava, osa kansainvälistä E10-reitistöä oleva ulkoilureitti. – Ehdotus, että yhteyksien merkitsemistä Savonselän melontarenkkaan reiteille tutkitaan. – Ehdotus polkupyöräilyyn soveltuvien reittien merkitsemisestä. – Ehdotus alueen opastuksesta valtatieltä 5 asti.</p>	<p>– Uuden, Katajajärven itäpuolelle rakennettavan Lapinsalmi–Kuutinlanava-reitin toivotaan laskevan kulutusta Kuutinlahden eteläpuolella puoleen olettaen, että retkeilijät kävelevät meno-paluun Kuutinlahdelle eri reittejä. Tällöin ranta jäisi vähemmälle kulutukselle eikä siellä tarvitsisi linjata polkua uudestaan. Lisäksi mäen laet ovat myös usein herkästi kuluva jäkälävaltaista kalliota. – Viitoitus Olhavanvuoren laelle toteutetaan ja kivi-heittämisen kieltäviä tauluja asetetaan maastoon. – Viite yhteydestä E10-reitistöön lisättiin suunnitelmaan. – Yhteys Savonselän melontarenkkaan voisi olla paikallaan lisätä Valkealan kunnan toimittamaan Valkealan ulkoilu- ja retkeilykarttaan. – Alueen kaikki tiet rajoitusvyöhykettä (merkitty maastoon) lukuun ottamatta ovat sallittuja pyöräilyreittejä, minkä vuoksi niitä ei katsota tarpeelliseksi merkitä erikseen. Maastossa ja poluilla pyöräilyä ei sallita kulumisvaaran vuoksi (ks. luku 7.1.1). – Kaakkois-Suomen tiepiiri ei ole myöntänyt lupaa viitoittaa Repovettä niin etäältä kuin valtatieltä 5. Kattava 15 opastuskyltin suunnitelma toteutetaan kesällä 2003.</p>

<p>Smeds Sakari</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lausunnon antaja pitää suunnitelmassa esitettyä toimintatapaa alueen laajentamisesta vapaaehtoisin kaupoin hyvänä. – Pahkajärven harjoitus- ja ampuma-alueen varoaluetta ehdotetaan käytettäväksi määräaikaisesti ja ääri-laidoiltaan retkeilyyn. – Ehdotus maininnasta valtiovarainvaliokunnan budjettimietinnöstä (VaVM 33/1999) taulukkoon 7 (luonnonsuojeluhistoria). – Ehdotus, että alueella voitaisiin järjestää pienimuotoisia suunnistustapahtumia. – Ehdotus purkaa Kuutinlahden konserttikatsomo maastoon sopimattomana. 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Vapaaehtoiset kaupat ovat Metsähallituksen ensisijainen keino laajentaa suojelualueita.</i> – <i>Puolustusvoimilla on lain suoma oikeus rajoittaa liikkumista käytössään olevilla alueilla. Metsähallituksen ja puolustusvoimien välisissä neuvotteluissa on yhteisesti todettu, että retkeily rajoitusvyöhykkeellä niinä harvoina päivinä, jolloin Pahkajärvellä ei ole sotilas-toimintaa, on mahdotonta järjestää yleisölle jo mm. aikatauluista tiedottamisen ja suuren erehdysvaaran ja maalialueille eksymisvaaran vuoksi.</i> – <i>Maininta (VaVM 33/1999) lisättiin taulukkoon 7.</i> – <i>Pienimuotoisia suunnistustapahtumia voidaan järjestää, jos ne eivät ylitä luvussa 7.7 (yleisötilaisuudet) esitettyjä vaatimuksia yleisötilaisuuksille ja maanomistaja myöntää luvan tapahtumalle.</i> – <i>Kuutinlahden konserttikatsomo on suurimmaksi osaksi suunnitelma-alueen ulkopuolella, minkä vuoksi Metsähallitus ei ota kantaa tai osallistu rakenteiden purkamiseen.</i>
<p>Tiehallinto/Kaakkois-Suomen tiepiiri</p> <p>Kaakkois-Suomen tiepiiri pitää laadittua hoito- ja käyttösuunnitelmaa kattavana ja perusteellisena. Tiepiiri ilmoittaa myöntäneensä luvan opastukseen maanteiltä 368, 369 ja 4161 alkaen noin 20 km:n päästä Repoveden alueelta. Valtatieltä 15 viitoitus aloitetaan etäämmältä. Aluetta ei viitoiteta valtatieltä 5 asti.</p> <p>– Metsähallitus, UPM-Kymmene ja Valkealan kunta esittivät kaikkia kolmea alueelle johtavaa yksityistietä muutettaviksi yleisiksi teiksi. Tiepiiri lupaa alkaa käsitellä aloitetta tielain mukaisessa järjestyksessä. Todennäköisesti käytännössä tärkein kolmesta esitetystä tiestä muutetaan yleiseksi tieksi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Viitoitus toteutetaan yhteisymmärryksessä Metsähallituksen kanssa kesällä 2003. Jos tarvetta ilmenee, viitoitusta toivotaan voivan myöhemmin laajentaa alkamaan myös valtatieltä 5.</i> – <i>Uudet palvelu- ja reittijärjestelyt muuttavat todennäköisesti kävijävirtoja. Kolmen sisääntulon käyttöastetta ei vielä kesällä 2003 voida ennustaa. Metsähallitus yhdessä UPM-Kymmene ja Valkealan kunnan kanssa pitäytyy edelleenkin kaikkien kolmen tien saamiseksi yleisiksi teiksi.</i>
<p>Tiusanen Pentti, kansanedustaja</p> <p>Lausunnossa pyydetään huomioimaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Johdanto-osasta puuttuu maininta Eduskunnan allekirjoittamasta lakialoitteesta 31.3.2000. – Luonto-opastus-lukuun maininta luontokeskuksen tarpeesta ja mahdollisesta toteutuksesta yhteistyöpohjaisesti ja valtion rahoitus tärkeänä rahoituslähteenä. – Korostus palvelurakenteiden korjaamisesta ja rakentamisesta, missä valtion rahoituksella tärkeä merkitys. – Tutkimusaseman perustaminen luontokeskuksen yhteyteen. – Suunnitelma-alueen laajentamisen yhteydessä pitäisi mainita tavoite saada lopulta suunnitelma-alue Natura 2000 -rajausta noudattavaksi. – Kestävää retkeilyä myös rajoitusvyöhykkeelle. – Selvitettävä moottorikäyttöisten veneiden ja alusten käyttörajoitukset. – Vaatimus Hillosensalmen aseman käyttöön otosta. – Maininta Eduskunnan kannanotoista ja niiden kirjaamisesta suunnitelmaan. 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Johdantoon lisättiin maininta lakialoitteesta.</i> – <i>Luontokeskuksen perustamista koskevat tarkennukset lisättiin.</i> – <i>Palvelurakenteita tarkentava maininta lisättiin.</i> – <i>Tutkimusaseman perustaminen ei kuulu Metsähallituksen toimenkuvaan, mutta Metsähallitus tekee tutkimuslaitosten ym. kanssa yhteistyötä tarjoamalla tutkimusmahdollisuuksia. Tutkimusaseman perustamisen mahdollisuus pidetään avoimena, mikäli jokin tutkimuslaitos on kiinnostunut sellaisen perustamisesta.</i> – <i>Lisättiin maininta tavoitteesta laajentaa suunnitelma-alue vastamaan Natura 2000 -alueen rajausta.</i> – <i>Rajoitusvyöhykettä ei ole tarkoitus ottaa edes tilapäisesti retkeilykäyttöön suurten riskitekijöiden vuoksi (ks. myös vastine Smedsin lausuntoon).</i> – <i>Kaakkois-Suomen ympäristökeskus voi rajoittaa moottorikäyttöisten veneiden ja alusten käyttöä koko Natura 2000 -alueella, mikäli rajoitukselle on selkeät luonnonsuojelulliset perusteet.</i> – <i>Lisätään tarkentava maininta Hillosensalmen asemasta.</i> – <i>Eduskunnan kannanottoja on kirjattu suunnitelmaan soveltuviin kohtiin.</i>

<p>UPM-Kymmene Oyj</p> <p>UPM-Kymmenen lausunnon huomautukset koskevat lähinnä ennallistamista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tiedustellaan ennallistamisen taustatiedon tasoa. - Pyydetään kuvailemaan alueen suoluontoa tarkemmin. - Pyydetään kuvailemaan alueen harjuluontoa tarkemmin. - Ehdotetaan s. 12 otsakkeen biotoopit-sana korvattavaksi sanalla metsätyypit. - Ehdotetaan tarkempaa kuvausta lahopuun koostumuksesta. - Ehdotetaan lajiston selvitystason tiedot siirrettäväksi eliölajisto-kappaleen alkuun. - Muutamia huomautuksia eri nisäkäs- ja lintulajien yleisyyksistä ja elinympäristöistä. - Tiedustellaan, miksi suunnitelmassa esiintyy ennallistettavien alueiden kohdalla termi 'luontaista suuremmat metsiköt'. - Ehdotetaan, että kuvaailtaessa ennallistamismenetelmää lahopuun lisäys, poistetaan maininta, jonka mukaan lahopuun lisäys on sopivampaa iäkkäämmissä metsissä. - Esitetään huoli sorakuopan metsittämisestä, jolloin joltakin uhanalaiselta lajilta voi hävitä elinympäristö. - Ehdotetaan, että maininnat EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeista poistetaan suunnitelmasta, koska Natura-alue on suojeltu luontodirektiivin perusteella. - Kritisoidaan ennallistamisen uhkat ja riskit -lukua puutteelliseksi. - Tiedustellaan, kaadetaanko lehtikuuset. - Esitetään havainto mahdollisesta lepakkoesiintymästä alueella. - Esitetään termi 'ruokasieni' muutettavaksi 'hyötysieneksi', jolloin alueen sieniä voi kerätä muunkinlaiseen tarkoitukseen (esim. värjäys). 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Ennallistamisen tuorein taustatieto on luontotyyppi-inventointi vuodelta 2002. Maininta lisätty.</i> - <i>Suoluontoa on kuvailtu tarkemmin lisäämällä taulukko alueen suotyypeistä ja kuvailemalla soiden ravinnetasoa.</i> - <i>Alueen erittäin vähäisten harjujen inventoinnin yhteydessä havaittuja harjulajeja ei kirjattu ylös. Puusto kaikissa harjumetsäkuvioissa on vähintään uudistuskypsän ikäistä.</i> - <i>Otsikko muotoiltu uudestaan myös suoluonnon kattavaksi: 'Metsät ja suot'.</i> - <i>Lahopuun mittauskriteerit selvennetty.</i> - <i>Lajiston selvitystason tiedot siirretty eliölajisto-kappaleen alkuun.</i> - <i>Lausunnon antajan esittämät korjaukset eliölajeja koskien tehty.</i> - <i>Luontaista suuremman metsäkuvion yhteyteen on lisätty tarkenne 'paikallisiin oloihin suhteutettuna', koska Repoveden korkokuva on erityisen pienipiirteinen, mistä johtuen alueen metsiköt ovat luontaisesti pienipiirteisesti vaihtelevia.</i> - <i>Maininta lahopuun lisäyksen sopivuudesta iäkkäämmissä metsiköissä poistettu.</i> - <i>Sorakuoppien maisemoinnilla tarkoitetaan lähinnä maa-aineksen tasausta, mikä voi paremminkin luoda lisää paahteisia pintoja. Entisiä sorakuoppia ei aktiivisesti metsitetä.</i> - <i>Kaikki maininnat lintudirektiivistä on poistettu suunnitelmasta mahdollisesti harhaanjohtavina.</i> - <i>Hoito- ja käyttösuunnitelman on tarkoitus luoda puitteet ennallistamissuunnitelmien laadintaan, ja ennallistaminen on vain yksi osa tätä suunnitelmaa. Tämän vuoksi Metsähallitus katsoo, että tässä suunnitelmassa ennallistamista ei ole tarpeen perustella enempää. Toimenpidesuunnitelmissa asiaan palataan, ja ne hyväksyy UPM-Kymmene osalta Aarnikotkan metsän hoitokunta.</i> - <i>lehtikuusia ei poisteta</i> - <i>mahdollisen lepakkoesiintymän olemassaolo tutkitaan</i> - <i>Termi 'ruokasieni' on muutettu 'hyötysieneksi'.</i>
--	---

<p>Valkealan kunta</p> <p>Lausunnossa huomautetaan seuraavista seikoista:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tarkennusesitys alueen retkeilyhistoriaan, mm. Lapinsalmen riippusillan käyttöönnotosta. – Lisäys maininnasta patorakennelmien uusimisesta liittyen mahdolliseen Tervajärven nostoon. – Tarkennukset hiihtolatuja kunnostaneista ja jatkossa mahdollisesti kunnostavista tahoista. – Esitys Tervajärvi–Luujärvi–Kivisilmä-melontareitin suunnittelusta (rajoitusvyöhykkeellä). – Ehdotus pyöräilyn lisäämisestä palveluvarustusta kuvaavaan lukuun. – Esitys polkuverkoston tarkemmasta esittelystä suunnitelmassa. – Pyydetään huomioimaan pysäköintialueiden riittävä koko ja soveltuvuus eri tyyppisille ajoneuvoille. – Ehdotus, että Kuutinlahden konsertin aikana sallitaisiin paikoitus Katajajärven pysäköintialueelle. – Tarkennus luontokeskuksen suunnittelumenetelyyn ja kannanotto luontokeskuksen puolesta myös opetustarkoituksiin. – Esitettiin, että luvun 12.2 tekstiä (tiedotus ja viestintä) lievennetään siten, että myös kunnat voivat esitellä aluetta omassa tiedotuksessaan. – Pyyntö huomioida liikuntarajoitteisten mahdollisuudet tutustua puistoon (pysäköinti, opastus, reittien suunnittelu) – Kiipeilyharrastuksen jatkumisen turvaaminen. – Kuutinlahden konsertin jatkumisen turvaaminen Kuutinlahdella sekä maininta Kuismantien puomien synnyttämästä kritiikistä. 	<ul style="list-style-type: none"> – Retkeilyhistoriaan esitetyt tarkennukset lisättiin. – Maininta patorakennelmien uusimisesta lisättiin. – Hiihtolatuja koskevat tarkennukset lisättiin. – Tervajärvi–Luujärvi–Kivisilmä-melontareitti sijaitsee rajoitusvyöhykkeellä, jota ei ole tarkoitus ottaa edes tilapäisesti retkeilykäyttöön suurten riskitekijöiden vuoksi (ks. myös vastine Smedsin lausuntoon). – Pyöräilystä ei tarvitse mainita erikseen palvelurakenteiden yhteydessä, sillä pyöräilyä varten ei ole tarpeen tehdä rakenteita. Maininta ”kansallispuistoreitistä” lisättiin lukuun 7.1.1. – Polkuverkosto on esitetty liitteen 8 taulukossa ja liitteen 9 kartassa. Selostus uusista suunniteltavista poluista lisättiin. – Pysäköintialueet on suunniteltu siten, että niitä voidaan tarpeen vaatiessa laajentaa, jos ne käyvät ahtaiksi. Nykytilassaan linja-autonkin pysäköinti on mahdollista jokaisen kolmen sisääntulon pysäköintialueella. – Autoja ei konsertinkaan yhteydessä katsota tarpeelliseksi päästää alueen sisäpuolelle Katajajärven entiselle pysäköintialueelle, joka toimii jatkossa rakenteisiin tarvoittavan puutavarain ja muiden rakennusaineiden väliavarastona. Metsähallitus ohjeistaa jatkossa pysäköinnin järjestämisestä järjestäjien kanssa. – Tarkennuksia luontokeskuksen tarveharkinnasta lisättiin lukuun 8 ja 11. – Kunnat voivat käyttää Repovettä tiedotuksessaan. Metsähallitus, UPM-Kymmene ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus voivat tiedottaa alueesta hallinnoivien viranomaisten tai maanomistajien näkökulmasta. Suunnitelmaa tarkennettiin sanamuodon osalta asiaa koskien. – Selostusta liikuntarajoitteisten palveluvarustuksesta tarkennettiin. – Kiipeily on sallittu ja sallitaan jatkossakin Olhavan kalliioseinämällä Suomen kiipeilyliiton ja Metsähallituksen yhdessä sopimien ohjeiden ja sääntöjen mukaan. – Kuutinlahden konsertti voi jatkua toistaiseksi, mutta sen vaikutuksista tehdään selvitys. Konsertin yleisömäärää voidaan joutua rajoittamaan. Lisäksi konsertin järjestäminen vaatii maanomistajan luvan. – Puomeista on tullut Metsähallitukselle sekä myönteistä että kielteistä palautetta. Puomit toteuttavat alueen ensisijaista tavoitetta: luonnonsuojelua.
<p>Valkealan latu ry.</p> <p>Lausunnossa todetaan suunnitelman olevan hyvin tehty. Kaksi kielellistä huomautusta ehdotetaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ...Repoveden mäkien huipulta avautuvat näkyvät... mäki-sana esitetään korvattavaksi sanalla kallioli, 2) sana armeija ehdotetaan korvattavaksi sanalla puolustusvoimat suunnitelmaluonnoksen sivulla 27. <p>– Lausunnossa ehdotetaan harkittavaksi sallia ryhmien vienti alueelle autolla vastuuhenkilön tai yrittäjän johdolla.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ehdotetut muutokset tehtiin. – Moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttö on kielletty alueen teillä Kuismantien puomien välisellä alueella koskien myös matkailuryhmien vientiä. Kielto pidetään voimassa koskien kaikkia luonnonsuojelun, kävijöiden ja ryhmien tasa-arvoisuuden nimissä. Ks. myös vastine Holopaisen lausuntoon.
<p>Valkealan Sanomat</p> <p>Lehtikirjoituksen muodossa olevan lausunnon sisällössä kritisoidaan Kuismantien katkaisseita puomeja ja pysäköintialuetta, ehdotetaan yrittäjäveitoista maksullista puomien avausta sekä asetetaan kyseenalaiseksi lausuntokierroksella annettujen kommenttien vaikutusmahdollisuus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Kuismantien sulkemisesta ks. Metsähallituksen vastine Timo Holopaiselle. Puomien tarkoitus on sulkea melu, pöly ja pakokaasut alueen ulkopuolelle. Repovesi kuten mikään Suomen kansallispuistoista ei ole suunniteltu tutustuttavaksi moottoriajoneuvoista käsin kohteiden viereen ajaen. Pyäsköintialueet on nyt korjattu ja laajennettu myös linja-autoille soveltuviksi. – Lausuntokierroksella esitetyistä kommentteista useimpiin on reagoitu ja suunnitelmaa kehitetty ja muutettu niiden mukaan. Lausuntokierros on osa Metsähallituksen osallistavan suunnittelun periaatteita, joihin kuuluvat myös Repovedestä pidetyt neljä lähikaupungeissa ja kunnissa pidettyä tiedotus- ja osallistamistilaisuutta (ks. luku 1, johdanto). Tämä suunnitelma on laadittu Metsähallituksen Itä-Suomen luontopalveluissa, jossa on päätetty kanta osallistamisen eri vaiheissa saatuihin kehittämisehdotuksiin.

1.7.2004

Ym 7/5741/2003

Metsähallitus
PL 94
01301 VANTAA

Viite
Hänvisning

Metsähallituksen kirje Dnro 1770/623/2003

Asia
Ärende

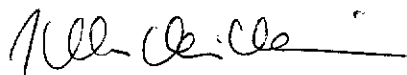
Repoveden kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistaminen

Metsähallitus on 5.12.2003 päivätyllä saatekirjeellä lähettänyt ympäristöministeriölle Repoveden kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman luonnonsuojelulain (1096/1996) 19 §:n mukaista vahvistamista varten. Suunnitelma on osa Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan luonnonsuojelualueen yhteistä hoito- ja käyttösuunnitelmaa (LIITE). Suunnitelmasta on luonnosvaiheessa pyydetty tarpeelliset lausunnot, joiden perusteella se on viimeistelty ministeriöön vahvistettavaksi tulleeeseen muotoon. Ympäristöministeriöllä on ollut mahdollisuus seurata hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelua sekä tutustua suunnitelmasta annettuihin lausuntoihin.

Metsähallituksen Repoveden kansallispuiston hoidolle ja käytölle asettamat tavoitteet ovat sopusoinnussa Repoveden kansallispuistosta annetun lain (993/2002) 1 §:ssä säädetyn perustamistarkoituksen kanssa. Maankäytön vyöhykejako sekä luonnon suojelulle ja hoidolle asetetut tavoitteet edistävät toteutuessaan kansallispuiston perustamistarkoituksen saavuttamista. Puolustusvoimien asema ja käyttötarpeet on turvattu Repoveden kansallispuistosta annetun asetuksen (994/2002) 1 §:ssä edellytetyllä tavalla maankäytön vyöhykejaolla ja sitä täydentävällä Metsähallituksen ja puolustushallinnon keskinäisellä sopimuksella.

Kansallispuisto on osa laajempaa Naura 2000 -aluetta (F10424001). Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on arvioitu, että sen perusteella tehtävät toimenpiteet eivät todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000-alueen luonnonarvoja. Pitkällä aikavälillä suunnitelman toteuttamisen on pikemminkin - erityisesti ennallistamisen ja luonnonhoidon avulla - arvioitu vaikuttavan myönteisesti sekä Natura 2000-alueen luontotyypeihin että luontodirektiivin liitteen II lajeihin. Ministeriö katsoo, että suunnitelmassa esitetyt arviot perustuvat riittävään tietoon ja jo saatuihin kokemuksiin muilta suojelualueilta, joten hankkeen vaikutuksia Natura 2000 -alueeseen ei ole ollut tarpeen arvioida luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

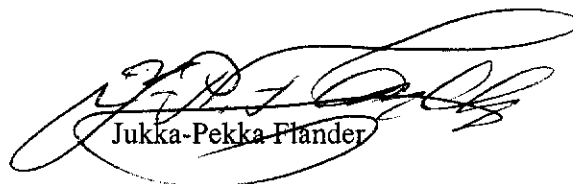
Metsähallituksen laatima ehdotus Repoveden kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitel-
maksi täyttää tehtävänsä suojelualueen hoitoa ja käyttöä ohjaavana asiakirjana. Ympäris-
töministeriö vahvistaa sen Metsähallituksen esittämässä muodossa.

Luonnonsuojelujohtaja

Ilkka Heikkinen

Ylitarkastaja

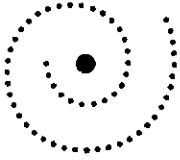
Jukka-Pekka Flander

LIITTEENÄ

Metsähallituksen ehdotus Repoveden kansallispuiston ja
Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttö
suunnitelmaksi, 2.10.2003

TIEDOKSI

Puolustusministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Kaakkois-Suomen ympäristökeskus
Kymenlaakson liitto
Kaakkois-Suomen TE-keskus
Mäntyharjun kunta
Valkealan kunta
UPM-Kymmene Oyj/ metsänhoitopäällikkö Juha Parkkonen
Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri

30.07.2004

KAS-2002-L-212-251

METSÄHALLITUS

Metsähallitus
PL 94
01301 VANTAA

02.08.2004
1770/623/2003

Vite Metsähallituksen kirje 5.12.2003

Asia **Aarnikotkan metsän suojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistaminen**

Metsähallitus on 5.12.2003 lähettänyt Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle Aarnikotkan metsän suojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista varten.

Repoveden kansallispuisto perustettiin 1.1.2003 sen perustamisesta annetulla lailla (993/2002). UPM-Kymmene Oyj teki 16.5.2002 Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle hakemuksen, jossa yhtiö pyysi omistamansa alueen rauhoittamista korvauksetta. Hakemuksen johdosta ympäristökeskus teki luonnonsuojelulain 24 §:n nojalla 25.11.2002 aluetta koskevan rauhoituspäätöksen (KAS-2002-L-212-215), jolla muodostettiin Aarnikotkan metsä niminen suojelualue.

Repoveden kansallispuisto ja UPM-Kymmene Oyj:n Aarnikotkan suojelualue muodostavat alueellisesti ja toiminnallisesti yhtenäisen kokonaisuuden. Molemmille alueille on laadittu yhteinen hoito- ja käyttösuunnitelma. Luonnonsuojelulain 19 §:n mukaan kansallispuiston hoidon ja käytön järjestämistä varten on laadittava hoito- ja käyttösuunnitelma. Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen perustamispäätöksessä todetaan, että Repoveden kansallispuistolle ja Aarnikotkan metsälle tehdään yhteensopiva hoito- ja käyttösuunnitelma. Aarnikotkan metsän osalta hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksyy hoitokunta ja vahvistaa Kaakkois-Suomen ympäristökeskus. Molemmille alueille laadittiin yhteistyössä Metsähallituksen, UPM-Kymmene Oyj:n ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen kanssa yhteinen hoito- ja käyttösuunnitelma.

Aarnikotkan metsän hoitokunta, johon kuuluvat UPM-Kymmenen, Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen ja Metsähallituksen edustajat, on hyväksynyt ko. hoito- ja käyttösuunnitelman kokouksessaan 10.3.2004.

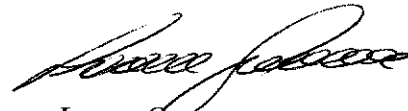
Aarnikotkan metsän hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu osallistavan suunnittelun periaatteita noudattaen. Lisäksi suunnitelman toteuttaminen edistää Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualueen perustamispäätöksessä mainittujen suojelun tavoitteiden saavuttamista. Suunnitelman toteuttaminen ei merkittävästi heikennä Repoveden Natura-2000 alueen

luonnonarvoja. Näin ollen Aarnikotkan metsän hoito- ja käyttösuunnitelma täyttää sille asetetut vaatimukset.

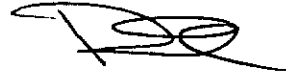
Kaakkois-Suomen ympäristökeskus vahvistaa suunnitelman sellaisena kuin se on Metsähallituksen viitekirjeen liitteenä.

Johtaja

Leena Gunnar

Lakimies

Pekka Kosunen

LIITTEET

asiakirjat

TIEDOKSI

UPM-Kymmene Oyj
Ympäristöministeriö